

PURMERU LIBRU DI MOISÉS COMADU KUMSADA

Introduson

Ali ku no ta lei di kumsada o rais di tudu kusa. E libru ta konta aserka di kumsada di mundu, di omi ku minjer, di pekadu, di sufrimentu, di kastigu, di mortu, ku di sosiedadi ku nasons. I ta mas foka na jorson di Abraon, Isak ku Jakó, ki pobu ku Deus kuji, ku sedu ebreus, kunsidu mas tardi suma Israel o judeus.

E libru tene dentru del onzi librusiñu antigu. Judeus ku kristons ta fia kuma Moisés toma ki librusiñus; ku ajuda di Deus i forma un libru son. Si bu jubi na versikulus de lista, bu na nota kumsada di kada librusiñu.

- 1.1 Deus kumpu mundu
- 2.4 Storia di seu ku tera, ku mas splikason
(Kaida di omi sta na kapitulu 3.)
- 5.1 Jorson di Adon ku si fiju Set
- 6.9 Storia di Noe
- 10.1 Jorson di fijus di Noe
- 11.10 Jorson di Sen
- 11.27 Jorson di Tera, pape di Abraon
- 25.12 Jorson di Ismael
- 25.19 Storia di Isak
- 36.1 Jorson di Esaú
- 37.2 Storia di Jakó

Deus kumpu mundu

1 ¹Na kumsada Deus kumpu seu ku tera.

²Tera staba sin forma; I ka tenba nada nel. Sukuru tenba riba di kau fundu. Spiritu di Deus na yandaba riba di yagu. ³Deus fala: “Lus pa i ten!” Lus bin ten. ⁴Deus oja ki lus, i kontenti ku el; i rapati lus ku sukuru. ⁵Deus coma lus “di dia”, i coma sukuru “di noti”. Ki di tardi ku parmaña i sedu dia di kumsada.

⁶Deus fala: “Pa i ten un firmamentu na metadi di yagu, pa rapati yagu ku yagu.” ⁷Asin Deus kumpu firmamentu, i fasi rapatimentu di

yagu ku staba bas di firmamentu ku yagu ku staba riba del. Asin ki bin sedu. ⁸Deus coma firmamentu seu. Ki di tardi ku parmaña i sedu sugundu dia.

⁹Deus fala: “Yagu bas di seu pa i junta na un kau, pa i pudi ten un parti seku.” Asin ki bin sedu. ¹⁰Deus coma ki parti seku “tera”; juntamentu di yagu, i comal “mar”. Deus oja ki kusa, i kontenti ku el.

1.1: Kap 2.4; 2 Re 19.15; Ne 9.6; Sal 8.3; 33.6,9; 102.25; 115.15; 146.6; Dit 3.19; 8.22-24; Is 40.26,28; 42.5; 44.24; 45.18; Jer 10.11-12; 32.17; 51.15; Jon 1.1-3; At 4.24; 14.15; Eb 1.2,10; 11.3; Apok 4.11; 10.6; 14.7
1.2: Jer 4.23 **1.3:** 2 Kor 4.6 **1.7:** Dit 8.27-29
1.9: Jo 38.8-11; Jer 5.22; 2 Ped 3.5

¹¹Dipus Deus fala: “Pa tera pruduzi paja verdi, plantas ku tene simentera, ku arvuris ku ta padi fruta ku tene simentera suma se koldadi, pa e sta tudu na tera.” Asin ki bin sedu.

¹²Tera pruduzi paja, plantas ku tene se simentera suma se koldadi, ku arvuris ku ta padi fruta ku tene simentera nelis suma se koldadi. Deus oja ki kusa tudu, i kontenti ku el. ¹³Ki di tardi ku parmaña i sedu terseru dia.

¹⁴Deus fala: “Pa i ten luis na seu, pa rapati di dia ku di noti, pa e sedu sinal ku ta marka dias, anus ku tempus di festival; ¹⁵pa ki luis pudu na seu pa e pudi numia tera.” Asin ki bin sedu. ¹⁶Deus fasi dus lus garandi — ki mas garandi pa i toma konta di di dia, ki mas pikininu pa toma konta di di noti. I kumpu tambu strelas. ¹⁷Deus pui elis na firmamentu di seu pa numia tera, ¹⁸pa toma konta di di dia ku di noti, tambu pa fasi rapatimentu di lus ku sukuru. Deus oja ki kusa, i kontenti ku el. ¹⁹Ki di tardi ku parmaña i sedu kuartu dia.

²⁰Deus fala: “Pa yagu inci ciu ku manga di limaria bibu; pa kacus bua na seu, riba di tera.” ²¹Asin Deus kumpu manga di pis garandi ku tudu limarias bibu ku ta nada na yagu, kada un suma si koldadi. I kumpu tambu kada kacu ku tene asa suma si koldadi. Deus oja ki kusa, i kontenti

ku el. ²²Deus bensua elis, i fala: “Bo padi ciu, bo inci yagu di mar; kacus pa e padi na tera.” ²³Ki di tardi ku parmaña i sedu kintu dia.

²⁴Deus fala: “Pa i ten na tera limarias bibu, kada un suma si koldadi, limarias di kasa ku kilis ku ta rasta na con, ku kilis di matu, kada un suma si koldadi.” Asin ki bin sedu. ²⁵Deus kumpu limarias di matu suma se koldadi, ku di kasa suma se koldadi, ku tudu kilis ku ta rasta na con suma se koldadi. Deus oja elis tudu, i kontenti.

²⁶Deus torna fala: “No kumpu jinti suma nos propi, no parsinti elis ku nos, pa e manda riba di pis di mar, riba di kacus di seu, riba di tudu limarias, di kasa ku di matu, riba di tudu limarias ku ta rasta na con.”

²⁷Deus kumpu jinti suma el propi; i pui pa e parsil. I kumpu elis macu ku femia.

²⁸Deus bensua elis, i fala elis: “Bo padi ciu, bo inci mundu, bo manda riba del. Bo manda riba di pis di mar, riba di kacus di seu, riba di tudu limarias ku ta yanda na tera.”

²⁹Dipus Deus fala: “N da bos tudu planta ku tene simentera na tudu parti di tera, ku tudu arvuri ku ta padi fruta ku tene simentera; e na sedu kumida pa bos. ³⁰N da tudu planta verdi pa i sedu kumida pa tudu limaria di tera, ku tudu kacus di seu, ku tudu limarias ku ta rasta na con, ku tene folgu di vida.” Asin ki bin sedu.

³¹Deus oja tudu ki fasi, i kontenti ku el. Ki di tardi ku parmaña i sedu sestu dia.

1.11: Kap 2.9 **1.14:** Sal 8.3; 74.16-17; 104.19; Is 40.26
1.16: Kap 8.22; 1 Re 8.12; Sal 136.7-9; 1 Kor 15.41;
 Apok 21.23 **1.21:** Sal 104.25 **1.26:** Kap 5.1; 9.6;
 Ekl 7.29; At 17.29; Kol 3.10 **1.26:** Kap 9.2; Sal 8.6-8;
 Tia 3.7,9 **1.27:** Kap 5.2; Mat 19.4 **1.28:** Kap 9.1,2,7

2 ¹Asin seu ku tera, ku tudu ki kusas ciu ku staba nelis, e kaba fasidu.

²Oca ku Deus kaba fasi si tarbaju, na setimu dia i diskansa di tudu ki na fasiba. ³Deus bensua setimu dia, i pul un dia aparti, pabia na ki dia i diskansa di tudu ki tarbaju di kumpu kusas.

Jardin di Eden

⁴Asin ki kontisi oca seu ku tera kumpudu. Oca SIÑOR Deus kumpu tera ku seu, ⁵planta ka tenba inda na tera, nin paja ka nasiba inda, pabia SIÑOR Deus i ka mandaba inda cuba riba di tera, nin i ka tenba omi ku na labra con, ⁶ma serenu ta lantaba na con, i ta regua tudu tera. ⁷SIÑOR Deus bin kumpu omi ^a ku reia di con, i supral na si naris, i da folgu di vida. Omi bin sedu kriatura bibu.

⁸SIÑOR Deus fasi jardin na tera comadu Eden na saida di sol, i toma omi ki kumpuba, i pul la. ⁹SIÑOR Deus fasi pa arvuris nasi na tera, ku bonitu ba pa oja, i bon pa kume. Arvuri ku ta da vida staba na metadi di jardin, ku arvuri ku ta da kuñisimentu di ben ku mal.

¹⁰Un riu sai na Eden pa regua jardin. I bin rapati, i torna na kuaru riu pikininu. ¹¹Nomi di ki purmeru riu i Pison. Es i ta rodia tudu tera di Avilá, nunde ki ten uru. ¹²Uru di ki tera i bon. I ten la tambi purfumu ku pedra di balur comadu sardonika. ¹³Nomi di sugundu riu i Jion. E riu i ta rodia tudu tera di Kus. ¹⁴Nomi di terseru riu i Tigri. Es ta

bai pa Asiria na ladu di saida di sol. Nomi di kuartu riu i Eufrates.

¹⁵SIÑOR Deus toma omi, i pul na jardin di Eden pa i labral, i toma konta del. ¹⁶SIÑOR Deus da omi ordi, i falal: “Bu sta libri pa kume fruta di tudu arvuri ku sta na jardin, ¹⁷ma arvuri ku ta da kuñisimentu di ben ku mal, ka bu kumel, pabia dia ku bu kumel, bu na muri.”

Deus kumpu minjer

¹⁸SIÑOR Deus fala: “I ka bon pa omi fika el son. N na kumpul un algin ku na judal, pa i sedu si kumpañer.”

¹⁹Oca ku SIÑOR Deus toma reia, i kumpu tudu limarias di matu, ku tudu kacus di seu, i leba elis pa Adon, pa jubi kuma ku Adon na coma elis. Tudu ki limarias bibu ku Adon coma se nomi, e fika ku ki nomi. ²⁰Asin Adon pui nomi na tudu limarias di kasa, ku kacus di seu, ku limarias di matu.

Ma omi ka teneba kin ku na judal, pa i sedu si kumpañer. ²¹Asin SIÑOR Deus pui omi pasa ku sonu, i tira un os di si kostela, i fica karni na ki kau. ²²Ku ki kostela ku SIÑOR Deus tiraba di omi, i kumpu minjer, i lebal pa Adon.

²³Adon fala:

“Es gosi i os di ña os,
karni di ña karni.
I na comadu minjer ^b
pabia i tiradu di omi.”

2.2: Sai 20.11; 31.17; Eb 4.4 ^a**2.7** Omi: Palabra ebraiku pa omi (adam) parsi ku palabra pa con (adamah).

2.7: Kap 3.19; 18.27; Jo 33.4; Sal 90.3; 103.14; 104.29; Ekl 3.20; 12.7; 1 Kor 15.45-47 **2.8:** Kap 13.10

2.9: Kap 3.22; Apok 2.7; 22.2,14 **2.11:** Kap 10.7,29; 25.18; 1 Sam 15.7; 1 Kron 1.23 ^b**2.23** Minjer: Palabra ebraiku pa omi parsi ku palabra pa minjer.

²⁴Pabia di kila, omi ten ku disa si pape ku si mame, i junta ku si minjer; elis dus e ta sedu un kurpu son.

²⁵Elis dus e staba nun, omi ku si minjer; nin e ka burguñu.

Kaida di omi

3¹Serpenti i mas jiru ba pa fasi mal di ki tudu limarias di matu ku SIÑOR Deus kumpu. I punta minjer: “I bardadi, asin ku Deus fala, pa ka bo kume fruta di tudu e arvuris na jardin?”

²Minjer ruspundi serpenti: “No pudi kume fruta di tudu arvuris na jardin, ³ma fruta di arvuri ku sta na metadi di jardin, Deus fala pa ka no kumel, nin pa ka no toka nel, pa ka no muri.”

⁴Serpenti fala minjer: “Bo ka na muri, ⁵pabia Deus sibi kuma, dia ku bo kume ki fruta, bo uju na yabri, bo na sedu suma el, bo na kungsi ben ku mal.”

⁶Minjer oja ki arvuri kuma i bon pa kume, i bonitu na si uju; i kumsa dijál pa i pudi dal ntindimentu. I tira si fruta, i kume, i da tambi si omi; kila kumel juntu ku el. ⁷Elis dus, se uju yabri, e rapara kuma e sta nun. E toma fojas di figera, e kusi, e bisti.

⁸Adon ku si minjer obi SIÑOR Deus na pasia na jardin na fuskafuska. E sukundi di si pursensa na metadi di arvuris di jardin. ⁹SIÑOR

Deus coma Adon, i puntal: “Nunde ku bu sta?”

¹⁰Adon falal: “N obiu na jardin, N sinti medu, pabia N sta nun. E ku manda N sukundi.”

¹¹Deus puntal: “Kin ku mostrau kuma bu sta nun? Nta bu kume fruta di ki arvuri ku N dau ordi pa ka bu kume?”

¹²Adon fala: “Minjer ku bu dan pa i sedu ña kumpañer, i el ku dan fruta di ki arvuri; N kumel.”

¹³SIÑOR Deus punta minjer: “Ke ku manda bu fasi es?” Minjer falal: “I serpenti ku nganan; N kumel.”

¹⁴SIÑOR Deus fala serpenti:

“Suma ku bu fasi es,
bu sta maldisuadu mas di ki tudu limarias di kasa,
ku tudu limarias di matu.
Bu na ba ta rasta na con
ku bu bariga;
bu kumida na sedu puera
tudu dias di bu vida.

¹⁵N na pui inimisadi na metadi di bo ku minjer,
na metadi di bu jorson ku jorson di minjer.
I na masau na kabesa,
bu na murdil na kalkañada.”

¹⁶Deus fala minjer:

“N na buriu manga
di dur na ora di partu;
ku dur ku bu na tene fiju.
Bu na sinti disežu pa bu omi;
el i na manda riba di bo.”

¹⁷Deus fala Adon: “Suma bu sukuta fála di bu minjer, bu kume fruta di ki arvuri ku N falau pa ka bu kume,
con na maldisuadu pabia di bo;

2.24: Mal 2.15; Mat 19.4-5; Rom 7.2; 1 Kor 6.16;
Ef 5.28-31 **3.1:** Apok 12.9 **3.6:** 2 Kor 11.3; 1 Tim 2.14
3.8: Sal 139.1-12; Jer 23.4; Eb 4.13 **3.14:** Is 65.25
3.15: Rom 16.20; 1 Jon 3.8 **3.16:** 1Tim 2.14-15
3.17: Kap 5.29

ku forsa di tarbaju
ku bu na kume del,
tudu dias di bu vida.

¹⁸ I na padu pe di fidida
ku paja brabu;
bu na kume plantas di matu.

¹⁹ Bu na kume bu kumida
ku kalur di bu rostu,
tok bu riba pa con nunde
ku bu tiradu;
pabia bu kumpudu ku reia;
bu na torna sedu reia.”

²⁰ Adon pui si minjer nomi di
Eva, ^a pabia i mame di tudu kriatur
ra ku tene vida.

²¹ SIÑOR Deus kumpu ropa di ku-
ru pa Adon ku si minjer, i bisti elis.
²² SIÑOR Deus fala: “Omi gosi i su-
ma un di nos; i kungsi ben ku mal.
No ka dibi di disal pa i distindi mon
pa i toma tambu fruta di ki arvuri
ku ta da vida; si i kumel, i ta vivi pa
sempri.” ²³ Asin SIÑOR Deus serkal
fora di jardin di Eden, pa i bai labra
con ki tiraduba nel. ²⁴ Dipus di tira
omi fora, i pui kirubins na jardin di
Eden, na ladu di saida di sol, ku un
spada burmeju di fugu, ku na yan-
da i na da volta, pa guarda kamiñu
di ki arvuri ku ta da vida.

Kain ku Abel

4 ¹ Adon dita ku si minjer. Eva
preña, i padi un fiju comadu
Kain, ^a i fala: “Ku ajuda di SIÑOR N
tene un fiju macu.” ² Mas tardi i pa-
di si ermon Abel.

Abel seduba bakiadur di karnel;
Kain i labradur. ³ Dia ciga, Kain le-
ba utru fruta di tera pa da oferta pa
SIÑOR. ⁴ Abel tambu leba partis gurdu

di purmeru fijus di si karnel. SIÑOR
risibi Abel ku si oferta ku konten-
tamentu, ⁵ ma i ka risibi Kain nin si
oferta. Kain paña raiba, tok si rostu
muda.

⁶ SIÑOR punta Kain: “Ke ku man-
da bu paña raiba? Pabia di ke ku bu
rostu muda? ⁷ Nta si bu fasi kusa
diritu, bu ka na setadu? Ma si bu fa-
si kusa ku ka sta diritu, pekadu na
montiau na porta. I misti manda na
bo, ma bu ten ku dominal.”

⁸ Kain fala si ermon Abel: “No bai
matu.” Oca e sta na matu, Kain lan-
ta kontra si ermon Abel, i matal.

⁹ SIÑOR punta Kain: “Nunde bu
ermon Abel?” I ruspundi i falal:
“N ka sibi. Nta ami ki bakiadur di
ña ermon?”

¹⁰ SIÑOR puntal: “Ke ku bu fa-
si? Sukuta! Sangi di bu ermon i na
gritan la na con. ¹¹ Gosi abo i maldi-
suadu, bu serkadu di tera ku yabri
si boka pa risibi na bu mon sangi di
bu ermon. ¹² Ora ku bu labra con,
nada i ka na dau. Bu na ba ta yan-
da-yanda, bu ka na tene kau sertu
di mora na tera.”

¹³ Kain fala SIÑOR: “Ña kastigu
i mas di ki kil ku N pudi nguenta.
¹⁴ Aos bu na serkan na tera; N ten
ku sukundi di bu rostu. N na ba ta
yanda-yanda na tera, sin kau ser-
tu di mora. Tudu kin ku ojan, i na
matan.” ¹⁵ SIÑOR rabida i falal:
“Algin ku mata Kain, i na kastiga-
du seti bias.” SIÑOR pui sinal na

3.19: Kap 2.7 ^a **3.20** Eva: Na lingua ebraiku Eva
signifika vida. **3.21:** Is 61.10 **3.22:** Kap 2.9
3.24: Sai 25.18-22 ^a **4.1** Kain signifika yangasa.
4.4: Eb 11.4 **4.8:** 1 Jon 3.12 **4.10:** Eb 12.24

Kain pa kualker algin ku ojal pa ka i matal. ¹⁶Asin Kain sai na pурсensa di SIÑOR, i bai mora na tera di Nod, ^b na ladu di Eden na saida di sol.

¹⁷Kain dita ku si minjer. Kila preña, i padi un fiju comadu Enok. Kain kumpu un tabanka, i comal nomi di si fiju Enok. ¹⁸Enok padi Irad, Irad padi Meujael, Meujael padi Metusael, Metusael padi Lamek.

¹⁹Lamek kasa dus minjer; nomi di un son i seduba Ada; utru, si nomi i Zila. ²⁰Ada padi Jabal, ku seduba pape di kilis ku ta mora na tenda, e kria limarias. ²¹Nomi di si ermon i seduba Jubal; es i sedu pape di tudu kilis ku ta toka arpa ku flauta. ²²Zila tambi padi Tubal-Kain, ku kumpu tudu koldadi feramentu di kobri ku feru. Irma di Tubal-Kain i seduba Naamá.

²³Lamek fala si minjeris:

“Ada ku Zila, bo sukutan;
abos minjeris di Lamek,
bo sukuta ña ditu.

N mata un joven manera
ki fidin, i masan.

²⁴Si Kain pudi vingadu seti bias,
Lamek ten ku vingadu seti
te setenta bias.”

²⁵Adon torna dita ku si minjer; I padi un fiju, i comal nomi di Set, ^c i fala: “Deus dan utru fiju na konta di Abel, manera ku Kain matal.” ²⁶Set padi tambi un fiju, i comal nomi di Enos.

Na ki tempu jinti kumsa na coma nomi di SIÑOR.

Jorson di Set

(1 Kron 1.1-4)

5 ¹Es i lista di jorson di Adon. Na dia ku Deus kumpu jinti, i kumpu elis suma el, Deus. ²I kumpu elis macu ku femia. Na tempu ki kumpu elis, i bensua elis, i coma se nomi Adon.

³Adon vivi 130 anu, i padi un fiju ku parsil, i comal Set. ⁴Dipus di padi Set, Adon vivi 800 anu; i padi fijus, macu ku femia. ⁵Tudu vida di Adon i 930 anu; dipus i muri.

⁶Set vivi 105 anu, i padi Enos. ⁷Dipus di padi Enos, Set vivi 807 anu; i padi fijus macu ku femia. ⁸Tudu vida di Set i 912 anu; dipus i muri.

⁹Enos vivi 90 anu, i padi Kenan. ¹⁰Dipus di padi Kenan, Enos vivi 815 anu; i padi fijus macu ku femia. ¹¹Tudu vida di Enos i 905 anu; dipus i muri.

¹²Kenan vivi 70 anu, i padi Maalalel. ¹³Dipus di padi Maalalel, Kenan vivi 840 anu; i padi fijus macu ku femia. ¹⁴Tudu vida di Kenan i 910 anu; dipus i muri.

¹⁵Maalalel vivi 65 anu, i padi Jared. ¹⁶Dipus di padi Jared, Maalalel vivi 830 anu; i padi fijus macu ku femia. ¹⁷Tudu vida di Maalalel i 895 anu; dipus i muri.

¹⁸Jared vivi 162 anu, i padi Enok.

¹⁹Dipus di padi Enok, Jared vivi 800 anu; i padi fijus macu ku femia. ²⁰Tudu vida di Jared i 962 anu; dipus i muri.

^b 4.16 Nod signifika yanda-yanda. 4.24: Mat 18.22

^c 4.25 Set signifika dadu. 5.1: Luk 3.36-38 5.2: Kap 1.27
5.3: 1 Kor 15.48

²¹Enok vivi 65 anu, i padi Metuselá. ²²Dipus di padi Metuselá, Enok yanda ku Deus 300 anu; i padi fijus macu ku femia. ²³Tudu vida di Enok i 365 anu. ²⁴Enok yanda ku Deus. I ka bin ojadu mas, pabia Deus lebal.

²⁵Metuselá vivi 187 anu, i padi Lamek. ²⁶Dipus di padi Lamek, Metuselá vivi 782 anu; i padi fijus macu ku femia. ²⁷Tudu vida di Metuselá i 969 anu; dipus i muri.

²⁸Lamek vivi 182 anu, i padi un fiju, ²⁹i comal nomi di Noe, ^a i fala: “Es na diskansanu di tarbaju pisadu ku no ta fasi ku no mon, ku kansera ku bin pabia SIÑOR maldisua con.” ³⁰Dipus di padi Noe, Lamek vivi 595 anu; i padi fijus macu ku femia. ³¹Tudu vida di Lamek i 777 anu; dipus i muri.

³²Noe staba na idadi di 500 anu, i padi Sen, Kan ku Jafé.

Maldadi di omi

6 ¹Oca ku omis kumsa na ciu na tera, e padi fijus femia. ²Fijus di Deus oja kuma fijus femia di omis e bonitu. E kasa ku kilis ke mistiba. ³SIÑOR fala: “Ña spiritu ka na fika na omi pa sempri, pabia si kurpu ten ku muri. Pabia des, i na vivi son 120 anu.”

⁴Na ki tempu, ku mas tardi tambu, i tenba jigantis na tera. Oca ku fijus di Deus junta ku fijus femia di omis, e padi fijus. Esis e seduba balentis ki tenba na ki tempu antigu, omis di fama.

⁵SIÑOR oja maldadi di omis na buriba na tera. Tudu se manera di

pensa na se korson i seduba son mau. ⁶SIÑOR fika ripindidu manera ki kumpu omi na tera; si korson staba tristi. ⁷Asin SIÑOR fala: “N na kaba ku tudu jinti ku N kumpu, N na tira elis na tera, desdi omi, tudu ku limarias, ku kilis ku ta rasta, ku kacus ku ta bua na seu, pabia N ripindi manera ku N kumpu elis.” ⁸Ma SIÑOR kontenti ku Noe.

Noe

⁹Es i storia di Noe. Noe seduba un omi justu, ku staba sin kulpa na metadi di jinti di si tempu. I ta yandaba ku Deus. ¹⁰Noe padi tris fiju macu ku sedu Sen, Kan ku Jafé.

¹¹Tera staba mal na uju di Deus; jinti na abusaba na se kumpañer. ¹²Deus oja kuma ku tera staba mal, pabia tudu jinti na tera na yandaba na mau kamiñu.

¹³Deus fala Noe: “Ami N na kaba ku tudu jinti, pabia tera inci abusu ku maldadi. N na kaba ku elis tudu ku tera. ¹⁴Kumpu pa bo un barku di bon madera, bu pui kuartus nel. Dentre ku fora bu ta foral ku alkatron. ¹⁵Bu na kumpul de manera: 133 metru di kumprimentu, 22 metru di largura, ku 13 metru di altura. ¹⁶Bu na pui kubertura na barku, bu disa spasu di 44 sentimetru entri kubertura ku ladu di barku. Bu ta pui porta na ladu; bu

5.24: Eb 11.5; Jud 14-15 ^a **5.29** Noe signifika diskansu.

6.3: Sal 78.39; 90.10; Is 65.20 **6.5:** Kap 8.21; Sal 53.2-3; Ekl 7.29; 9.3; Jer 17.9; Mat 15.19; Rom 3.10-18

6.6: 1 Sam 15.11; 1 Kron 21.15; Ez 33.11; Ef 4.30

6.9: Kap 5.22-24; Ez 14.14,20; Eb 11.7; 2 Ped 2.5

6.12: Sal 53.2-3; **6.13:** Ez 7.2-6; 1 Ped 4.7

6.14: 1 Ped 3.20; Eb 11.7

ta fasi un sobradi pa bas, sugundu ku terseru. ¹⁷N na manda diluviu di yagu riba di tera, pa kaba ku tudu kriaturas bas di seu ku tene folgu di vida. Tudu ku sta na tera na muri, ¹⁸ma N na fasi un kontratu ku bo. Bu na yentra na barku, abo ku bu fijus, ku bu minjer, ku minjeris di bu fijus. ¹⁹Bu ten ku yentranda dus di kada koldadi limaria bibu, macu ku femia, pa guarda elis bibu ku bo. ²⁰Dus di kada koldadi kacu, ku kada koldadi limaria, ku tudu koldadi kilis ku ta rasta, e na bin pa bo, pa bu pudi guarda elis bibu. ²¹Bu na toma tudu koldadi kumida ku ta kumedu, bu guardal, pa i sedu kumida pa bo, suma pa elis tambi.”

²²Noe fasi tudu suma ku Deus mandal.

Diluviu

7 ¹Dipus SIÑOR fala Noe: “Yentra na barku, abo ku tudu bu familia, pabia N ojau justu na metadi di jinti de tempu. ²Leba ku bo seti macu ku seti femia di kada koldadi limaria ku ta roniadu ku el, o ku ta kumedu, bu leba dus (macu ku femia) di kada koldadi limaria ku ka ta roniadu ku el, nin i ka ta kumedu. ³Bu toma tambi seti macu ku seti femia di kada koldadi kacu, pa bu guarda elis bibu pa e pudi kontinua padi na tera. ⁴Si seti dia pasa, N na manda cuba na tera korenta dia ku korenta noti. N na kaba ku tudu kriatura bibu ku N kumpu na tera.”

⁵Noe fasi tudu kil ku SIÑOR mandal.

⁶Noe teneba idadi di seizentus anu oca ku diluviu di yagu bin na tera. ⁷Noe yentra na barku, el ku si fijus, si minjer, ku minjeris di si fijus, pa pudi kapli di yagu di diluviu. ⁸⁻⁹E yentra tambi na barku ku Noe, dus dus, macu ku femia, di limarias, kilis ku ta fasidu ronia ku kilis ku ka ta fasidu ronia, ku kacus, ku limarias ku ta rasta, suma ku Deus manda Noe. ¹⁰I pasa seti dia; yagu di diluviu kai riba di tera.

¹¹Na anu 600 di vida di Noe, na dia 17 di sugundu mis, na ki mesmu dia, i rebenta tudu fontis di koba fundu, i yabri janelas di seu. ¹²Cuba cubi na tera korenta dia ku korenta noti.

¹³Na ki mesmu dia, Noe yentra na barku, ku si fijus Sen, Kan ku Jafé, ku si minjer, ku minjeris di si tris fijus. ¹⁴Tudu limarias di matu suma se koldadi, ku tudu koldadi limaria di kasa, ku tudu koldadi limaria ku ta rasta na con, ku tudu koldadi kacu, ku tudu bicu ku tene asa — ¹⁵tudu limarias ku tene folgu di vida, e yentra dus dus pa Noe na barku. ¹⁶E yentra macu ku femia di tudu limarias ku tene vida, suma ku Deus manda Noe. SIÑOR fica porta pa fora.

¹⁷Diluviu kontinua korenta dia; yagu inci, i boianta barku riba. ¹⁸Yagu kontinua na inci riba di tera. Barku na boiaba riba di yagu. ¹⁹Yagu kontinua na inci tok i kubri tudu monti altu ku sta bas di seu. ²⁰I inci tok i paña seti metru riba di montis. ²¹Tudu limarias bibu ku

6.18: Kap 9.9-11; 17.4,7,21 **7.2:** Sir 11; Lei 14.1-21
7.5: Kap 6.22 **7.7:** Mat 24.37-39; 1 Ped 3.20; 2 Ped 2.5
7.11: Kap 8.2; 2 Re 7.2,19; Mal 3.10 **7.19:** 2 Ped 3.6

staba na tera muri, suma kacus ku limarias di kasa, ku di matu, ku tudu kilis ku ta rasta na con, ku tudu jinti. ²²Tudu kusas ku staba na kau seku ku teneba folgu di vida na se naris, e muri. ²³Tudu kriatura bibu ku staba na tera i kabadu ku el; jinti, ku limarias, ku kilis ku ta rasta, ku kacus di seu, e kabadu ku el. Noe fika el son, ku kilis ku staba ku el na barku.

²⁴Yagu inciba na tera sentu i sinkuenta dia.

Yagu baša

8 ¹Deus lembra di Noe ku tudu limarias ku staba ku el na barku. I fasi bentu pasa riba di tera; yagu kumsa na baša. ²Fontis fundu para sai yagu. Janelas di seu fica; cuba di seu para cubi. ³Yagu fika i na baša puku puku tok i kaba baša tudu na fin di ki sentu i sinkuenta dia. ⁴Na dia 17 di setimu mis, barku sinta riba di montis comadu Arará. ⁵Yagu kontinua na baša te na desimu mis; na purmeru dia di desimu mis montañas kumsa na ponta.

⁶Dipus di pasa korenta dia, Noe yabri janela di barku ki kumpu, ⁷i larga korvu, ku na bai, i na bin, tok yagu seku na tera. ⁸Dipus Noe larga mas un pumba, pa i bai jubi si kontra yagu seku. ⁹Pumba ka oja kau di sinta, pabia i tenba yagu na tudu parti di tera; i riba pa Noe na barku. Noe distindi mon, i tomal, i mitil na barku. ¹⁰I pera seti dia pasa, i torna largal pa fora. ¹¹Oca ku pumba riba pa el di tardi, i teneba na si boka un foja di olivera ki

rinkaba. Noe sibi logu kuma yagu baša. ¹²I pera mas seti dia pasa, i torna larga pumba, ma e bias i ka riba pa el.

¹³Na purmeru dia di purmeru mis di anu 601 di Noe, yagu seku ja. Noe tira kubertura di barku, i jubi, i oja con seku. ¹⁴Na dia 27 di sugundu mis, con kaba seku.

Noe ku si familia sai na barku

¹⁵Deus fala Noe: ¹⁶“Sai na barku, abo ku bu minjer, ku bu fijus ku se minjeris. ¹⁷Tira fora tudu limarias bibu ku sta la ku bo, suma kacus, ku limarias, ku tudu kilis ku ta rasta, pa e pudi padi ciu, e inci mundu.”

¹⁸Asin Noe sai ku si fijus, ku si minjer, ku minjeris di si fijus. ¹⁹Tudu limarias, kilis ku ta rasta na con, ku tudu kacus, ku tudu ku ta yanda na con, kada un suma si koldadi, e sai na barku.

²⁰Noe kumpu altar pa SIÑOR. I toma utru di tudu koldadi limaria ku kacu ku ta roniadu ku el, i da Deus pa oferta, i kema elis riba di altar. ²¹SIÑOR sinti ki ceru sabi, i fala na si korson: “Nunka mas N ka na maldisua tera pabia di omi, nin ku si korson ta jingi sempri pa mal, disna di si mininesa. N ka na torna mata tudu kriatura bibu, suma ku N fasi.

²² “Tementi mundu ka kaba,
tempu di sumia,
ku tempu di kebra,

8.2: Kap 7.11 **8.4:** 2 Re 19.37; Jer 51.27 **8.17:** Kap 1.22
8.20: Kap 7.2 **8.21:** Sir 1.9,13,17; Num 28.2; Ef 5.2;
Fil 4.18 **8.21:** Sal 51.5; 58.3; Dit 20.9; Ekl 7.20; Jer 17.9
8.21: Is 54.9-10

tempu di kalur
 ku tempu di friu,
 tempu di cuba
 ku tempu di seku,
 di dia ku di noti
 nunka e ka na para.”

Kontratu ku Deus fasi ku Noe

9¹Deus bensua Noe ku si fijus, i fala elis: “Bo padi ciu, tok bo inci mundu. ²Tudu limarias di tera ku tudu kacus di seu, ku tudu limarias ku ta rasta na con, ku tudu pis na mar, e na fika ku garandi medu di bos. E ntregadu na bo mon. ³Tudu limaria bibu ku ta bulbuli i na sedu pa bo kumida. Suma ku N da bos planta verdi, gosi ja N na da bos tudu kusa.

⁴“Ma ka bo kume karni ku tene inda si vida dentru, ku sedu si sangi. ⁵Tambi, sangi di vida di bos omis, si algin darmal, N na fasil justisa. N na fasi justisa ku tudu limaria ku tira vida di omi. Tambi N na fasi justisa ku tudu omi ku tira vida di si kumpañer omi.

⁶ Kil ku darma
 sangi di algin,
 utru algin ten ku
 darma si sangi,
 pabia Deus kumpu jinti,
 i parsinti elis ku el Deus.

⁷Ma abos, bo padi manga di fiju, pa bo pudi ciu, bo inci mundu.”

⁸Deus fala Noe ku si fijus: ⁹“N na fasi ña kontratu ku bos, ku bo jorson dipus di bos, ¹⁰ku tudu limarias bibu ku sta ku bos — kacus, limarias di kasa ku di matu, tudu kilis ku sai na barku ku bos. ¹¹N na fasi ña kontratu ku bos kuma, N ka na torna kaba ku tudu kriatura bibu ku yagu di diluviu. I ka na torna ten diluviu pa kaba ku mundu.”

¹²Deus fala mas: “Es i sinal di kontratu ku N pui na metadi di mi ku bos, ku tudu kriatura bibu ku sta ku bos, ku tudu jorsons ku na bin dipus di bos. ¹³N pui ña arku-iris na nuven suma sinal di kontratu na metadi di mi ku tera. ¹⁴Ora ku N tisi nuvens riba di tera, arku-iris ojadu na ki nuvens, ¹⁵N ta lembra di ña kontratu ku bos, ku tudu limarias bibu di tudu koldadi. Yagu ka na torna mas na diluviu pa kaba ku tudu kriatura bibu. ¹⁶Ora ku arku-iris parsi na nuven, N na ojal, N na lembra di kontratu ku ka na kaba na metadi di Deus ku tudu kriatura bibu di tudu koldadi ku sta na mundu.”

¹⁷Deus fala Noe: “Es i sinal di kontratu ku N fasi entri mi ku tudu ku tene vida na mundu.”

Noe ku si fijus

¹⁸Fijus di Noe ku sai na barku e seduba Sen, Kan ku Jafé. (Kan i seduba pape di Kanaan.) ¹⁹Ki tris fiju di Noe, se jorsons bin inci tera. ²⁰Noe, ku seduba labradur di con, i paranta orta di pe di uva, ²¹i bibi biñu di ki uva tok i cami, i dita nun na si tenda. ²²Kan, ku sedu pape di

9.2: Kap 1.26 **9.3:** Kap 1.29-30; Lei 14.3-21 **9.4:** Sir 3.17; Lei 12.16,23-24 **9.5:** Sai 21.28-29; Num 35.31-33
9.6: Sai 21.12-14; Sir 24.17; Num 35.16-21, 31-34; Lei 19.11-13; 27.24 **9.6:** Kap 1.26-27; 5.1; Tia 3.9
9.9: Kap 6.18; Is 54.9-10 **9.11:** Ver 15-16; Kap 8.21; 2 Ped 3. 6-7 **9.13:** Ez 1.28; Apok 4.3; 10.1
9.21: Dit 20.1; Ef 5.18

Kanaan, oja manera ku si pape staba nun; i bai konta si dus ermon la fora. ²³Asin Sen ku Jafé e toma panu, e pul na se ombra, e yanda ku tras, e kubri kurpu di se pape. Se rostu staba viradu na manera ke ka oja kurpu nun di se pape.

²⁴Noe disperta di si biñu, i sibi ke ku si fiju pikininu fasil, ²⁵i fala:

“Kanaan na maldisuadu!
I na sedu servu
mas bas pa si ermons.”

²⁶I fala tambí:

“SIÑOR Deus di Sen, pa i ngabadu!
Pa Kanaan sedu servu di Sen.
²⁷Pa Deus buri terenu di Jafé; ^a
pa si jorson mora
na tendas di Sen;
pa Kanaan sedu si servu.”

²⁸Dipus di diluviu, Noe vivi trizentus i sinkuenta anu. ²⁹Tudu vida di Noe i novsentus i sinkuenta anu. Dipus, i muri.

Jorson di Noe

(1 Kron 1.5-23)

10 ¹Es i jorson di fijus di Noe, ku sedu Sen, Kan ku Jafé. E padi fijus dipus di diluviu.

Fijus di Jafé

²Fijus di Jafé seduba: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesek ku Tiras.

³Fijus di Gomer e sedu: Askenaz, Rifat ku Togarma.

⁴Fijus di Javan e sedu: Elisá, Tarsis, Kitin ku Dodanin.

⁵Jorson desis ku bin rapatidu, e bai mora lungu di mar, ku jius, kada familia ku si lingua na metadi di se nason.

Fijus di Kan

⁶Fijus di Kan e sedu: Kus, Mizrain, Put ku Kanaan.

⁷Fijus di Kus e sedu: Seba, Avilá, Sabtá, Raamá ku Sabteká. Fijus di Raamá e sedu: Sebá ku Dedan.

⁸Kus padi Ninrod, ku kumsa na ten puder na tera. ⁹I sedu garandi montiadur danti di SIÑOR. E ku manda i ta faladu: “Suma Ninrod, garandi montiadur danti di SIÑOR.” ¹⁰Na kumsada, si renu seduba Babel, Erek, Akad, ku Kalné na tera di Sinar. ^a ¹¹I sai na ki tera, i bai pa Asiria, nunde ki kumpu Ninive, Reobot-Ir, Kalá ¹²ku Resen, na metadi di Ninive ku Kalá. Es i tabanka garandi.

¹³Mizrain padi Ludin, Anamin, Leabin, Naftuin, ¹⁴Patrusin, Kasluin (ku filisteus sai nel) ku Kaftorin.

¹⁵Kanaan padi Sidon ku sedu si purmeru fiju, ku Et, ¹⁶ku rasas ku comadu jebuseus, amoreus, jirgaseus, ¹⁷eveus, arkeus, sineus, ¹⁸arvadeus, zemareus ku amateus. Mas tardi, e familias di kananeus bin pajiga. ¹⁹Frontera di kananeus kumsa dina di Sidon, i bai te na Jerar, i ciga Gaza, i torna bai pa Sodoma, Gomora, Admá ku Zeboin, i bai te Lasa.

²⁰Esis i fijus di Kan, suma se familias, se linguas, na se teras ku se nasons.

9.23: Gal 6.1-2; 1 Ped 4.8 **9.25:** Lei 27.16; Jos 9.23,27;

2 Kron 8.7-8 ^a **9.27** Jafé parsi ku palabra ebraiku pa buri.

10.4: Num 24.24; 1 Kron 1.7 **10.5:** Kap 11.1-9

10.7: Kap 25.3; Ez 27.22-23; 38.13 **10.8:** Mik 5.6

10.10: Kap 11.9 **10.10:** Am 6.2 ^a **10.10** Sinar i Babilonia.

10.11: Num 24.22 **10.11:** 2 Re 19.36; Jona 1.2;

Naun 1.1; Mat 12.41 **10.14:** Lei 2.23; Jer 47.4; Am 9.7

10.19: Kap 13.7; 15.19-20; Jos 12.8

Fijus di Sen

²¹ Sen, ermon mas beju di Jafé, i padi fijus tambi. I seduba pape di tudu fijus di Eber.

²² Fijus di Sen e sedu: Elan, Asur, Arfasad, Lud ku Aran.

²³ Fijus di Aran e seduba: Uz, Ul, Jeter ku Mas.

²⁴ Arfasad padi Salá. Salá padi Eber.

²⁵ Eber padi dus fiju. Nomi di un son i sedu Peleg,^b pabia na si tempu tera rapatidu. Nomi di si ermon sedu Joktan.

²⁶ Joktan padi Almodá, Selef, Azarmavé, Jerá, ²⁷ Adoran, Uzal, Dikla, ²⁸ Obal, Abimael, Seba, ²⁹ Ofir, Avilá ku Jobab. Tudu esis e seduba fijus di Joktan.

³⁰ Se moransa sedu disna di Mesa, i bai te na Sefar, na ladu di monti na saida di sol.

³¹ Esis e sedu fijus di Sen, suma se familias, ku se linguas, na se teras ku nasons.

³² Tudu ki jinti sedu familias di fijus di Noe, suma se jorsons, na se nasons. Delis i rapatidu nasons di mundu dipus di diluviu.

Kunfuson di linguas

11 ¹ Jinti di tudu mundu teneba un lingua son, e ta papiaba di mesmu manera. ² Oca ku omis na bai pa ladu di saida di sol, e oja un kau ku ka tene montaña, na tera di Babilonia, e mora la.

³ E fala n̄utru: “No kumpu tižolus, no kema elis diritu.” E usa tižolu na

lugar di pedra, alkatron na lugar di kal. ⁴ E fala n̄utru: “No kumpu un prasa garandi pa nos, ku kasa kumpriku na toka na seu. No ta ranja nomi pa no ka pudi pajigadu pa tudu mundu.”

⁵ SIÑOR disi pa jubi prasa ku kasa kumpriku ku omis na kumpuba. ⁶ SIÑOR fala: “E pobu i un son; e tene mesmu lingua. Jubi gora ke ke kumsa na fasi! Pa dianti, tudu ke misti fasi, e na pudi fasil. ⁷ No disi, no kunfundi elis lingua, pa ka e pudi ntindi n̄utru.”

⁸ Asin SIÑOR pajiga elis di ki kau pa tudu mundu. E para kumpu ki prasa. ⁹ E ku manda e pui ki kau nomi di Babel,^a pabia la ku SIÑOR kunfundi lingua di jinti di tudu tera. I di la ku SIÑOR pajiga elis pa tudu mundu.

Jorson di Sen

(1 Kron 1.24-27)

¹⁰ Es i jorson di Sen. Dus anu dipus di diluviu, oca ku Sen teneba idadi di 100 anu, i padi Arfasad.

¹¹ Dipus di padi Arfasad, Sen vivi 500 anu, i padi fijus macu ku femia.

¹² Arfasad vivi 35 anu, i padi Salá.

¹³ Dipus di padi Salá, i vivi 403 anu, i padi fijus macu ku femia.

¹⁴ Salá vivi 30 anu, i padi Eber.

¹⁵ Dipus di padi Eber, i vivi 403 anu; i padi fijus macu ku femia.

¹⁶ Eber vivi 34 anu, i padi Peleg. ¹⁷ Dipus di padi Peleg, i vivi 430 anu; i padi fijus macu ku femia.

¹⁸ Peleg vivi 30 anu, i padi Reú.

¹⁹ Dipus di padi Reú, i vivi 209 anu; i padi fijus macu ku femia.

^b 10.25 Peleg signifika rapatimentu 11.4: Sal 49.11

11.5: Kap 18.21; Sal 33.13-14 11.7: Sal 55.9

^a 11.9 Babel parsi ku palabra kunfuson na ebraiku.

²⁰Reú vivi 32 anu, i padi Serug.

²¹Dipus di padi Serug, Reú vivi 207 anu; i padi fijus macu ku femia.

²²Serug vivi 30 anu, i padi Naor.

²³Dipus di padi Naor, Serug vivi 200 anu; i padi fijus macu ku femia.

²⁴Naor vivi 29 anu, i padi Tera.

²⁵Dipus di padi Tera, Naor vivi 119 anu, i padi fijus macu ku femia.

²⁶Tera vivi 70 anu, i padi Abron, Naor ku Aran.

²⁷Es i jorson di Tera. Tera padi Abron, Naor ku Aran. Aran padi Lo. ²⁸Oca ku si pape Tera staba in da bibu, Aran muri na tera nunde ki padidu, comadu Ur na tera di Babilonia. ²⁹Abron ku Naor e kasa. Nomi di minjer di Abron i comadu Sarai. Nomi di minjer di Naor i comadu Milka, ku seduba fiju femia di Aran, pape di Milka ku Iská.

³⁰Sarai ka teneba fiju, pabia i seba.

³¹Tera toma si fiju Abron, si netu Lo ku sedu fiju di Aran, ku Sarai, minjer di si fiju Abron, i sai ku elis di Ur di tera di Babilonia, pa bai pa tera di Kanaan. E bin te na Aran, e mora la.

³²Tudu vida di Tera sedu 205 anu; i muri na Aran.

Deus coma Abron

12 ¹SIÑOR fala Abron: “Sai na bu tera, na metadi di bu parentis, na kasa di bu pape, bu bai pa un tera ku N na mostrau.

² N na fasiu un garandi nason,
N na bensuau,
N na fasi bu nomi
pa i sedu garandi;
bu na sedu un benson.

³ N na bensua kilis ku bensuau.

N na maldisua kilis
ku maldisuau.

Tudu rasas na mundu
na sortiadu pabia di bo.”

⁴Asin Abron sai, suma ku SIÑOR falal. Lo bai ku el. Abron teneba senta i sinku anu oca ki sai na Aran.

⁵I leba si minjer, Sarai, ku si subriñu Lo, ku tudu rikesas ke juntaba, ku katibus ke ranja na Aran. E sai pa bai pa tera di Kanaan, e ciga la.

⁶Abron pasa na metadi di tera, i ciga na lugar sagradu di Siken, na pe di karvaju di Moré. Na ki tempu kananeus staba na tera. ⁷SIÑOR bin pa Abron i falal: “N na da e tera pa bu jorson.” Abron kumpu la un altar pa SIÑOR ku binba pa el.

⁸Di la i bai dianti pa monti na ladu di Betel na saida di sol, i yarma si tenda. Betel staba na ladu di kaida di sol; Ai staba na ladu di saida di sol. I kumpu tambu un altar la pa SIÑOR, i coma nomi di SIÑOR. ⁹Dipus Abron pega kamiñu mas, i fika i na bai puku puku pa ladu di sul.

Abron bai pa Ejitu

¹⁰Na ki tera i tenba fomi. Abron bai pa Ejitu pa pasa tempu la,

11.29: Kap 17.15; 20.12 **11.29:** Kap 22.20; 24.15

11.31: Ne 9.7; At 7.4 **12.1:** Jos 24.2-3; Ne 9.7; At 7.3; Eb 11.8

12.2: Kap 15.5; 18.18; 22.17-18; 26.3-4; 28.3,14;

35.11-12; 46.3 **12.3:** Kap 27.29; Sai 23.22; Num 24.9

12.3: V 2; At 3.25-26; Gal 3.8 **12.6:** Kap 33.18-19; 34.2;

35.4; 37.12-14; Jos 17.7 **12.6:** Kap 10.15,18-19

12.7: Kap 13.14-15; 17.8; 26.3; 28.13; Sai 32.13; 33.1;

Num 32.11; Lei 1.8; 6.10; 30.20; 34.4; Sal 105.9-11;

Ez 47.14; At 7.5 **12.7:** Kap 8.20; 13.4,18; 26.25; 33.20

12.8: Kap 13.3; 28.19; 35.3,15-16; Jos 8.17; 12.16; 16.1-2;

Şef 1.22; 1 Sam 10.3; 1 Re 12.28-33; 2 Re 2.2;

1 Kron 7.28; Esd 2.28

pabia di ki garandi fomi. ¹¹Oca ki pertuba ja Ejitu, i fala si minjer Sarai: “N sibi kuma abo i minjer bonitu. ¹²Ora ku omis di Ejitu ojau e na fala: ‘Es i si minjer.’ Dipus e na matan, ma e na disau ku vida. ¹³Ba ta fala kuma abo i ña irma, pa kusas pudi kurin diritu pabia di bo; pa e pudi disan ku vida.”

¹⁴Oca ku Abron yentra na Ejitu, omis di la oja minjer, manera ki bonitu dimas. ¹⁵Şefis di Faraó, ku sedu rei di Ejitu, e ojal, e ngabal dianti di Faraó. Minjer lebadu pa kasa di Faraó. ¹⁶Faraó trata Abron diritu pabia del. Asin Abron ngaña karnelis ku bakas, ku burus macu ku femia, ku kamelus ku katibus macu ku femia.

¹⁷SIÑOR manda garandi duensas riba di Faraó ku jinti di si kasa pabia di Sarai, minjer di Abron. ¹⁸Asin Faraó coma Abron, i puntal: “Es i ke ku bu fasin? Ke ku manda bu ka falan kuma i bu minjer? ¹⁹Pabia di ke ku bu fala kuma i bu irma, tok N tomal pa ña minjer? Gosi, ali bu minjer; tomal, bu bai!” ²⁰Faraó da ordi pa si omis aserka di Abron. E tiral pa fora di tera, ku si minjer, ku tudu ki teneba.

Abrón ku Lo rapati

13 ¹Abrón sai na Ejitu, i bai pa sul di Kanaan, el ku si minjer ku tudu kusas ki teneba. Lo bai ku el tambi. ²Abrón tornaba ja riku dimas na limaria di kasa, na prata ku uru.

³I sai na ladu di sul, i yanda di un lugar pa utru, tok i ciga na Betel. I pasa pa ki kau na metadi di Betel ku Ai, nunde ku na kumsada i yarmaba si tenda, ⁴i kumpu un altar. I coma nomi di SIÑOR la.

⁵Tambi Lo, ku ta baiba ku Abron, i teneba manga di karnel ku bakas ku tendas. ⁶Tera ka pudiba sustenta elis tudu juntu, pabia se limarias ciu ba, tok e ka pudiba fika juntu. ⁷I tenba jus na metadi di bakiaduris di Abron ku bakiaduris di Lo. Kananeus ku perizeus e moraba tambi na tera na ki tempu.

⁸Abrón fala Lo: “I ka dibi di ten jus na no metadi, nin na metadi di no bakiaduris, pabia anos i ermons. ⁹Nta tudu tera ka sta bu dianti? No rapati; si bu bai pa mon skerda, ami N na bai pa mon direita; si bu bai pa mon direita, ami N na bai pa mon skerda.”

¹⁰Lo yalsa rostu, i jubi pa bulañas di Jordon, te na prasa di Zoar, i ojal ben reguadu suma jardin di SIÑOR, o suma tera di Ejitu. (Es i seduba antis di SIÑOR kaba ku tera di Sodoma ku Gomora.) ¹¹Lo kuji pa si kabesa tudu ki bulañas di Jordon; i pega si kamiñu, i bai pa ladu di saida di sol. Asin e rapati ku ñutru. ¹²Abrón mora na tera di Kanaan; Lo mora na metadi di prasad di bulaña, i yarma si tenda pertu di Sodoma. ¹³Omis di Sodoma seduba mau, e ta fasiba pekadu ciu kontra SIÑOR.

¹⁴Dipus di Lo rapati ku Abron, SIÑOR fala Abron: “Yalsa uju, bu jubi disna di kau nunde ku bu sta

12.13: Kap 26.7 13.4: Kap 12.7-8 13.7: Kap 10.19

13.8: Dit 15.1; Mat 5.9; Fil 2.14; Eb 12.14

13.9: Rom 12.18 13.10: Kap 2.8; Is 51.3

nel, pa ladu di norti, di sul, di saida di sol ku si kaida. ¹⁵Tudu tera ku bu na oja, N na dau el, abo ku bu jorson pa sempri. ¹⁶N na fasi bu jorson suma reia, manera ku, si algin pudi fasi konta di reia, asin tambi i pudi fasi konta di bu jorson. ¹⁷Lanta, bu bai pa tudu ladu di tera, pabia N na dau el.”

¹⁸Abron disarma si tenda, i bai mora pertu di pes di karvaju di Manre, na prasa di Ebron. I kumpu un altar la pa SIÑOR.

Gera di kuaru rei kontra sinku

14 ¹Na tempu di Anrafel, rei di Babilonia, Ariok, rei di Elasar, Kedorlaomer, rei di Elan, ku Tidal, rei di Goin, ²esis e bai geria kontra Bera, rei di Sodoma, ku Birsa, rei di Gomora, Sinab, rei di Admá, Semeber, rei di Zeboin, ku rei di Belá (ku sedu Zoar). ³Tudu ki sinku rei e juntaba na kobon di Sidin (ku sedu Mar Salgadu). ⁴E staba dozi anu bas di mon di Kedorlaomer, ma na anu di trezi e rebela kontra el.

⁵Na anu katorzi, Kedorlaomer ku reis ku staba ku el e bai geria, e ngaña refains na Asterot-Karnain, ku zuzins na Kan, ku emins na Savé-Kiriatain, ⁶ku oreus na se monti di Seir, ku sedu monti di Edon, tok e ciga na bulaña di Paran, ku sta pertu di lala. ⁷Dipus e riba tras, e bai pa En-Mispát (ku sedu Kades), e ngaña tudu tera di amalekitas ku amoreus ku ta moraba na Azazon-Tamar.

⁸Dipus, rei di Sodoma, rei di Gomora, rei di Admá, rei di Zeboin ku rei di Belá (ku sedu Zoar) e forma gera, na kobon di Sidin, ⁹kontra Kedorlaomer, rei di Elan, Tidal, rei di Goin, Anrafel, rei di Babilonia, ku Ariok, rei di Elasar — kuaru rei kontra sinku. ¹⁰Kobon di Sidin inciba di fontis di alkatron. Oca reis di Sodoma ku di Gomora na kuri, e kai na ki fontis. Restu di se jinti kuri pa montis. ¹¹Ki kuaru rei toma tudu rikesa di Sodoma ku Gomora, ku tudu se kumida, e leba. ¹²Lo, subriñu di Abron, i moraba na Sodoma. Asin e lebal ku tudu si rikesa.

¹³I bin un algin ku kapli, i konta Abron, ebreu, ku moraba pertu di pes di karvaju di un omi amoreu comadu Manre. Es ku si ermons Eskol ku Anar e seduba sos di Abron. ¹⁴Abron obiba kuma si subriñu staba prezu, i junta si kriodus, ku sedu trizentus i disoitu omi purparadu, padidu na si kasa. E bai tras di ki kuaru rei te na Dan. ¹⁵La Abron rapati si jinti na grupus, e ataka elis di noti, e ngaña elis, e serka elis te na Obá, ku sta na ladu di norti di Damasku. ¹⁶I torna tisi tudu rikesa; tambi i torna tisi Lo, si subriñu, ku si rikesa, tudu ku minjeris ku restu di jinti.

13.15: Kap 12.7 **13.16:** Kap 22.17; 28.14; 32.12;

Num 23.10; 1 Re 4.20; Os 1.10 **13.18:** Kap 35.27;

Jos 14.15 **13.18:** Kap 12.7 **14.2:** 1 Sam 13.18;

Ne 11.34; Os 11.8 **14.2:** V 8; Kap 13.10; 19.20-23,30;

Lei 34.3; Is 15.5; Jer 48.34 **14.6:** Kap 21.21;

Num 10.12; 12.16; 13.3,26; 1 Sam 25.1

14.7: 2 Kron 20.2 **14.14:** Šef 18.29

¹⁷Oca Abron riba dipus di ngaña Kedorlaomer, ku ki reis ku junta ku el, rei di Sodoma sai pa bai kontra ku el na kobon di Savé, ku sedu kobon di Rei.

Melkisedek bensua Abron

¹⁸Melkisedek, rei di Salen,^a tisi pon ku biñu. El i seduba saserdoti di ki Deus ku sta riba di tudu. ¹⁹I bensua Abron, i falal:

“Deus ku sta riba di tudu, ku kumpu seu ku tera, pa i bensua Abron.

²⁰Deus ku sta riba di tudu, ku ntrega bu inimigus na bu mon, pa i ngabadu!”

Abron dal desimu parti di tudu ki tira na mon di ki reis.

²¹Rei di Sodoma fala Abron: “Ntregan jinti; bu pudi fika ku rikesa.”

²²Abron fala rei di Sodoma: “N yalsa mon pa SIÑOR, Deus ku sta riba di tudu kusa, ku kumpu seu ku tera; N jurmenta ²³kuma, desdi fiu di liña te na korda di bu sapatu, nada di bo N ka na toma, pa bu ka bin fala kuma abo ku fasi Abron pa i riku. ²⁴N ka na toma nada, son kil ku ña omis kume, ku parti ku toka ku omis ku bai ku mi, ku sedu Aner, Eskol ku Manre. Esis e pudi toma se parti.”

14.17: 2 Sam 18.18 **14.18:** Sal 110.4; Eb 7.1-21

^a **14.18** Salen i Jerusalem. **14.20:** Kap 28.22; Sir 27.30-33; Num 18.21,24; 2 Kron 31.5-6,12; Ne 10.37-38; 12.44; 13.5,12; Mal 3.8-10; Mat 23.23; Luk 18.12; Eb 7.5-9

15.1: Lei 33.29; 2 Sam 22.3; Sal 3.3; 84.11; 119.114;

Dit 2.7; 30.5 **15.5:** Kap 22.17;26.4; Sai 32.13; Lei 1.10;

10.22; Jer 33.22; 1 Kron 27.23; Ne 9.23; Sal 147.4

15.6: Rom 4.3-6,9-11,22-25; Gal 3.6-14; Tia 2.23

^a **15.7** Tera di kaldeus i Babilonia

Deus fasi kontratu ku Abron

15 ¹Dipus de kusas tudu pasa, SIÑOR bin papia ku Abron na vison, i falal:

“Abron, ka bu ten medu.

Ami i bu tajadera;

N sedu bu garandi premiu.”

²Abron falal: “SIÑOR Deus, ke ku bu pudi dan? Ali N na yanda sin fiju. Kil ku na yarda ña kusas i Eliezer di Damasku.” ³Abron fala mas: “Bu ka dan fijus. Un algin padidu na ña kasa, el ku na yardan.”

⁴SIÑOR bin papia ku Abron, i falal: “Es omi ka na sedu bu yardadur, ma fiju ku na bin sai na bu propi kurpu, el ku na sedu bu yardadur.”

⁵I lebal pa fora, i falal: “Jubi pa seu, bu fasi konta di strelas, si kontra bu pudi konta elis.” I rabida, i falal: “Asin ku bu jorson na sedu.”

⁶Abron fia na SIÑOR; si fiansa pui Deus i ojal justu.

⁷SIÑOR falal mas: “Ami i SIÑOR ku tirau na Ur na tera di kaldeus,^a pa dau e tera pa bu yarda.” ⁸Abron punta: “SIÑOR Deus, kuma ku N pudi sibi si N na bin yardal?” ⁹Deus falal: “Toma un baka di tris anu, un kabra di tris anu, un karnel macu di tris anu, un pumba di kasa ku un pumba di matu.”

¹⁰Abron lebal tudu e kusas, i rapati kada un na metadi, i filanta elis dianti di njutru, ma i ka rapati pumbas. ¹¹Utru kacus na riaba riba di ki difuntus; Abron fika i na serka elis.

¹²Oca sol na kai, Abron pasa ku sonu; sukuru kai riba del, i panta.

¹³SIÑOR falal: “Bu pudi sibi serti kuma bu jorson na bai sedu stranjeru na un tera ki ka di selis. E na sedu katibu, e na kastigadu kuartusentus anu. ¹⁴Ami tambu N na julga ki pobu ku tene elis na katiberasku. Dipus e na sai ku garandi rikesa. ¹⁵Ma abo, bu na muri, bu bai pa bu papes ku pas, bu na nteradu ku bon bejisa. ¹⁶Bu kuartu jorson na ribantadu pa li, pabia N ka na tira amoreus fora tementi se pekadu ka kaba inci si midida.”

¹⁷Oca sol kai, kau sukuruba ja, i ojadu un furnu di fumu ku pacu di fugu ku na pasaba na metadi di ki karnis. ¹⁸Na ki mesmu dia, SIÑOR fasi kontratu ku Abron, nunde ki falal: “N da bu jorson e tera disna di riu di Ejitu te na garandi riu Eufrates, ¹⁹tera di keneus, kenezus, kadmoneus, ²⁰eteus, perizeus, refains, ²¹amoreus, kananeus, jirgaseus ku jebuseus.”

Agar ku Ismael

16 ¹Sarai, minjer di Abron, i ka padiba nin un fiju ku el. I teneba un minjer katibu di Ejitu, comadu Agar. ²⁻³Oca ku Abron kompleta des anu ki mora na tera di Kanaan, Sarai falal: “SIÑOR tujin padi fiju. Bai bu dita ku ña katibu; talves i pudi padi fiju na ña konta.”

Abron obi kil ku Sarai falal. Asin, Sarai, si minjer, toma Agar, si katibu di Ejitu, i da si omi el pa i sedu si minjer. ⁴Abron dita ku Agar; kila preña.

Oca ki sibi kuma i preña, i kumsa njuti si siñora. ⁵Sarai fala Abron: “I

bu kulpa ku N na sufri asin. N pui ña katibu na bu mon; jubi gosi, manera ki preña, i na njutin! SIÑOR i na julga entri mi ku bo.”

⁶Abron falal: “Ali bu katibu, i sta na bu mon. Fasil kil ku bu oja i bon.” Sarai kastiga Agar; kila kuri del.

⁷Anju di SIÑOR ojal lungu di fonti di yagu na lala, na kamiñu di Sur. ⁸I falal: “Agar, katibu di Sarai, di nunde ku bu bin; pa nunde ku bu na bai?” I falal: “N na kuri di Sarai, ña siñora.”

⁹Anju di SIÑOR falal: “Riba pa bu siñora, bu baña bu kabesa bas di si mon.” ¹⁰Anju torna falal: “N na buri bu jorson; e na ciu tok e ka na pudi kontadu.”

¹¹Anju di SIÑOR torna fala mas:

“Jubi, bu preña,
bu na padi un fiju,
bu na comal nomi di Ismael,^a
pabia SIÑOR obi di bu kasabi.

¹²I na sedu omi brabu;
si mon na sta kontra tudu jinti,
mon di tudu jinti kontra el.
I na mora lunju
di tudu si ermons.”

¹³Agar coma nomi di SIÑOR ku falaba ku el “Abo i Deus di vista”, pabia i punta: “Nta N ka oja ki algin ku na ojan?” ¹⁴Pabia di kila ki fonti i comadu Ber Laai Roi, ku signifika

^{15.13}: Sai 12.40-41; Gal 3.17 ^{15.14}: Jos 24.5-7; Sal 78.43-51; 105.27-38 ^{15.14}: Sai 12.35-36; Sal 105.37
^{15.15}: Kap 25.8-9 ^{15.18}: Kap 9.9; 17.2; 1 Re 8.23; 2 Re 13.23 ^{15.18}: Kap 2.14; Sai 23.31; Lei 1.7; 11.24; Jos 1.4; 1 Re 4.21; 1 Kron 5.9; 2 Kron 9.26
^{15.20}: Kap 10.15; 23.3; 27.46; Sai 3.8; 34.11; 2 Sam 11.6; Ne 9.8 ^{15.21}: Jos 11.3; 1 Kron 1.14
^{16.1}: Kap 12.16 ^{16.9}: 1 Ped 2.18 ^{16.10}: Kap 17.20; 21.13,18 ^{16.11}: Kap 25.13; 37.25,28; Šef 8.24
^a ^{16.11} *Ismael* signifika Deus ta obi.

fonti di ki algin bibu ku ta ojan. I sta na metadi di Kades ku Bered.

¹⁵ Agar padi un fiju ku Abron. Abron coma nomi di fiju ki padiba ku Agar Ismael. ¹⁶ Abron staba na idadi di oitenta i seis anu oca Agar padi Ismael.

Deus muda nomi di Abron

17 ¹ Oca Abron teneba noventa i novi anu, SIÑOR bin pa el, i falal: “Ami i Deus ku ten tudu puder. Yanda ña dianti, sin kulpa. ² N na konfirma ña kontratu ku bo, N na buri bu jorson tok i ciu.”

³ Abron mpina ku rostu na con. Deus falal: ⁴ “Na ñaladu, ali ña kontratu ku bo. Bu na sedu pape di manga di nason. ⁵ Bu nomi ka na sedu mas Abron; ^a i na sedu Abraon, ^b pabia N fasiu pa bu sedu pape di manga di nason. ⁶ N na pou pa bu padi ciu; N na fasiu pa bu sedu nasons; reis na sai na bo. ⁷ N na pui ña kontratu na metadi di mi ku bo, ku bu fijus dipus di bo, ku se jorsons, un kontratu ku na fika pa sempri, pa N sedu bu Deus, Deus di bu jorson dipus di bo. ⁸ Tudu tera di Kanaan, ku bu sedu stranjeru nel gosi, N na dau el, pa i sedu di bo pa sempri. I na sedu di bu jorson dipus di bo; ami N na sedu se Deus.”

17.1: Kap 5.22; 6.9; 48.15; Lei 18.13; 2 Re 20.3; Jo 1.1; Mat 5.48 **17.2:** Kap 15.18 **17.4:** Kap 35.11; Rom 4.17

17.5: Ne 9.7 ^a **17.5** Abron signifika pape altu.

^b *Abraon* signifika pape di multidon **17.6:** Ver 16;

Esd 4.20 **17.7:** Kap 26.24; 28.13; Sai 3.6,15; 6.7;

Sir 26.12; Mat 22.32; Eb 8.10; 11.16 **17.8:** Kap 48.4

17.11: Kap 21.4; Sir 12.3; Lei 10.16; 30.6; Ez 31.18; At 7.8;

Rom 2.28-29; 3.1; 4.11-12; 1 Kor 7.18-19; Kol 2.11

^c **17.15** *Sara* signifika prinsesa, ku sedu fiju femia di rei.

17.16: V 21; Kap 18.10-14; 21.2; Šef 13.3 **17.17:** Ver 19;

Kap 18.12; 21.6 ^d **17.19** *Isak* signifika kuma i na ri. Kap 21.6

⁹ Deus torna fala Abraon: “Guarda ña kontratu, abo ku bu fijus dipus di bo, ku se jorsons. ¹⁰ Es i ña kontratu ku bo, ku bu fijus dipus di bo, kontratu ku bo ten ku guarda. Tudu macu na bo metadi i na sirkunsidadu. ¹¹ Bo na sirkunsidadu; es i na sedu sinal di kontratu entri mi ku bos. ¹² Tudu macu na bo jorson ku tene ja oitu dia i na sirkunsidadu, tudu ku kilis ku padidu na bu kasa, ku kil ku kumpradu ku diñeru na mon di stranjerus, ku ka sedu di bu familia. ¹³ Si i padidu na bu kasa, o i kumpradu ku bu diñeru, i na sirkunsidadu. Ña kontratu na bo kurpu i na sedu kontratu ku ka ta kaba. ¹⁴ Kualker macu ku tene inda prepusiu, ku ka sirkunsidadu na kurpu, i na separadu di si pobu, pabia i kebra ña kontratu.”

Deus muda nomi di Sarai

¹⁵ Deus torna fala Abraon: “Sarai, bu minjer, bu ka na comal mas Sarai, ma si nomi na sedu Sara, ^c ¹⁶ pabia N na bensual, N na dau un fiju ku el. N na bensual; i na sedu mame di nasons; reis di nasons na sai nel.”

¹⁷ Abraon mpina ku rostu na con, i ri, i fala na si sintidu: “Ami i un omi di sen anu. Nta N pudi padi un fiju? O Sara pudi preña ku idadi di noventa anu?” ¹⁸ Abraon fala Deus: “N misti son pa bu pui uju ri-ba di Ismael.”

¹⁹ Deus falal: “Bardadi, Sara bu minjer i na padi un fiju; bu na comal nomi di Isak. ^d N na firmanta

ña kontratu ku el pa i sedu kontratu ku ka ta kaba, pa si jorson dipus del. ²⁰Ma Ismael tambi, N obi ke ku bu fala. N na bensual, N na fasil pa i padi manga di fiju, pa si jorson buri ciu. I na padi dozi šef. N na fasil un garandi nason, ²¹ma N na firmanta ña kontratu ku Isak, kil ku Sara na padi ne tempu na anu ku na bin.”

²²Oca ki kaba papia ku Abraon, Deus bai i disal.

²³Na ki mesmu dia, Abraon toma si fiju Ismael, ku tudu kilis ku padidu na si kasa, ku tudu kilis ku kumpradu ku si diñeru, tudu macus na si kasa, i sirkunsida elis, suma ku Deus mandal. ²⁴Abraon teneba noventa i novi anu oca ki sirkunsidadu. ²⁵Ismael si fiju i sirkunsidadu ku trezi anu di idadi. ²⁶Abraon ku si fiju Ismael e sirkunsidadu na ki mesmu dia. ²⁷Tudu macus di kasa di Abraon, kilis ku padidu na si kasa, ku kilis ku kumpradu ku diñeru na mon di stranjerus, e sirkunsidadu ku el.

Tris Visitanti

18 ¹Dipus, SIÑOR bin pa Abraon, lungu di pes di karvaju di Manre. Abraon sintaba na porta di tenda; ki ora sol kintiba wit. ²I yalsa uju, i oja tris omi ku firmaba pertu del. I jubi elis, i kuri di porta di tenda pa bai kontra ku elis, i mpina pa con, i fala: ³“Siñor, si N oja fabur na bu uju, ka bu pasa ña kau. Ami i bu servu. ⁴Algin ta tisi un bokadu di yagu, bo ta laba pe; bo ta ngosta bas de arvuri. ⁵N ta

tisi un bokadu di pon, pa bo pudi ngaña forsa; dipus bo ta bai pa dianti. I pabia di kila ku bo ciga li, pa N pudi sirbi bos.” E falal: “Fasi suma ku bu fala.”

⁶Abraon bai dipresa nunde Sara na tenda, i falal: “Masa dipresa tris midida di foriña finu, bu fasi bulu.” ⁷Dipus i kuri pa bakas, i toma fiju di baka bon, nobu inda, i da si kriadu. Kila purparal kinti-kinti. ⁸I toma mantega ku liti, ku ki fiju di baka ku purparaduba, i pui dianti delis. Oca ke na kume, i firma lungu delis, bas di arvuri.

⁹E puntal: “Nunde Sara, bu minjer?” I fala elis: “Alal la na tenda.”

¹⁰SIÑOR falal: “Di sertesa, N na riba pa bo ne tempu na anu ku na bin. Bu minjer Sara na padi un fiju.” Sara staba tras del, na porta di tenda, i na sukuta. ¹¹Abraon ku Sara e beju ba ja. Sara pasaba ja idadi di padi. ¹²Asin Sara ri dentru del, i fala na si sintidu: “Suma kurpu kaba ku mi gosi, ña siñor tambi i beju, kuma ku N pudi sinti gustu di sta ku el?”

¹³SIÑOR punta Abraon: “Pabia di ke ku Sara ri, i punta: ‘Na bardadi, N na padi inda, kontra N beju?’ ¹⁴Nta i ten un kusa ku SIÑOR ka pudi fasi? Ne tempu na anu ku na bin, N na riba pa bo; Sara na tene un fiju.”

17.20: Kap 21.13; 25.12-16 **17.21:** Kap 21.2-3,12

18.2: Kap 19.1-3; Šef 13.15; Jo 31.32; Mat 25.35-40; Rom 12.13; 1 Tim 5.10; Eb 13.2; 1 Ped 4.9

18.10: 17.21; 21.2; Rom 9.9; Gal 4.23 **18.11:** Rom 4.18-21; Eb 11.11-12 **18.12:** Kap 17.17 **18.14:** Num 11.23; 1 Sam 14.6; Jo 42.2; Jer 32.17; Mat 19.26; Luk 1.37

¹⁵Sara sintiba medu, i nega i fala: “N ka ri.” Ma el i falal: “Ka bu fala asin pabia bu ri.”

¹⁶Ki omis lanta di la, e jubi pa ladu di Sodoma. Abraon bai kumpaña elis.

Abraon roga pa Sodoma

¹⁷SIÑOR punta: “Nta N na sukundi di di Abraon ke ku N na fasi? ¹⁸Di sertesa, Abraon na bin sedu un nason garandi ku ten puder. Tudu nasons na mundu na sedu sortia-du pabia del. ¹⁹N kujil pa i pudi da ordi pa si fijus ku si familia dipus del, pa e yanda na kamiñu di SIÑOR, e fasi kil ki diritu i bon, pa SIÑOR pudi fasi pa Abraon kil ki fala i na fasi.”

²⁰SIÑOR torna fala: “Suma gritu kontra Sodoma ku Gomora i na buri kada bias mas, se pekadu meduñu dimas, ²¹N na bai jubi si kusa ke fasi i mau suma e keşa ku ciga jaña dianti. Si i ka asin, N ta sibi.”

²²Ki omis rabida e bai pa Sodoma, ma Abraon firmaba inda la dianti di SIÑOR. ²³Abraon ciga i punta: “Bu na kaba ku justus juntu ku jinti mau? ²⁴Si kontra i ten sinkuenta jinti justu la, bu na kaba ku ki prasa? Bu ka na salbal pabia di ki sinkuenta justus ku sta nel? ²⁵I ka pudi sedu pa bu fasi kusa suma es, bu mata justus juntu ku jinti mau! Nta algin justu i ta tratadu

suma algin mau? I ka pudi sedu! Nta Juis di tudu mundu i ka ta fasi kusa diritu?”

²⁶SIÑOR falal: “Si N oja sinkuenta jinti justu na prasa di Sodoma, N na salba ki kau tudu pa amor delis.”

²⁷Abraon ruspundi i falal: “Suma ku N mara koražen pa papia ku Siñor, nin ku N sedu suma puera ku sinsa, ²⁸si kontra na sinkuenta justus i falta sinku, bu na kaba ku prasa tudu pabia di ki sinku ku na falta?” I falal: “Si kontra N oja korenta i sinku la, N ka na kaba ku el.”

²⁹Abraon torna papia mas, i puntal: “Si kontra i ojadu la korenta?” I falal: “N ka na fasil pa amor di ki korenta.”

³⁰Abraon torna falal mas: “Ka bu paña raiba, Siñor; disan N papia. Si kontra i ojadu la trinta?” I ruspundi i falal: “N ka na fasil si N oja la trinta.”

³¹Abraon falal: “Suma ku N mara koražen pa papia ku Siñor, si kontra i ojadu la vinti?” I falal: “N ka na kaba ku el pa amor di ki vinti.”

³²I torna falal: “Ka bu paña raiba, Siñor; es un bias son ku N na papia. Si kontra i ojadu la des?” I ruspundi i falal: “N ka na kaba ku el pa amor di ki des.”

³³Oca ku SIÑOR kaba papia ku Abraon, i bai. Abraon riba pa si kau.

Lo risibi dus anju na si kasa

19 ¹Ki dus anju ciga na Sodoma di tardi. Lo sintaba na porton di prasa. I oja elis, i lanta, i bai kontra ku elis, i mpina ku rostu

18.17: Sal 25.14; Am 3.7; Jon 15.15 **18.18:** Kap 12.2-3
18.19: Lei 4.9-10; 6.6-7; 11.19-21: 32.46; 1 Kron 28.9;
 Sal 78.2-8; Dit 19.18; 22.6; Ef 6.4 **18.23:** Num 16.22;
 2 Sam 24.17 **18.24:** Jer 5.1; Ez 22.30 **18.25:** Jo 8.3;
 Sal 94.2 **18.27:** Jo 4.19; Ekl 12.7 **18.32:** Şef 6.39
19.1: Kap 18.22

na con, ²i fala elis: “Siñoris, N pidi bos, bo yentra na kasa di bo servu, bo laba pe antis di bo durmi. Mandrugada, bo ta lanta, bo bai bo kamiñu.” E falal: “Nau; na rua ku no na durmi nel.”

³Ma i purfia ku elis ciu. E bai ku el, e yentra na si kasa. I ranja sia pa elis, i kumpu pon sin fermentu; e kume. ⁴Antis de dita, tudu omis di tudu ladu di ki prasa di Sodoma, desdi rapasis te bejus, e taja kasa, ⁵e coma Lo, e puntal: “Nunde ki omis ku bin nunde bo e di noti? Tisinu elis pa fora, pa no pudi dita ku elis.”

⁶Lo sai pa elis, i fica porta si tras, ⁷i fala elis: “Ña ermons, N na pidi bos, ka bo fasi e kusa mau. ⁸Jubi, N tene dus fiju femia ku ka kungsi inda omi. Pera N tisi elis fora pa bos, pa bo fasi elis manera ku bo misti, ma ka bo fasi e omis nada, pabia e bin bas di sombra di ña ntuju.”

⁹Ma e falal: “Sai li!” E torna fala mas: “E omi bin suma ospri pa mora li. Gosi i misti fasi justisa di tudu kusa! No na fasiu mal gosi, mas di ki elis.” E kai tudu riba di Lo, e mistiba romba porta.

¹⁰Ki omis dentru di kasa e distindi se mon, e yentranda Lo, e fica porta. ¹¹E pui ki omis ku staba na porta pa e bida segu, desdi mininu te garandi, di manera ke kansa pa oja nunde ku porta sta nel.

¹²Ki dus omi punta Lo: “Bu tene algin mas li? Si bu tene fijus macu o femia, o kin ku na kasa ku bu fijus, o kualker utru algin na prasa, tira elis pa fora, ¹³pabia no na kaba ku

e kau. Jinti na grita dimas pa SIÑOR ku keşas kontra jinti de prasa. Pabia di kila SIÑOR mandanu pa no kaba ku el.”

¹⁴Asin Lo sai, i papia ku omis ku staba pa kasa ku si fijus, i fala elis: “Bo janti, bo sai ne kau. SIÑOR sta pruntu pa kaba ku e prasa.” Ma ki omis tomal na brinkadera.

¹⁵Oca sol na mansi, anjus pinca Lo, e falal: “Janti! Toma bu minjer ku bu dus fiju ku sta li, pa bu ka pirdi na kastigu de prasa.”

¹⁶Suma Lo na tardaba, ki omis pegal na mon, ku mon di si minjer, ku mon di si dus fiju, e leba elis fora di prasa, pabia SIÑOR tenba pena del. ¹⁷Oca ke tira elis pa fora, un delis fala: “Kapli ku bu vida; ka bu jubi pa tras, nin ka bu para na tudu e bulañas. Kapli pa montis, pa ka bu pirdi.”

¹⁸Lo falal: “Nau Siñor! ¹⁹Bu servu i oja fabur na bu uju. Bu mostran garandi bondadi manera ku bu guardan ku vida, ma N ka pudi kuri pa montis. N medi pa ka ki mal bin pañan, N ta muri. ²⁰Jubi ki prasa pikininu ku sta pertu; N pudi kuri pa el. Disan N kapli pa la, pa ña vida pudi salba. Bu ka oja kuma i pikininu?”

²¹I falal: “I sta bon. N seta bu pidi. N ka na kaba ku ki prasa ku bu falan del, ²²ma janti, bu kapli pa el, pabia nada N ka pudi fasi tementi bu ka kapli pa la.” Pabia di

19.5: Sir 18.22; Lei 23.17; Şef 19.22; 1 Re 14.24;

2 Re 23.7; Rom 1.26-27; 1 Kor 6.9 19.11: 2 Re 6.18;

At 13.11 19.12: Num 16.26; Apok 18.4

19.17: Luk 9.62; Fil 3.13-14; Eb 10.38

kila, ki prasa ta comadu Zoar, ku signifika pikininu.

²³Lo yentra na Zoar kontra sol na mansi.

Sodoma ku Gomora danadu

²⁴SIÑOR manda cuba di nñofri ku fugu di seu riba di Sodoma ku Gomora. ²⁵Asin i kaba ku ki prasas ku tudu bulañas, ku tudu jinti ku moraba na ki prasas, ku tudu planta ku nasi na tera. ²⁶Ma minjer di Lo jubi pa tras, i bida statua di sal.

²⁷Abraon lanta mandrugada, i bai pa ki kau nunde ki staba danti di SIÑOR. ²⁸I jubi pa ladu di Sodoma ku Gomora, ku tudu bulañas di ki tera, i oja fumu ku na subi pa riba suma fumu di un furnu. ²⁹Oca ku Deus kaba ku prasas di bulaña, i lembra di Abraon, i tira Lo na metadi di ki danu, oca i na kaba ku ki prasas nunde ku Lo moraba.

Lo ku si fijus

³⁰Lo ku si dus fiju e sai na Zoar, e bai mora na monti, pabia i tenba medu di mora na Zoar. El ku si dus fiju e bai mora na un kuartu kobadu na monti. ³¹Un dia purmeru fiju fala si sugundu: “No pape i beju ja. I ka ten nin un omi ne ladu pa dita ku nos, suma ki kustumu na tudu

mundu. ³²Bin, no da no pape biñu pa i bibi, pa no pudi dita ku el, pa no pudi guarda jorson di no pape.”

³³Ki di noti e da se pape biñu; i bibi. Si purmeru fiju dita ku el. Nin i ka sinti kontra i dita, nin kontra i lanta.

³⁴Utru dia ki purmeru fiju fala ki sugundu: “Jubi de! Aonti di noti N dita ku ña pape. No torna dal biñu pa i bibi e di noti; bu ta yentra bu dita ku el, pa no guarda jorson di no pape.” ³⁵E da se pape biñu pa i bibi ki di noti. Asin, ki fiju mas pikininu lanta, i bai dita ku el. Lo ka sinti kontra i dita, nin kontra i lanta.

³⁶Asin tudu dus fiju di Lo preña ku se pape. ³⁷Ki purmeru fiju padi un fiju, i coma si nomi Moab.^a Es i pape di moabitas di aos. ³⁸Ki sugundu fiju tambi padi un fiju, i coma si nomi Benami.^b Es i pape di amonitas di aos.

Abraon fala kuma Sara i ka si minjer

20 ¹Abraon sai di Manre, i bai mora na ladu di sul di Kanaan, na metadi di Kades ku Sur. Mas tardi, oca i bai pa Jerar, ²i fala di Sara si minjer kuma i si irma. Abimelek, rei di Jerar, manda toma Sara.

³Deus bai pa Abimelek di noti na suñu, i falal: “Bu na muri pabia di minjer ku bu toma. I tene si omi ki kasa ku el.”

⁴Abimelek ka tokaba inda nel; asin i punta: “Siñor, bu na kaba ku un nason justu? ⁵Nta omi ka falan

19.24: Lei 29.23; Jo 18.15; Sal 11.6; Is 34.9; Jer 49.18; Am 4.11; Luk 17.29; Apok 19.20; 21.8 **19.25:** Jer 49.18; 50.40; Sof 2.9; 2 Ped 2.6; Jud 7 **19.26:** Luk 17.31-32; Eb 11.38 **19.27:** Kap 18.22 **19.32:** Sir 18.6-7; Dit 20.1; Ab 2.15 **19.37:** Lei 2.9; 23.3; Şef 3.12; Rut 1.1

^a **19.37** *Moab* parsi ku palabra ebraiku pa “di ña pape”.

^b **19.38** *Benami* signifika fiju di ña pobu.

19.38: Lei 2.19; Jos 13.25; 2 Sam 10.1; Ne 4.3,7; 13.1; Sof 2.8-9 **20.1:** Kap 10.19; 26 **20.2:** Kap 12.13; 26.7

kuma i si irma? Minjer tamba i ka falan kuma i si ermon? N fasi es ku bon korson, ku mon limpu.”

⁶Deus falal na si suñu: “N sibi kuma bu fasi es ku bon korson. E ku manda N tujiu peka kontra mi. Asin N tujiu toka nel. ⁷Gosi, torna minjer pa si omi, pabia el i anunsia- dur di ña palabra. I na roga pa bo pa bu pudi vivi, ma si bu ka tornal, sibi sertu kuma bu na muri, ku tu- du kil ku bu tene.”

⁸Abimelek lanta mandrugada, i coma tudu si êfifis, i konta elis tudu ki palabras ki obiba. Ki omis tenba garandi medu. ⁹Abimelek coma Abraon, i puntal: “Ke ku bu fasi- nu? Na ke ku N peka kontra bo pa bu tisi garandi pekadu riba di mi ku ña renu? Bu fasin un kusa ku bu ka dibi di fasi.” ¹⁰I torna pun- ta Abraon: “Ke ku manda bu fasi e kusa?”

¹¹Abraon falal: “Ami N fala na ña sintidu: ‘N ten sertesa kuma jin- ti ne kau ka ten rispitu pa Deus. E na matan pabia di ña minjer.’ ¹²Na bardadi el i ña irma tamba. I fiju di ña pape, ma no ka junta mame. I bin sedu ña minjer. ¹³Oca ku Deus falan pa N sai na kasa di ña pape pa N bai na utru kau, N falal: ‘Asin ku bu na mostra kuma bu aman: Kada kau ku no ciga, bu ta fala kuma ami i bu ermon.’”

¹⁴Abimelek toma karnelis ku bakas, ku katibus macu ku femia, i da Abraon, i tornal Sara si min- jer, ¹⁵i falal: “Ali ña tera sta bu dianti. Bu pudi mora na kau ku bu misti.”

¹⁶I fala Sara: “Jubi, N da bu ermon mil mueda di prata. Es i pa tapa uju di kilis ku sta ku bo. Elis tudu e na sibi kuma bu ka ten kulpa.”

¹⁷Abraon ora Deus. Deus ku- ra Abimelek ku si minjer, ku si katibus femia, pa e pudi padi fijus, ¹⁸pabia SIÑOR tujiba tudu minjeris na kasa di Abimelek pa e padi, pa- bia di Sara, minjer di Abraon.

Isak padidu

21 ¹SIÑOR mostra fabur pa Sara suma ki falaba, i fa- si Sara ki kusa ki kontalba. ²Sara preña, i da Abraon un fiju na si be- jisa, na tempu markadu ku Deus falalba. ³Ki fiju ku Sara padi ku el, Abraon pul nomi di Isak, ku signi- fika kuma i ta ri. ⁴Oca si fiju Isak teneba oitu dia, Abraon sirkun- sidal suma ku Deus mandalba. ⁵Abraon teneba sen anu di idadi oca ku si fiju Isak padidu.

⁶Sara fala: “Deus fasin ri. Tu- du kil ku obi e kusa i na ri ku mi.” ⁷I torna fala: “Kin ku pudiba fala Abraon kuma Sara na mamanta- ba fiju? Ma N padil un fiju na si bejisa.”

Agar ku Ismael

⁸Mininu kirsi, i tiradu na ma- ma. Na ki dia ki tiradu na mama, Abraon fasi garandi festa. ⁹Sa- ra oja fiju ku Agar di Ejitu padiba ku Abraon na fasi trosa. ¹⁰I fala Abraon: “Pui fora e katibu ku si fiju,

21.1: Kap 18.10,14 **21.2:** Rom 9.9 **21.3:** Kap 17.19

21.4: Kap 17.10-12 **21.6:** Kap 18.12; Rom 12.15

21.10: Gal 4;22-31

pabia fiju de katibu ka na yarda ku ña fiju Isak.”

¹¹E palabra ka sabi Abraon pabia di si fiju Ismael, ¹²ma Deus falal: “Ka bu fika ku kasabi aserka di rapas ku bu katibu. Obi tudu ke ku Sara na falau, pabia i na Isak ku bu jorson ^a na kontadu. ¹³Ma N na fasi tambu fiju di katibu pa i sedu un nason, pabia el i bu fiju.”

¹⁴Abraon lanta mandrugada, i toma pon, ku un garafa di yagu, i da Agar. I pui elis na si ombra, i dispidil, tudu ku mininu. Agar pega kamiñu, i yanda-yanda na lala di Berseba.

¹⁵Oca ku yagu kaba na garafa, i sintanda mininu bas di un arvuri. ¹⁶I bai, i sinta lunju un bokadu, suma un tiru di mansasa, pabia i fala: “N ka pуди oja mininu na muri.” I sinta la na ki kau, i kumsa na cora.

¹⁷Deus obi fála di mininu. Anju di Deus la na seu i coma Agar, i puntal: “Agar, ke ku teneu? Ka bu ten medu, pabia Deus obi fála di rapas desdi kau nunde ki sta. ¹⁸Lanta, bu bai lantanda rapas, bu pegal na mon, pabia ku el N na fasi un garandi nason.”

¹⁹Deus yabri Agar uju, i oja un fonti di yagu. I bai, i inci si garafa di yagu, i da rapas pa i bibi.

²⁰Deus staba ku rapas; i kirsi, i mora na lala, i bin sedu montiadur ku mansasa. ²¹I mora na lala di Paran; si mame buskal minjer di Ejitu.

Abimelek fasi kontratu ku Abraon

²²Na ki tempu, Abimelek ku Fikol, šef di si tropas, e fala Abraon: “Deus ta sta ku bo na tudu ku bu ta fasi. ²³Asin, jurmentan, na nomi di Deus, ku bu ka na nganan, ami nin ña fiju nin ña netu. Suma ku N fasiu ben, bu ta fasin ben tambu, ku ña tera ku bu bin mora nel.”

²⁴Abraon falal: “N na jurmenta.” ²⁵Dipus Abraon keša Abimelek pabia di un fonti di yagu ku servus di Abimelek robaba ku forsa. ²⁶Abimelek falal: “N ka sibi kin ku fasi e kusa. Bu ka kontan; N kumsa na obil nan aos.”

²⁷Abraon toma karnelis ku bakas, i da Abimelek; e fasi kontratu. ²⁸Abraon pui aparti seti karnelsiñu femia di si koral. ²⁹Abimelek punta Abraon: “Pabia di ke ku e seti karnelsiñu pudu aparti?” ³⁰I ruspundi i falal: “Toma e seti karnelsiñu femia na ña mon, pa e sirbi di tustumuñu kuma ami ku koba e fonti.” ³¹E ku manda ki kau comadu Berseba, ^b pabia i la ke jurmentaba nel.

³²Oca ke kaba fasi kontratu na Berseba, Abimelek lanta, ku Fikol, šef di si tropas, e riba pa tera di filisteus. ³³Abraon paranta un pe di tamarisk na Berseba, i coma nomi di SIÑOR la, ku sedu Deus ku ka ten kumsada nin kabantada. ³⁴Abraon

21.12: Kap 17.19-21; Rom 9.7-8; Eb 11.18 ^a**21.12** *Jorson* o simentera ku pуди signifika fiju. **21.13:** V 18; Kap 16.10; 17.20; 25.12-16 **21.19:** Num 22.31; 2 Re 6.17-20; Luk 24.16,31 **21.22:** Kap 20.2 **21.25:** Kap 26.15-22; Dit 25.9; Mat 18.15 **21.31:** V 14,33; Kap 26.33; Jos 15.28; 19.2; 2 Sam 24.7; 1 Re 19.3; 2 Re 23.8; 1 Kron 4.28 ^b**21.31:** *Berseba* pуди signifika fonti di juramentu o fonti di seti. **21.33:** Lei 33.27; Sal 90.2; Is 40.28; Rom 16.26; 1 Tim 1.17

kontinua mora na tera di filisteus pa manga di tempu.

Deus manda Abraon mata si fiju

22¹ Mas tardi, Deus spurmenta Abraon, i comal: “Abraon!” Abraon kudil: “Alin li.”² Deus falal: “Toma Isak, bu fiju un son, kil ku bu ama, bu bai pa tera di Moriá, bu matal riba di altar, bu kemal suma oferta, riba di un di montañas ku N na mostrau.”

³ Abraon lanta di mandrugada, i purpara si buru, i leba dus di si kriadus, ku si fiju Isak, i findi leña pa oferta kemadu, i pega kamiñu, i bai pa lugar ku Deus kontalba.⁴ Na terseru dia, Abraon yalsa si uju, i oja ki kau di lunju.⁵ I fala si kriadus: “Bo fika li ku buru. Ami ku ña fiju no na bai te la. Ora ku no kaba adora Deus, no na riba mas pa bos.”

⁶ Abraon toma leña pa oferta kemadu, i karganta si fiju Isak. El i toma fugu ku faka na mon; e bai, elis dus.⁷ Isak fala si pape Abraon: “Papa.” Abraon kudil: “Ña fiju, alin li.” Isak falal: “Ali fugu ku leña, ma nunde karnel pa oferta kemadu?”

⁸ Abraon falal: “Ña fiju, i Deus propi ku na danu karnel ku no pirsisa pa oferta kemadu.” Asin elis dus e bai juntú.⁹ Oca ke ciga na ki kau ku Deus falal, Abraon kumpu un altar la. I ruma leña, i mara si fiju, i ditan-dal na altar riba di leña.¹⁰ I distindi si mon, i toma faka pa mata si fiju,¹¹ ma anju di SIÑOR grital desdi seu,

i comal: “Abraon! Abraon!” Abraon kudi i fala: “Alin li.”

¹² I falal: “Ka bu pui mon na rapas; ka bu fasil nada. Gosi N sibi kuma bu rispita Deus. Bu ka tujin bu fiju un son.”

¹³ Abraon yalsa uju, i oja un karnel macu si tras, ku mbaransaba ku si cifris na matu. I bai, i toma karnel, i sakrifikal suma oferta kemadu na konta di si fiju.¹⁴ Abraon coma nomi di ki kau “SIÑOR ku ta da kil ki pirsis.” Te aos i ta faladu: “Na monti di SIÑOR kusa ki pirsis i ta dadu.”

¹⁵ La na seu anju di SIÑOR torna grita Abraon sugundu bias,¹⁶ i falal: “Ami, SIÑOR, N na jurmenta pa ña propi kabesa kuma, suma ku bu fasi es, bu ka tujin bu fiju, ki un son ku bu tene,¹⁷ sin falta N na bensuau, N na fasi bu jorson pa i ciu suma strelas di seu o suma reia ku sta na praia di mar. E na ngaña se inimigus, e toma se prasas.¹⁸ Suma ku bu obi ke ku N falau, tudu nasons di mundu na bensuadu pabia di bu jorson.”^a

¹⁹ Abraon riba pa si kriadus; e bai juntú pa Berseba, nunde ku Abraon moraba nel.

Fijus di Naor

²⁰ Dipus de kusas tudu, jinti ciga e konta Abraon kuma Milka

22.2: 1 Jon 4.9-10 **22.2:** 2 Kron 3.1 **22.5:** Eb 11.17-19
22.6: Jon 19.17 **22.8:** Jon 1.29, 36; 1 Ped 1.18-20;
 Apok 5.6,12; 7.14; 13.8 **22.9:** Sal 118.27; Mat 27.2
22.10: Tia 2.21 **22.16:** Is 45.23; Jer 49.13; 51.14;
 Am 6.8; Eb 6.13-14 **22.17:** Kap 15.5 **22.17:** Kap 24.60;
 Sal 72.8-9 **22.18:** Kap 12.3; 26.4 ^a **22.18** jorson
 o simentera. **22.20:** Kap 11.29

padi fijus pa si ermon Naor. ²¹Uz i si purmeru fiju, ku Buz si ermon, ku Kemuel, pape di Aran, ²²ku Késed, Azu, Pildas, Jidlaf ku Betuel. ²³Betuel padi Rebeka. Milka padi ki oitu fiju pa Naor, ermon di Abraon. ²⁴Si kumadri, ku teneba nomi di Reumá, i padi ku el tambi Teba, Gaon, Taas ku Maaka.

Mortu di Sara

23 ¹Sara ciga na idadi di sentu i vinti i seti anu, ²i muri na Kiriát-Arba, ku sedu Ebron, na tera di Kanaan. Abraon bai cora riba di Sara, i tenba pena del.

³Dipus, Abraon lanta danti di si difuntu, i bai papia ku fijus di Et, i fala elis: ⁴“Ami i stranjeru ku bin mora na bo metadi. Bo bindin un terenu ku pudi sedu simiteriu, pa N pudi ntera ña difuntu.”

⁵Fijus di Et ruspundi Abraon, e falal: ⁶“Siñor, sukuta ke ku no na falau. Abo i šef di puder na no metadi. Ntera bu difuntu na kau ku bu kuji na no simiteriu. Nin un son di nos ka na tujiu ntera bu difuntu na si simiteriu.”

⁷Abraon lanta, i mpina danti di jinti di ki tera, ku sedu fijus di Et, ⁸i fala elis: “Si bo sta pruntu pa N ntera ña difuntu, bo sukutan; bo bai papia pa mi ku Efron, fiju di Zoar. ⁹Bo pidil pa i bindin ki koba di Makpela ki tene na fin di si terenu. Bo pidil pa i bindin el pa pres sertu,

pa N pudi tenel suma simiteriu na bo metadi.”

¹⁰Efron, ku seduba eteu, sintaba na metadi di si jinti. I ruspundi Abraon danti di fijus di Et ku tudu kilis ku staba na porton di se prasa, i falal: ¹¹“Nau Siñor; sukutan. N patiu ki terenu, ku ki koba ku sta nel. N patiu el danti di ña parentis. Bu pudi ntera bu difuntu.”

¹²Abraon torna mpina danti di jinti di ki tera, ¹³i fala Efron danti delis: “N pidiu pa bu sukutan, si bu sta pruntu. N na pagau pres di ki terenu. Tomal na ña mon; N ta ntera ña difuntu la.”

¹⁴Efron ruspundi Abraon, i falal: ¹⁵“Siñor, sukutan. Balur di terenu i di kuartrusentus mueda di prata. Es i ke na metadi di mi ku bo? Ntera bu difuntu.”

¹⁶Abraon seta palabra di Efron, i pesa pa el ki pres ki comaba danti di fijus di Et, ku sedu kuartrusentus mueda di prata, konformi midida ku pudu na metadi di nogosiantis. ¹⁷Asin ki terenu di Efron, ku staba na Makpela, pertu di Manre, terenu tudu ku koba ku staba la, ku tudu arvuris ku staba na terenu dentru di tapada, ¹⁸i bin sedu di Abraon, danti di fijus di Et ku tudu kilis ku staba na porton di prasa.

¹⁹Dipus Abraon ntera si minjer Sara na koba di terenu di Makpela, pertu di Manre (ku sedu Ebron) na tera di Kanaan. ²⁰Asin terenu ku koba ku sta nel bin pasa di mon di fijus di Et pa Abraon, ku fasil simiteriu.

22.21: Jo 1.1 22.23: Kap 24.15 23.2: Kap 13.18; Jos 14.15 23.3: Kap 15.20 23.4: Kap 17.8; 47.9; Sir 25.23; Eb 11.9 23.19: Kap 25.9-10; 49.30-31; 50.13; At 7.16

Abraon manda buska minjer pa Isak

24¹ Abraon beju ba ja; SIÑOR bensualba na tudu kusa. ² Abraon fala si servu ku mas tardaba ku el, ku ta tomaba konta di tudu ki teneba: “Pui bu mon bas di ña perna. ³ N misti pa bu jurmenta pa SIÑOR, Deus di seu ku tera, ku bu ka na ranja minjer pa ña fiju na metadi di bajudas di jinti di Kanaan nunde ku N mora, ⁴ ma bu na bai pa ña tera, pa ña parentis, bu na buska un minjer la pa ña fiju Isak.”

⁵ Servu puntal: “Nta si minjer ka misti bin ku mi pa e tera, N pudi ribanta bu fiju na tera nunde ku bu sai nel?”

⁶ Abraon ruspundi i falal: “Di nin un manera ka bu leba ña fiju pa la. ⁷ SIÑOR, Deus di seu, ku tisin di kasa di ña pape, di tera di ña parentis, i papia ku mi, i jurmenta, i fala kuma i na da e tera pa ña jorson. El ku na manda si anju pa i bai bu danti, pa bu pudi ranja minjer la pa ña fiju. ⁸ Si minjer ka misti bin ku bo, bu na kapli de juramentu ku bu na fasin, ma di kualker manera, ka bu leba ña fiju pa la.”

⁹ Asin ki servu pui si mon bas di perna di Abraon si mestre, i jurmental riba de nogos. ¹⁰ Dipus, ki servu, ku tenba konta di tudu rikesa di Abraon, i toma des di si kamelus, i bai pa Mesopotamia, pa prasa di Naor. ¹¹ I pui kamelus finka juju lungu di un fonti di yagu fora di prasa, di tardiñu, na ora ku minjeris ta bai kata yagu. ¹² I fala: “O SIÑOR, Deus di ña

mestre Abraon, dan un bon kontrada aos, bu fasi bondadi pa ña mestre Abraon. ¹³ Ali N firma lungu di fonti di yagu. Bajudas de prasa e na bin kata yagu. ¹⁴ N misti pa i sedu asin: N na pidi un bajuda pa i baña si puti pa N pudi bibi. Si i falan: ‘Bibi; N na tisi yagu tambi pa bu kamelus,’ N ta sibi kuma i es ku bu marka pa bu servu Isak. Si i bin sedu asin, N ta sibi kuma bu mostra bu bondadi pa ña mestre.”

Kontrada ku Rebeka

¹⁵ Antis di kaba papia, i oja Rebeka na bin ku si puti riba di ombra, ku seduba fiju di Betuel, fiju di Milka, minjer di Naor, ermon di Abraon. ¹⁶ Bajuda i bonitu ba dimas; i ka kunsiba inda omi. I ria pa fonti, i kata si puti, i subi. ¹⁷ Servu kuri pa bai dal kontrada, i falal: “Disan pa N bibi un bokadiñu di yagu di bu puti.”

¹⁸ Bajuda falal: “Ñu pudi bibi.” I janti i baña si puti riba di si mon, i patil yagu. ¹⁹ Oca i kaba patil yagu, i falal: “N na kata tambi yagu pa bu kamelus, tok e kaba bibi.” ²⁰ I bai kinti-kinti ku ki yagu ki teneba na puti, i darmal na tina. I torna kuri pa fonti pa kata mas yagu, i fika i kata pa tudu si kamelus. ²¹ Ki omi fika kaladu, i na jubil diritu, pa i pudi sibi si SIÑOR na fasi pa si bias tene bon rusultadu.

²² Oca ku kamelus kaba bibi, omi toma un anel di uru di mas

24.2: Kap 15.2 **24.2:** Kap 47.29 **24.3:** Kap 26.34-35; 27.46; 28.1; Lei 7.3-4; 2 Kor 6.14-18 **24.7:** Kap 12.1-7 **24.7:** Sai 23.20-23; Sal 34.7 **24.15:** Is 65.24; Dan 9.20

di sinku grama, ku dus pulsera di uru ku pesa mas di sen grama pa si mon. ²³I puntal: “Abo i fiju di kin? Di fabur, kontan si i ten kau pa no durmi na kasa di bu pape.”

²⁴I ruspundi i falal: “Ami i fiju di Betuel, fiju ku Milka padi ku Naor.”

²⁵I torna fala mas: “No tene manga di paja ku utru kumida pa limarias, ku kau di durmi.”

²⁶Ki omi mpina, i adora SIÑOR, ²⁷i fala: “N na ngaba SIÑOR, Deus di ña mestre Abraon, ku ka disa di mostra si bondadi ku si bardadi pa ña mestre. Pa mi, N pudi fala kuma SIÑOR gian na kamiñu pa kasa di parentis di ña mestre.”

²⁸Bajuda kuri, i bai konta e kusas tudu na kasa di si mame. ²⁹Rebeka teneba un ermon comadu Labon. Kila kuri pa bai da kontrada ku ki omi na fonti. ³⁰Oca ki oja ki anel, ku pulseras na mon di si irma, i obi kombersa di si irma Rebeka oca i na konta ke ku ki omi falalba, i sai i bai pa ki omi, i ojal i firmaba ku si kamelus lungu di fonti. ³¹I falal: “Yentra; abo i omi ku SIÑOR bensusa; ke ku manda bu sta fora? Ami N purpara ja kasa, ku kau pa kamelus.”

³²Ki omi bai pa kasa. Jinti tira kargu na kamelus, e da elis paja ku utru kumida. E tisi yagu pa omi ku si kumpañeris pa e laba pe. ³³E pui kumida dianti di omi, ma el i fala: “N ka na kume tementi N ka konta bos kusa ku N ten pa fala.” Labon falal: “Konta.”

³⁴I fala: “Ami i servu di Abraon. ³⁵SIÑOR darma benson ciu na ña mestre, tok i sedu riku. I dal karne-lis, bakas, prata, uru, servus macu ku femia, kamelus ku burus. ³⁶Sara, minjer di ña mestre, i padi un fiju ku el na si bejisa; Abraon da ki fiju tudu kil ki tene. ³⁷Ña mestre fasin pa N jurmenta, i falan: ‘Ka bu buska minjer pa ña fiju na metadi di fijus di kananeus ku N mora na se tera. ³⁸Bu na bai pa kasa di ña pape, pa ña familias, bu ta buska minjer pa ña fiju.’ ³⁹N punta ña mestre: ‘Nta, si minjer ka seta bin ku mi?’ ⁴⁰El i falan: ‘SIÑOR ku N yanda na si dianti, i na manda si anju ku bo, i na pui bu bias pa i da bon rusultadu, pa bu pudi ranja minjer pa ña fiju na ña familia, na kasa di ña pape. ⁴¹Asin bu ta kapli di ña juramentu. Ora ku bu bai pa kasa di ña familia, si e nega dau bajuda, bu na kapli di ña juramentu.’ ⁴²Aos N ciga na fonti, N fala: ‘SIÑOR, Deus di ña mestre Abraon, si bu na dan bon rusultadu ne bias ku N sta nel, ⁴³pa i sedu asin. Ali N sta lungu di fonti di yagu. Si un bajuda bin pa bin kata yagu, si N falal pa i patin un bokadiñu di yagu di si puti, ⁴⁴si el i falan pa N bibi, i na kata yagu pa ña kamelus tambi, N ta sibi kuma es i minjer ku SIÑOR marka pa fiju di ña mestre.’

⁴⁵“Antis di N kaba papia na ña sintidu, Rebeka na binba ja ku si puti na ombra. I ria pa fonti, i kata yagu. N pidil pa i patin yagu pa N bibi. ⁴⁶El i janti, i rianta si puti riba di si ombra, i falan: ‘Bibi; tambi N

24.24: Kap 22.23 24.27: V 48; Dit 3.6

24.29: Kap 29.5 24.36: Kap 25.5

na da bu kamelus pa e bibi.’ N bibi; el tambi i da ña kamelus di bibi. ⁴⁷N puntal: ‘Abo i fiju di kin?’ El i ruspundi i falan: ‘Ami i fiju di Betuel, fiju di Naor, ki padi ku Milka.’ Na ki ora N pul anel na si naris, ku pulsera na si mon. ⁴⁸N mpina N adora SIÑOR, N ngaba SIÑOR, Deus di ña mestre Abraon, kil ku kumpaňan pa kamiñu sertu, pa N pudi ranja fiju di ermon di ña mestre pa si fiju. ⁴⁹Gosi, si bo na mostra bondadi ku bardadi pa ña mestre, bo fasin pa N sibi; si kontra bo ka na fasil, bo ta fasin tambi pa N sibi, pa N bai jubi na utru kau.”

⁵⁰Labon ku Betuel ruspundi e falal: “E kusa i bin di SIÑOR. No ka pudi falau nada, nin ben nin mal. ⁵¹Ali Rebeka sta bu danti; tomal, bu leba, pa i sedu minjer di fiju di bu mestre, suma ku SIÑOR fala.”

⁵²Oca servu di Abraon obi e kombersa, i mpina pa con danti di SIÑOR. ⁵³Dipus i tira kusas di prata ku di uru, ku ropa, i da Rebeka. I da tambi kusas di balur pa si ermon ku si mame. ⁵⁴Dipus, el ku omis ku staba ku el e kume, e bibi, e durmi la, e lanta parmaña. Ki omi fala: “Disan N riba pa ña mestre.”

⁵⁵Ermon ku mame di Rebeka falal: “Disa bajuda pa i fika ku nos pa i tene dias, nin si i des dia; i ta bai.”

⁵⁶Ma omi fala elis: “Ka bo tujin, pabia SIÑOR dan bon rusultadu na ña bias. Bo disan N bai pa N pudi riba pa ña mestre.”

⁵⁷E falal: “No coma bajuda, no puntal.”

Rebeka seta kasa ku Isak

⁵⁸E coma Rebeka, e puntal: “Bu na bai ku e omi?” I fala elis: “N na bai.” ⁵⁹E dispidi se irma Rebeka, ku minjer ku krial, ku servu di Abraon ku si omis. ⁶⁰E bensua Rebeka, e falal:

“No irma,
pa bu sedu mame
di milyons di jinti;
pa bu jorson ngaña
se inimigus,
e toma se prasas.”

⁶¹Rebeka lanta, ku si bajudas, e monta kamelus, e bai ku ki omi. Asin servu di Abraon toma Rebeka, i bai ku el.

⁶²Isak bin pa ladu di fonti di Laai Roi, pabia i moraba na sul di Kanaan. ⁶³Un dia di tardi i sai pa bai ora na matu. I yalsa kabesa, i oja kamelus na bin. ⁶⁴Rebeka tambi yalsa si kabesa, i oja Isak, i ria na kamelu, ⁶⁵i punta servu di Abraon: “Es i kal omi ku na bin na kamiñu di matu pa bin danu kontrada?” Servu ruspundi i falal: “Es i ña mestre.” Rebeka toma si veu, i kubri ku el.

⁶⁶Servu konta Isak tudu ke ki fasisa. ⁶⁷Isak leba Rebeka pa tenda di si mame Sara, i tomal, i kasa ku el, i amal. Asin Isak konsoladuba dipus di mortu di si mame.

Utru fijos di Abraon

(1 Kron 1.32-33)

25 ¹Abraon toma utru minjer comadu Ketura. ²Es padi ku

el Zinran, Joksan, Medan, Midian, Jisbak ku Suá.

³Joksan padi Sebá ku Dedan. Fijus di Dedan seduba Asurin, Letusin ku Leumin.

⁴Fijus di Midian seduba Efá, Efer, Enok, Abida ku Elda. Es tudu e sedu fijus di Katura.

⁵Abraon disa tudu ki teneba pa Isak. ⁶Ocal bibu inda, i da pursentis pa fijus di si kumadris, i manda elis pa tera ku sta na ladu di saida di sol, lunju di si fiju Isak.

Mortu di Abraon

⁷Tudu vida di Abraon i sedu di sentu i setenta i sinku anu. ⁸I muri ku bon bejisa, un omi di idadi; i lebadu pa si pobu. ⁹Si fijus Isak ku Ismael nteral na koba di Makpela, na terenu di Efron, fiju di Zoar, eteu, ku staba pertu di Manre, ¹⁰ki terenu ku Abraon kumpraba na mon di fijus di Et. La ku Abraon nteradu, ku Sara si minjer. ¹¹Dipus di mortu di Abraon, Deus bensua si fiju Isak, ku moraba lungu di fonti di Laai-Roi.

Jorson di Ismael

(1 Kron 1.29-31)

¹²Es i lista di jorson di Ismael, fiju di Abraon, kil ku Agar, di Ejitu, katiibu di Sara, padiba ku el.

¹³Es i nomi di fijus di Ismael, konformi se jorson. Purmeru fiju di Ismael seduba Nebaiot; dipus i

padi Kedar, Adbeel, Mibsan, ¹⁴Misma, Dumá, Masá, ¹⁵Adar, Tema, Jetur, Nafis, ku Kedemá. ¹⁶Esis i fijus di Ismael, dozi šef di familias; se nomis dadu pa se tabankas ku se moransas. ¹⁷Tudu vida di Ismael i sentu i trinta i seti anu. I muri, i lebadu pa si pobu. ¹⁸Si jorson moraba na metadi di tera di Avilá ku Sur, pertu di Ejitu, na ladu di saida di sol, na kamiñu pa Asiria. E vivi lunju di tudu utru fijus di Abraon.

Jorson di Isak

¹⁹Es i storia di Isak, fiju di Abraon. Abraon padi Isak. ²⁰Oca Isak teneba korenta anu di idadi, i kasa ku Rebeka, fiju di Betuel, arameu di Padan Aran, irma di Labon, ku seduba tambi arameu.

²¹Isak fika i na ora SIÑOR pa si minjer, pabia i ka ta padi. SIÑOR obi si orason. Rebeka, si minjer, preña. ²²Fijus na bulbuliba dentru di si bariga. I punta: “Ke ku manda N sta asin?” I bai punta SIÑOR. ²³SIÑOR falal: “Dus nason ku sta na bu bariga.

Bu na padi dus jorson
ku na separa.

Un jorson na sedu
mas forti di ki ki utru;
Ki mas garandi na sirbi
ki mas pikininu.”

Esaú ku Jakó padidu

²⁴Oca tempu ciga pa i padi, i teneba jemias na si bariga. ²⁵Purmeru padidu burmeju, kurpu kubridu ku kabelu suma ropa di kabelu. Pabia di kila, i pudu nomi di Esaú. ^a

25.5: Kap 15.2-4; 24.36 25.8: Kap 15.15

25.9: Kap 23.9-20 25.16: Kap 17.20

25.23: Kap 27.29,37,40; 2 Sam 8.14; Rom 9.10-13

^a 25.25 Esaú pudi signifika kabeludu.

²⁶Dipus si ermon padidu; si mon pega kalkañada di Esaú. Pabia di kila, i pudu nomi di Jakó. ^b Isak te neba sesenta anu kontra e padidu.

²⁷Mininus kirsi. Esaú bin ten jitu na montia; i gostaba di vida di matu, ma Jakó sedu un omi ketu, ku ta fika lungu di tendas. ²⁸Isak gostaba di Esaú, pabia i ta kontenti ku karni ki ta montia, ma Rebeka gostaba di Jakó.

²⁹Un dia Jakó kusña un gisadu. Esaú bin di matu kansadu, ³⁰i fala Jakó: “Ten pasensa, tira utru di ki gisadu burmeju pa N kume, pabia N kansa.” Pabia di kila, e pul nomi di Edon. ^c

³¹Jakó falal: “Son ora ku bu bindin bu diritu di purmeru fiju.”

³²Esaú falal: “Jubi, N sta kuas pa muri! Ke ku diritu di purmeru fiju na balin?”

³³Jakó falal: “Jurmenta gosi.” I jurmenta, i bindi Jakó diritu di purmeru fiju. ³⁴Jakó da Esaú pon, ku ki gisadu burmeju ku parsi fison. I kume, i bibi, i lanta, i bai. Asin i njuti si diritu di purmeru fiju.

Isak ku Abimelek

26 ¹I tenba fomi na tera, fora di ki purmeru fomi na tempu di Abraon. Isak bai pa Abimelek, rei di filisteus, na Jerar. ²SIÑOR bin pa Isak, i falal: “Ka bu bai pa Ejitu; fika na tera ku N mandau pa bu fika nel. ³Mora ne tera un bokadu; ami N na sta ku bo, N na da tudu e teras pa bo ku bu jorson. N na konfirma palabra ku N jurmenta pa Abraon, bu pape. ⁴N na pui bu jorson pa i

ciu suma strelas di seu; N na da bu jorson tudu e teras. Tudu nasons di mundu na bensusadu pabia di bu jorson, ⁵pabia Abraon ta obinba, i kumpri tudu ña mandadu, ña ordi, ña regra ku ña lei.” ⁶Asin Isak fika i mora na Jerar.

⁷Oca omis di ki kau puntal di si minjer, i fala elis: “I ña irma.” I medi fala kuma i si minjer, pa omis ka bin matal pabia di Rebeka, suma i bonitu.

⁸I tardaba la, tok un dia Abimelek, rei di filisteus, jubi na janela, i oja Isak na divirti ku si minjer Rebeka. ⁹Abimelek coma Isak, i falal: “Na bardadi, i bu minjer! Ke ku manda bu fala i bu irma?” Isak falal: “Pabia N kuda kuma N pudi matadu pabia del.”

¹⁰Abimelek puntal: “Es i ke ku bu fasinu? Kualker omi di ña pobu pudiba dita ku bu minjer. Asin bu na tisiba kulpa riba di nos.”

¹¹Abimelek avisa tudu jinti, i fala elis: “Kualker algin ku pui mon ne omi o na si minjer i ten ku matadu.”

¹²Isak labra na ki tera; na ki mesmu anu i kuji sen bias mas di ki kil ki sumiaba, pabia SIÑOR bensusal. ¹³I bida riku; si rikesas kumsa na buri, tok i bin sedu riku dimas. ¹⁴I teneba manga di karnel ku baka ku manga di kriadu, tok filisteus nveña del.

25.26: Os 12.3 ^b **25.26** Jakó signífika “I pega kalkañada” ku pudi tene sintidu di nganadur.

25.30: Kap 36.1,9,43; Sai 15.15; Num 20.14-21; 2 Sam 8.14 ^c **25.30** Edon signífika burmeju.

25.33: Eb 12.16 **26.1:** Kap 12.10 **26.1:** Kap 20; 21.22-32 **26.3:** Kap 12.1,7 **26.3:** Kap 22.16-18 **26.4:** Kap 15.5 **26.7:** Kap 12.13; 20.2

¹⁵ Fontis ku kriadus di si pape Abraon kobaba oca Abraon staba inda di vida, filisteus ntupi elis, e inci ku reia.

¹⁶ Abimelek fala Isak: “Sai na no metadi; gosi ja bu forsa ciu, i mas di nos.” ¹⁷ Asin Isak munda di la, i bai pui tenda na kobon di Jerar, i mora la. ¹⁸ I torna koba fontis ku kobaduba na tempu di Abraon si pape, ku filisteus tapaba oca Abraon muri-ba ja. Isak pui elis mesmu nomis ku si pape puiba elis.

¹⁹ Kriadus di Isak koba na ki kobon, e bin diskubri un fonti ku ta lagua. ²⁰ Bakiaduris di Jerar jusia ku bakia-duris di Isak, e fala: “E yagu i di nos!” E ku manda i coma nomi di ki fonti Esek, ^a suma ke jusiaba. ²¹ E torna koba mas utru fonti, ma e jusia riba di kila tambi. Asin i comal Sitna. ^b ²² I munda di la, i torna koba utru fonti. Ningin ka jusia riba del. Asin i comal Reobot, ^c i fala: “Gosi ja, SIÑOR danu mas lugar; no na buri na tera.”

²³ Di la i bai pa Berseba. ²⁴ Ki di noti SIÑOR bai pa el, i falal: “Ami i Deus di bu pape Abraon. Ka bu medi, pabia N sta ku bo. N na bensuau, N na buri numeru di bu jorson, pabia di ña servu Abraon.”

²⁵ Isak kumpu un altar la, i coma nomi di SIÑOR. I yarma si tenda la; si kriadus koba fonti.

Abimelek fasi kontratu ku Isak

²⁶ Abimelek bin di Jerar pa jubil, ku Auzat si konsijadur, ku Fikol, šef

di si tropas. ²⁷ Isak punta elis: “Ke ku manda bo bin jubin, suma bo nfastian, bo tiran na bo metadi?”

²⁸ E ruspundil: “No oja klaru kuma SIÑOR sta ku bo. E ku manda no oja kuma i dibi di ten juramentu na no metadi, anos ku bo. No misti fasi kontratu ku bo ²⁹ ku bu ka na fasi-nu mal, suma anos no ka toka na bo, ma no fasiu son ben, no mandau ku pas. Gosi, benson di SIÑOR sta riba di bo.”

³⁰ Isak fasi festa pa elis; e kume, e bibi. ³¹ E mandurga, e jurmenta, e dispidi ntru ku pas.

³² Na ki mesmu dia, kriadus di Isak bai kontal di fonti ke kobaba, e falal: “No oja yagu!” ³³ I comal Seba. Asin ki prasa bin ta comadu Berseba, te gosi.

³⁴ Oca Esaú teneba korenta anu di idadi, i kasa ku Judit, fiju di un eteu comadu Beeru; i kasa tambi ku Basemat, fiju di utru eteu comadu Elon. ³⁵ Esis e tisi garandi kasabi pa Isak ku Rebeka.

Isak manda Esaú pa i fasil un gisadu

27 ¹ Oca ku Isak beju ba ja, si uju bida sukuru, tok i ka pуди oja. I coma Esaú, si fiju mas beju, i falal: “Ña fiju.” Kila kudi i falal: “Alin li.”

² Isak falal: “Jubi gosi N beju. N ka sibi dia di ña mortu. ³ Asin, toma bu arma ku sedu bu mansasa ku flešas, bu bai pa matu pa montia un limaria pa mi, ⁴ bu kusñan un gisadu sabi ku N ta gusta, bu tisin el pa N kume, pa N pуди bensuau antis di N muri.”

26.15: Kap 21.30 ^a **26.20** Esek signifi-
 ka jus. ^b **26.21** Sitna signifi-
 ka inimizadi. ^c **26.22** Reobot
 signifi-
 ka lugar garandi. **26.26:** Kap 21.22-32
26.33: Kap 21.31

⁵Rebeka na sukutaba oca Isak na papia ku si fiju Esaú. Esaú bai matu pa bai montia pa i pudi tisi kusa pa si pape.

Rebeka ku Jakó ngana Isak

⁶Rebeka fala si fiju Jakó: “Jubi, N obi bu pape i na papia ku bu ermon Esaú, i falal: ⁷‘Tisin un limaria, bu kusñan gisadu sabi pa N pudi kume; N ta bensuau na pursensa di SIÑOR antis di N muri.’ ⁸Asin, ña fiju, sukutan, bu fasi kil ku N mandau. ⁹Bai pa koral, bu tisin dus fiju di kabra gurdu, pa N pudi kusña gisadu sabi pa bu pape, suma ku el i ta misti. ¹⁰Bu ta lebal pa bu pape, pa i kume, pa i dau si benson antis di muri.”

¹¹Jakó fala si mame Rebeka: “Jubi, ña ermon Esaú i omi ku ciu kabelu na kurpu; ami N ka tene kabelu ciu. ¹²Ña pape i pudi palpan; N ta sedu nganadur na si uju. Asin, te pa N oja benson, N ta tisi maldison riba di ña kabesa.”

¹³Si mame falal: “Ña fiju, disa maldison pa i kai riba di mi; obi son ke ku N falau, bu bai tisin elis.”

¹⁴I bai toma elis, i leba pa si mame. Kila kusña un gisadu sabi suma ku si pape ta misti. ¹⁵Dipus Rebeka toma ropa mas bonitu di si fiju mas beju, Esaú, ki rakadalba na kasa, i bisti Jakó, si fiju mas pikininu. ¹⁶Tambi i kubri si mon ku parti di garganti ku ka tene kabelu ku kuru di kabra. ¹⁷I ntrega ki gisadu sabi, ku pon ki kumpu, na mon di si fiju Jakó.

¹⁸I bai pa si pape, i falal: “Papa.” I kudil, i falal: “Alin li, ña fiju. Abo i kin?”

¹⁹Jakó fala si pape: “I ami, Esaú, bu purmeru fiju. N fasi suma ku bu falan. Lanta, bu sinta, bu kume un bokadu di karni ku N montia, pa bu pudi bensuan.” ²⁰Isak punta si fiju: “Kuma ku bu ojal dipresa asin, ña fiju?” El i ruspundil: “SIÑOR bu Deus ku mandal pa i bai kontra ku mi.”

²¹Isak fala Jakó: “Ciga li, ña fiju, pa N palpau, pa N pudi sibi si abo i ña fiju Esaú o nau.”

²²Jakó ciga lungu di Isak si pape. Kila palpau, i falal: “Fála i suma di Jakó, ma mon i suma di Esaú.” ²³Asin i ka raparal, pabia si mon teneba kabelu suma mon di si ermon Esaú. E ku manda i bensual, ²⁴ma i puntal: “Na bardadi, abo i ña fiju Esaú?” Jakó falal: “Ami i el.”

²⁵Isak falal: “Tisin ki karni ku bu montia, pa N pudi kume; dipus N ta dau benson.” I cigantal el, i kume; i lebal tambi biñu, i bibi.

²⁶Si pape Isak falal: “Ciga li, ña fiju, bu dan bežu.” ²⁷Jakó bai pa el, i dal bežu. Si pape sinti ceru di si ropa, i bensual, i falal:

“Ceru di ña fiju i suma ceru di un matu ku SIÑOR bensua.

²⁸Pa Deus dau serenu di seu, pa i pui bu terenu pa i gurdu, pa bu tene manga di trigu, ku biñu fresku.

²⁹Pa utru jinti sirbiu; nasons pa e mpina bu dianti; pa bu sedu siñor riba di bu ermons;

fijus di bu mame
pa e mpina bu dianti.
Kilis ku ta maldisuau,
pa e sedu maldisuadu;
kilis ku ta bensuau,
pa e sedu bensuadu.”

³⁰Dipus di Isak bensua Jakó, kila kaba sai son dianti di si pape, si ermon Esaú ciga di montia. ³¹El tambi i kusña un gisadu sabi, i lebal pa si pape, i falal: “Papa, lanta, bu kume un bokadu di karni ku N montia, pa bu pudi dan bu benson.”

³²Si pape Isak puntal: “Abo i kin?” I falal: “Ami i Esaú, bu fiju mas beju.”

³³Isak tirmi ku forsa, i punta: “Nta kin ku montia, i tisin karni? N kumel antis di bu yentra, N dal ña benson. Ki benson ka pudi maina.”

³⁴Oca Esaú obi palabra di si pape, si korson findil, i pupa ku forsa, i fala: “Papa, bensuan tambi!”

³⁵Isak falal: “Bu ermon bin ku nganu, i toma bu benson.”

³⁶Esaú falal: “Nomi di Jakó i justal! Es fasi dus bias ki nganan. I toma ña diritu di sedu purmeru fiju; gosi i toma ña benson!” Dipus i punta: “Bu ka guarda nin un benson pa mi?”

³⁷Isak ruspundi i fala Esaú: “N pul pa i sedu siñor riba di bo. N dal tudu si ermons pa e sedu si servus. N dal trigu ku biñu nobu pa e sustentat. Ke gora ku N pudi fasi pa bo, ña fiju?”

³⁸Esaú fala si pape: “Nta bu tene son un benson, Papa? Bensuan tambi, Papa.” Dipus i kumsa na cora risu.

³⁹Si pape Isak ruspundi i falal:

“Bu na mora lunju
di terenu gurdu,
lunju di serenu di seu.

⁴⁰Bu na vivi ku spada na mon; bu na sirbi bu ermon, ma tempu na ciga ku bu na sedu rebeldi, bu na sakudi si korenti na bu garganti.”

⁴¹Esaú sinti rankor kontra Jakó pabia di ki benson ku si pape dalba. I fala na si sintidu: “Dias di cur di ña pape i pertu. Dipus N na mata ña ermon Jakó.”

⁴²Oca Rebeka kontadu ke ku si purmeru fiju Esaú falaba, i manda coma si fiju mas nobu, Jakó, i falal: “Bu ermon Esaú na konsola ku planu pa matau. ⁴³Gosi, ña fiju, fasi ke ku N na falau. Lanta bu kuri pa Labon, ña ermon na Aran. ⁴⁴Mora ku el un bokadu tok raiba di bu ermon pasa. ⁴⁵Ora ku ki raiba ki ten pa bo bin kaba, i diskisi ke ku bu fasil, N na manda rekadu pa bu riba. Pabia di ke ku N na pirdi bos dus na un dia?”

⁴⁶Rebeka fala Isak: “N sta disgostadu di ña vida pabia de minjeris eteu. Si Jakó kasa ku un minjer de tera, un fiju di Et suma esis li, ke ku ña vida na bali?”

27.34: V 38 27.36: Kap 25.26; 32.28

27.37: Kap 25.23 27.38: Eb 12.17 27.40: V 37;
2 Sam 8.14; 1 Kron 18.11-13 27.40: 2 Re 8.20-22;
2 Kron 21.8 27.44: Kap 31.38 27.46: Kap 26.35
28.1: Kap 24.3,37

Isak manda Jakó pa Padan-Aran
28 ¹Isak coma Jakó, i bensual, i falal: “Ka bu kasa ku minjer

di fijus di Kanaan. ²Lanta, bu bai pa Padan-Aran, pa kasa di Betuel, pape di bu mame, bu buska bu minjer na metadi di fijus di Labon, ermon di bu mame. ³Deus ku ten tudu puder i ta bensuau, i ta fasiu pa bu padi manga di fiju, pa bu jorson padi ciu, bu bin sedu manga di jorson. ⁴I ta dau benson di Abraon, abo ku bu jorson, pa bu yarda tera nunde ku bu na mora nel suma stranjeru, ku Deus da Abraon.”

⁵Asin, Isak manda Jakó; kila bai pa Padan-Aran, pa Labon, fiju di Betuel, arameu, ermon di Rebeka, mame di Jakó ku Esaú. ⁶Esaú obi kuma Isak bensua Jakó, i mandal pa Padan-Aran pa i buska minjer. I obi kuma, oca ki na bensual, i falal: “Ka bu kasa ku minjer di fijus di Kanaan.” ⁷I oja tambi kuma ku Jakó obi si pape ku si mame, i bai pa Padan-Aran. ⁸Tambi i rapara kuma minjeris di Kanaan e ka bali danti di uju di Isak si pape. ⁹Asin Esaú bai pa Ismael, i kasa ku utru minjer, ku sedu Maalat, irma di Nebaiot, fiju di Ismael, fiju di Abraon. Es i fora di minjeris ki kasaba ja.

Jakó oja vison di skada

¹⁰Jakó sai di Berseba, i bai pa Aran. ¹¹I ciga na un kau, i durmi la, pabia sol noti ba ja. I toma un pedra di ki kau, i fasil turbuseru. ¹²I suña ku un skada ku puduba na con tok i na toka na seu. Anjus di Deus na subi, e na ria nel. ¹³SIÑOR staba riba di ki skada, i falal: “Ami

i SIÑOR, Deus di bu pape Abraon, Deus di Isak. E tera ku bu dita nel, N na dau el, ku bu jorson. ¹⁴Bu jorson na ciu suma reia na con; bu terenu na bai desdi kaida di sol te na si saida, di norti pa sul. Tudu rasas di mundu na sortiadu pabia di bo ku bu jorson. ¹⁵Ami N sta ku bo, N na guardau pa nunde ku bu na bai. N na ribantau pa e tera, pabia N ka na disau, tok N fasi ke ku N falau.”

¹⁶Jakó korda na sonu, i fala: “Bardadi! SIÑOR sta ne kau, ma N ka sibiba.” ¹⁷Jakó sinti medu, i fala: “E kau meduñu! Es i ka utru kau si i ka sedu kasa di Deus. Es i porta di seu.”

Kuluna di Betel

¹⁸Jakó mandurga parmaña sedu, i toma ki pedra ki puiba suma turbuseru, i fasil suma kuluna, i darma azeiti riba del. ¹⁹I coma nomi di ki kau Betel. ^aNomi di ki prasa purmeru i seduba Luz.

²⁰Jakó jurmenta i fala: “Si Deus sta ku mi, i guardan ne bias ku N sta nel, i dan kusa di kume, ku ropa pa N bisti, ²¹si N riba ku pas pa kasa di ña pape, SIÑOR na sedu ña Deus. ²²E pedra ku N pui suma kuluna i na sedu kasa di Deus. Di tudu kil ki dan, sin falta, na kada des N na tor-nal un.”

28.3: Kap 17.1-7; 22.17-18; 35.11-12 **28.5:** Kap 11.31
28.13: Kap 12.7; Ez 37.25 **28.14:** Kap 13.16; 35.11-12
28.14: Kap 12.3; Sal 72.17 **28.15:** Kap 26.24; 31.3;
 35.3; Is 43.1-2 **28.15:** Sal 121.5,8 **28.15:** Kap 35.6-7
28.15: Lei 31.6; Jos 1.5; 1 Re 8.57; Eb 13.5
28.18: Kap 31.13,45; 35.14,20; Jos 4.9,20-24; 24.26-27;
 1 Sam 7.12; 2 Sam 18.18 **28.19:** Kap 12.8
^a **28.19;** Betel signifika kasa di Deus. **28.22:** Kap 14.20

Jakó ciga na fonti di Aran

29¹Asin Jakó lanta, i bai pa tera di jinti ku moraba na ladu di saida di sol. ²I oja un fonti na matu, ku tris koral di karnel ku ditaba lungu del, pabia na ki fonti e ta bibinti karnel. I tenba un pedra garandi riba di fonti. ³Tudu koral di karnel ta juntaba; jinti ta tira pedra riba di fonti, e ta bibinti elis; dipus e ta torna pedra na si lugar riba di fonti. ⁴Jakó punta bakiaduris: “Ña ermons, abos i di nunde?” E ruspundil: “Anos i di Aran.” ⁵I punta elis: “Bo ka kungsi Labon, fiju di Naor?” E ruspundil: “No kunsil.” ⁶I punta elis: “I sta la bon?” E ruspundil: “I sta bon. Ala si fiju Rakel na bin ku karnel.”

⁷I fala elis: “Sol kinti inda. Es i ka ora di ruma karnelis. Bo da elis di bibi, bo bai bakia elis.” ⁸E falal: “No ka pudi, tok karnelis ruma tudu, jinti bin tira pedra riba di fonti pa no bibinti karnelis.”

Jakó kontra ku Rakel

⁹Oca i na papia inda ku elis, Rakel bin ku karnelis di si pape, pabia i seduba bakiadur. ¹⁰Oca ku Jakó oja Rakel, fiju di Labon, ermon di si mame, ku karnelis di Labon, i ciga, i tira pedra na fonti, i bibinti ki karnelis di Labon. ¹¹Jakó da Rakel bežu, i yalsa si fála, i cora. ¹²I konta Rakel kuma el i parenti di si pape, fiju di Rebeka. Rakel kuri i bai konta si pape.

¹³Oca Labon obi noba di Jakó, fiju di si irma, i kuri pa bai dal kontrada.

I barsal, i dal bežu, i lebal pa si kasa. Jakó konta Labon tudu e kusas. ¹⁴Labon falal: “Na bardadi, abo i os di ña karni.” Jakó fika ku el un mis.

¹⁵Dipus Labon punta Jakó: “Suma abo i ña ermon, bu na tarbaja pa mi di grasa? Kontan kal ku na sedu bu pagamentu.”

¹⁶Labon teneba dus fiju femia. Nomi di mas beju seduba Leia, mas nobu seduba Rakel. ¹⁷Leia teneba ujus fraku, ma Rakel tene bon forma di po di kurpu ku rostu bonitu. ¹⁸Jakó gostaba di Rakel. I fala Labon: “N na tarbaja pa bo seti anu pa bu fiju mas nobu, Rakel.”

¹⁹Labon falal: “Minjor pa N dau el di ki N da utru omi. Fika ku mi.”

²⁰Asin Jakó tarbaja seti anu pa Rakel. I seduba na si uju suma nada, pabia i gostaba ciu del.

Labon ngana Jakó

²¹Jakó fala Labon: “Ña tempu kaba ja. Dan ña minjer, pa N pudi kasa.” ²²Labon junta tudu omis di ki kau, i fasi festa, ²³ma di tardi, i toma si fiju Leia, i lebal pa Jakó. I dita ku el. ²⁴Labon toma si katibu Zilpa, i da si fiju Leia el pa i tenel suma katibu.

²⁵Oca sol mansi, Jakó oja kuma i Leia. I rabida i punta Labon: “Ke ku manda bu fasin asin? Nta N ka tarbaja pa bo pa Rakel? Pabia di ke ku bu nganan?”

²⁶Labon falal: “I ka asin ku no ta fasi ne tera, pa mas pikininu kasadu purmeru di ki mas garandi. ²⁷Kabanta semana di Leia, dipus no na dau ki utru tambí; bu ta tarbaja ku mi mas seti anu.”

Jakó kasa ku Rakel

²⁸Jakó fasi suma ki faladu, i kabanta semana di Leia. Dipus Labon dal si fiju Rakel pa i sedu si minjer. ²⁹Labon da si katibu Bila pa i sedu katibu di Rakel si fiju. ³⁰Jakó dita ku Rakel tambi; i gosta ba del mas di ki Leia. I tarbaja ku Labon mas seti anu. ³¹SIÑOR oja kuma Jakó ka muitu gosta di Leia, i judal pa i tene fijus, ma Rakel ka pudiba padi.

Fijus di Jakó

³²Leia preña, i padi un fiju, i comal nomi di Ruben, ^a pabia i fala: “SIÑOR oja ña kansera. Gosi ña omi na bin gosta di mi.” ³³I torna preña mas, i padi un fiju, i comal Simeon, ^b i fala: “SIÑOR obi kuma N ka amadu; e ku manda i dan e fiju tambi.”

³⁴I torna preña utru bias, i padi un fiju, i fala: “E bias ña omi na bin junta ku mi, pabia N padi e tris fiju ku el.” Asin i comal nomi di Levi. ^c

³⁵I torna preña mas, i padi un fiju, i fala: “E bias, N na ngaba SIÑOR.” Pabia di kila, i coma si nomi Judá. ^d Dipus i para padi.

30 ¹Oca Rakel oja kuma i ka na padiba fijus ku Jakó, i bin ten nveña di si irma. I fala Jakó: “Dan fijus! Si i ka asin, N na muri!” ²Jakó paña raiba di Rakel, i puntal: “Nta ami N sta na lugar di Deus? I el ku tujiu padi.”

³Rakel falal: “Jubi, ali ña katibu, Bila. Dita ku el, pa i pudi tene fijus pa N pui na ña ragas. Asin N ta tene familia pabia del.” ⁴I dal Bila si

katibu pa i sedu si minjer. Jakó dita ku el. ⁵I preña, i padi un fiju. ⁶Rakel fala: “Deus julga na ña fabur. Tambi i obi ña fála, i dan un fiju.” Pabia di kila, i comal nomi di Dan. ^a

⁷Bila, katibu di Rakel, torna preña mas, i padi sugundu fiju ku Jakó. ⁸Rakel fala: “N luta risu ku ña irma, N ngañal.” Asin i comal Naftali. ^b

⁹Oca Leia oja kuma i para padi, i toma si katibu, Zilpa, i dal pa Jakó pa i sedu si minjer. ¹⁰Zilpa, katibu di Leia, i padi un fiju ku Jakó. ¹¹Leia fala: “N ten sorti.” Asin i coma si nomi Gad. ^c ¹²Zilpa, katibu di Leia, padi sugundu fiju ku Jakó. ¹³Leia fala: “N kontenti dimas! Tudu minjeris na fala kuma N ten garandi kontentamentu.” Asin i coma si nomi Aser. ^d

¹⁴Na tempu di kebur di trigu, Ruben bai matu, i oja mandrágoras, ^e i leba elis pa si mame Leia. Rakel fala Leia: “Jubi, patin utru di ki mandrágoras ku bu fiju tisi.”

¹⁵Leia puntal: “I ka justau manera ku bu roba ña omi? Bu torna misti toma mandrágoras di ña fiju?” Rakel falal: “I sta bon. I ta durmi ku bo aos si bu dan mandrágoras di bu fiju.”

¹⁶Oca Jakó sai na matu di tardi, Leia bin kontra ku el, i falal: “Bu na bin durmi ku mi, pabia N paga pa

^a 29.32 Ruben signifika “Jubi, un fiju,” o “I oja ña kansera.”

^b 29.33 Simeon signifika obi. ^c 29.34 Levi signifika juntadu. ^d 29.35 Judá signifika lovor. ^a 30.6 Dan signifika julga na fabur. ^b 30.8 Naftali signifika luta.

^c 30.11 Gad signifiks bon sorti. ^d 30.13 Aser signifika kontenti. ^e 30.14 Mandrágora i un planta ku jinti pensa kuma si fruta ta pui algin padi.

bo ku mandrágoras di ña fiju.” E di-ta juntu ki di noti. ¹⁷Deus obi Leia; i preña, i padi kintu fiju. ¹⁸Leia fala: “Deus rekompensan pabia N da ña katibu pa ña omi.” Asin i coma si nomi Isakar. ^f

¹⁹Leia torna preña, i padi sestu fiju ku Jakó. ²⁰Leia fala: “Deus dan un garandi oferta. E bias ña omi na bin mora ku mi pabia N padil seis fiju.” Asin i pul nomi di Zebulon. ^g

²¹Mas tardi i padi un fiju femia, i pul nomi di Dina.

²²Deus lembra di Rakel, i kudil, i toka na si kurpu. ²³Rakel preña, i padi un fiju, i fala: “Deus tiran ña borgoña.” ²⁴I coma si nomi José, ^h i fala: “SIÑOR na burin mas utru fiju.”

Labon fasi kontratu nobu ku Jakó

²⁵Dipus di Rakel padi José, Jakó fala Labon: “Disan pa N riba pa ña propi tera. ²⁶Dan ña minjeris ku ña fijus ku N sirbiu pa el; N ta bai ña kamiñu, pabia bu sibi kuma N tarbaja ciu pa bo.” ²⁷Labon falal: “Si gosi N oja fabur bu dianti, fika ku mi, pabia N diviña kuma SIÑOR bensuan pabia di bo.” ²⁸I fala mas: “Kontan kantu ku bu misti, N ta pagau.”

²⁹Jakó falal: “Bu sibi kuma N tarbaja ciu pa bo; bu sibi kuma ku bu limarias pasa, kontra N na tomaba konta del. ³⁰Ki un bokadiñu ku bu teneba antis di N bin, i buri ciu dimas. SIÑOR bensuau pabia di ña

tarbaju. Kal tempu ku N na kumsa tarbaja pa ña propi familia?”

³¹Labon puntal: “Ke ku N na dau?” Jakó falal: “Bu ka na dan nada. N na torna bakia bu limarias, N toma konta del, si bu fasin es. ³²Aos N na jubi tudu bu limarias, N na separa tudu karnel ku pinta-pintadu, ku tudu fiju di karnel ku tene kor sukuru, ku tudu kabra pinta-pintadu. Es i na sedu ña pagamentu. ³³Asin i pudi probadu amaña kuma N na yanda diritu, ora ku bu bin pa jubi ña pagamentu. Tudu kabra ku ka pinta-pintadu, ku tudu fiju di karnel ku ka tene kor sukuru, i na sedu suma kusa ku N furta.”

³⁴Labon fala: “I na sedu suma ku bu fala.” ³⁵Na ki mesmu dia Labon separa tudu kabra, macu ku femia, ku sedu pinta-pintadu, tudu kil ku teneba algun kor branku, ku tudu fiju di karnel sukuru, i ntrega elis na mon di si fijus; ³⁶i pui kamiñu di tris dia na metadi delis ku Jakó. Jakó fika i bakia restu di limarias di Labon.

³⁷Jakó toma ramus verdi di álamu, aveleira ku žaka. Suma bas di kaska i ten kor branku, i diskaskal di manera ki forma riskus branku. ³⁸I pui ki ramus ki diskaska dianti di limarias na tinas di yagu dianti di uju di limarias ku ta baiba bibi nelis. Suma macu ku femia ta juntaba dianti di ki ramus, ³⁹femias ta padi fijus pinta-pintadu. ⁴⁰Jakó dividi karnelis macu, i disa femias bai son pa kilis ku pinta-pintadu o sukuru na metadi di limarias di Labon. Asin i kria koral separadu pa

^f 30.18 Isakar signifika rekompensa. ^g 30.20 Zebulon signifika oferta, o morada. ^h 30.24 José signifika pa i buri. 30.27: Kap 39.2-5, 21-23 30.30: 2 Kor 12.14

si kabesa, ki ka bin junta ku karnelis di Labon. ⁴¹Kada bias ku femias mas forti misti sta ku macu, i ta pui-ba ki ramus se danti na tinas, pa e pudi junta danti delis. ⁴²Oca ku limarias fraku bai pa bibi, i ka ta pui ki ramus. Asin, frakus seduba di Labon, fortis sedu di Jakó. ⁴³Rikesa di Jakó bin buri ciu; i tene manga di limaria, ku katibus macu ku femia, ku kamelus ku burus.

Jakó kuri di Labon

31 ¹Jakó obi kuma fijus di Labon na fala: “Jakó toma tudu ku no pape teneba; i ngaña tudu e rikesa di kil ku seduba di no pape.”

²Jakó oja kuma rostu di Labon i ka seduba suma purmeru.

³SIÑOR fala Jakó: “Riba pa tera di bu pape, pa bu parentis; ami N na sta ku bo.”

⁴Jakó manda rekadu pa Rakel ku Leia pa e bai matu nunde ku limarias na bakiaduba. ⁵I fala elis: “N oja kuma rostu di bo pape ku mi i ka sta suma purmeru, ma Deus di ña pape i sta ku mi. ⁶Bo sibi kuma N tarbaja pa bo pape ku tudu ña forsa, ⁷ma el i nganan, i torkia ña pagamentu des bias. Ma Deus ka seta pa i fasin mal. ⁸Si i fala: ‘Tudu kilis ku pinta-pintadu na sedu bu vensimentu,’ tudu limarias ta padi pinta-pintadu. Si i fala tambi: ‘Tudu kilis ku riska-riskadu na sedu bu pagamentu,’ tudu limarias ta padi riska-riskadu. ⁹Asin Deus tira limarias na mon di bo pape, i dan elis. ¹⁰Un bias, na tempu ku limarias ta junta, N suña, N oja kuma

bodis ku staba ku se femias e seduba pinta-pintadu o riskadu. ¹¹Anju di Deus falan na suñu: ‘Jakó.’ N ku-di, N falal: ‘Alin li.’ ¹²I falan: ‘Yalsa bu uju, bu jubi kuma ku tudu bodis ku sta ku se femia e sedu pinta-pintadu o riskadu, pabia ami N oja tudu ke ku Labon fasiu. ¹³Ami i ki Deus ku bu oja na Betel, nunde ku bu darma azeiti riba di kuluna, bu dan palabra. Lanta gosi, bu sai ne tera, bu riba pa tera nunde ku bu padidu.’”

¹⁴Rakel ku Leia ruspundi, e falal: “Anos no ka tene ja parti na yardansa na kasa di no pape. ¹⁵El i ta tratanu suma strañus. I bindinu, i kume tudu no diñeru. ¹⁶Tudu rikesa ku Deus tira no pape i di nos, ku no fijus. Asin, fasi tudu ku Deus falau.”

¹⁷Jakó lanta, i toma si fijus ku si minjeris, i pui elis riba di kamelus, ¹⁸i ndianta ku tudu si limarias, ku tudu rikesas ki ngañaba na Padan-Aran; i pega kamiñu pa bai pa Isak si pape na tera di Kanaan.

¹⁹Oca Labon sai pa bai tiskia si karnelis, Rakel furta idulus ku si pape teneba. ²⁰Jakó tambi ngana Labon, arameu, suma ki ka kontal kuma i na bai. ²¹Asin i bai, el ku tudu ki teneba; i kamba riu Eufrates, i bai pa ladu di montaña di Jilead.

Labon bai tras di Jakó

²²Na terseru dia, Labon kontadu kuma Jakó kuriba. ²³I junta si parentis, e bai tras di Jakó pa seti dia, e

pañal na montaña di Jilead. ²⁴Deus bin pa Labon di Aran, na suñu di noti, i falal: “Toma sintidu! Ka bu fala Jakó nada, nin di ben nin di mal.”

²⁵Jakó yarmaba si tenda na ki montaña. Labon bin ojal; el tambi ku si parentis e yarma di selis na montaña di Jilead. ²⁶Labon punta Jakó: “Ke ku bu fasi? Bu nganan, bu leba ña fijus suma katibus di gera. ²⁷Ke ku manda bu nganan, bu kuri sukundidu? Kuma ku bu ka kontan, pa N pudi mandau ku kontentamentu, ku kantiga, ku tambriña, ku arpa? ²⁸Tambi bu ka disan pa N beña ña fijus ku ña netus. Bu fasi suma tulu. ²⁹N ten forsa na ña mon pa fasiu mal, ma Deus di bu pape i papia ku mi aos di noti, i falan: ‘Toma sintidu! Ka bu fala Jakó nada, nin di ben nin di mal.’ ³⁰Si kontra bu misti bai pabia bu dija kasa di bu pape, ke ku manda bu furta ña idulus?”

³¹Jakó ruspundi i fala Labon: “N tenba medu pabia N kuda kuma talvez bu na roban bu fijus. ³²Kin ku bu oja bu idulus ku el, i na muri. Ali no parentis, elis i no tustumuña. Jubi ke ki di bo ku ami N tene, bu tomal.” Ma Jakó ka sibiba kuma Rakel furta ki idulus.

³³Labon yentra na tenda di Jakó, ku di Leia, ku di se dus katibu; i ka oja elis. I sai na tenda di Leia, i yentra na tenda di Rakel. ³⁴Rakel tomaba idulus, i miti elis na saku ku ta pudu riba di kamelu, i sinta

riba delis. Labon palpa tudu kantu di tenda, i ka oja elis.

³⁵Rakel fala si pape: “Siñor, ka bu paña raiba di mi manera ku N ka pudi lanta bu dianti, pabia N tene kustumu di minjeris.” Asin Labon buska ki idulus, ma i ka oja elis.

³⁶Jakó paña raiba, i jusia ku Labon, i puntal: “Kal ki ña mal? Kal ki ña pekadu ku manda bu sta fulu pa bin ña tras? ³⁷Suma ku bu rabista tudu ña kusas, kil ki di bo, tomal, bu pul dianti di no parentis; elis e ta julganu, anos dus. ³⁸Ne vinti anu ku N sta ku bo, bu karnelis ku bu kabras, nunca bariga ka sai ku elis. N ka kume karnelis di bu koral. ³⁹N ka tisiu kilis ku limarias brabu sapa-sapa; N ta pagau elis. Kilis ku furtadu di dia ku di noti, bu ta pidinba pagamentu. ⁴⁰Asin ku N staba: kalur ta matan di dia, ku friu di noti. N ka ta pudiba durmi. ⁴¹N tene ja vinti anu na bu kasa. Katorzi anu N tarbaja pa bu dus fiju, ku seis anu pa bu koral. Des bias bu torkia ña vensimentu. ⁴²Deus di ña pape, Deus di Abraon, kil ku Isak ta rispita ciu, si i ka staba ku mi, di sertesa bu na mandanba sin nada, ma Deus oja ña kasabi, ku tarbaju di ña mon; e ku manda i raprindiu e di noti.”

Labon ku Jakó fasi kontratu

⁴³Labon ruspundi i fala Jakó: “E minjeris i ña fijus; e mininus i ña fijus; e koral i di mi. Tudu ku bu oja li i di mi, ma ke ku N na fasi aos ku e ña fijus, o ku fijus ke padi? ⁴⁴Bin, no fasi kontratu, ami ku bo, pa i sedu tustumuñu na no metadi.”

31.32: Kap 44.9 31.39: Sai 22.7-8;10-13

31.42: Sal 124.1-3

⁴⁵Asin Jakó toma un pedra, i firmantal suma kuluna. ⁴⁶I fala si ermons: “Bo junta pedras.” E toma pedras, e fasi un monti, e kume lungu del. ⁴⁷Labon coma ki kau Jegar Saaduta, ^a ma Jakó comal di Galeed. ^b ⁴⁸Labon fala: “E monti i tustumuñu aos na no metadi.” Pabia di kila, i comadu Galeed. ⁴⁹I comadu tambi Mizpá, ^c pabia Labon fala: “SIÑOR ta bisia na no metadi, ora ku no sta lunju di ñutru. ⁵⁰Si bu maltrata ña fijus, o si bu toma utru minjeris fora di ña fijus, nin ku ningin ka sta la pa jubi, Deus i tustumuña na no metadi.” ⁵¹Labon fala mas Jakó: “Ali e monti di pedra ku e kuluna ku N firmanta na no metadi. ⁵²E monti i tustumuñu, e kuluna tambi i tustumuñu, kuma ami N ka na kamba de monti pa la pa fasi mal; abo tambi bu ka na kamba e monti ku e kuluna pa ña ladu pa mal. ⁵³Deus di Abraon, Deus di Naor, Deus di se pape, i ta julganu.”

Asin Jakó jurmenta na nomi di Deus ku si pape Isak rispitava ciu. ⁵⁴I mata un limaria na montaña, pa sakrifisiu, i kumbida si ermons pa e bin kume. Dipus de kume, e pasa tudu noti na montaña.

⁵⁵Labon lanta mandrugada, i beña si netus ku Leia ku Rakel, i bensua elis, i riba pa si kau.

32 ¹Jakó tambi bai si kamiñu. Anjus di Deus bin kontra ku el. ²Jakó oja elis, i fala: “Es i kompañia di tropas di Deus.” I coma nomi di ki kau Maanain. ^a

Jakó manda jinti pa Esaú

³Jakó manda jinti pa e bai dian-ti ku rekadu pa si ermon Esaú na tera di Seir, na reñion di Edon, ⁴i da elis ordi pa e fala ku Esaú asin: “Siñor, bu servu Jakó fala kuma i bai mora ku Labon suma ospri, i fika la te gosi. ⁵I tene bakas, burus, karnelis ku kabras, ku kriadus macu ku femia. I na manda e rekadu pa i pudi oja fabur na uju di Ñu.”

⁶Oca ki jinti riba pa Jakó, e falal: “No bai pa bu ermon Esaú; i sta ja na kamiñu pa bin kontra ku bo, ku kuatrusentus omi ku el.”

⁷Jakó sinti medu, i panta; i rapati jinti ku staba ku el, tudu ku karnelis ku bakas ku kamelus, na dus grupu, ⁸pabia i pensa kuma, si Esaú bin i ataka un grupu, utru grupu pudi kapli.

⁹Jakó ora, i fala: “O Deus di ña pape Abraon! Deus di ña pape Isak! O SIÑOR, ku falan pa N riba pa ña tera ku ña parentis, asin ña vida ta bai diritu; ¹⁰N ka mersi tudu kusas bon ku bu fasin, manera ku bu sedu fiel pa mi. Oca N kamba e riu Jordon N teneba son ña manduku, ma gosi N sedu ja dus grupu. ¹¹N pidiau pa bu salban di ña ermon Esaú, pabia N medi pa ka i bin atakan, tudu ku minjeris ku fijus.

31.45: Kap 28.18-22 ^a **31.47** *Jegar Saaduta* na lingua aramaiku signifika monti di tustumuñu ^b *Galeed* na lingua ebraiku signifika monti di tustumuñu.

31.48: Jos 22.26-27; 24.27 **31.49:** Jos 11.3

^c **31.49** *Mizpá* signifika kasa altu di bisia.

31.50: Śef 11.10; 1 Sam 12.5; Jer 42.5; Mal 2.14; 3.5

32.1: Sal 91.11; Eb 1.14 **32.2:** Jos 5.14; 13.26; 2 Re 6.17;

Sal 34.7; 103.21; 148.2; Luk 2.13 ^a **32.2** *Maanain*

signifika dus kompañia. **32.9:** Kap 31.3,13

¹²Bu fala sertu kuma bu na fasi kusas pa e kurin diritu; bu na fasi ña jorson suma reia di mar, ku ciu tok i ka pudi kontadu.”

¹³Jakó pasa noti na ki kau; dipus i kuji pursenti pa si ermon Esaú na metadi di limarias ki teneba ku el: ¹⁴duzentus kabra ku vinti bodi; duzentus karnel femia ku vinti macu; ¹⁵trinta kamelu ku na mamanta, tudu ku se fijus; korenta baka ku des fiju macu pikininu; vinti buru femia ku des macu. ¹⁶I pui elis na mon di si kriadus, kada koral separadu. I fala si kriadus: “Bo pasa ña dianti, bo disa spasu na metadi di kada dus koral.”

¹⁷I da ordi pa kriadu ku staba dianti, i falal: “Ora ku ña ermon Esaú kontra ku bo, i puntau: ‘Abo i di kin? Nunde ku bu na bai? Kin ku tene tudu e limarias ku sta bu dianti?’ ¹⁸bu ta falal: ‘I di bu servu Jakó; i na manda elis suma pursenti pa Ñu Esaú. El propi i na bin tambi no tras.’”

¹⁹I da ordi tambi pa sugundu ku terseru kriadu, ku tudu elis ku na binba tras di limarias, i fala elis: “Bo na fala mesmu kusa pa Esaú ora ku bo kontra ku el. ²⁰Bo ten ku falal tambi kuma si servu Jakó na bin tras di bos.” Jakó pensa kuma i na fasi pas ku Esaú ku ki pursenti ki na manda si dianti, pa jubi si i na seta fasi pas ku el ora ke oja ñutru. ²¹Asin i manda ki pursenti

si dianti, ma el i pasa ki di noti na kampamentu.

Jakó luta ku anju

²²Oca sol ka mansi inda, i lanta, i toma si dus minjer, ku si dus katibu femia, ku si onzi fiju, i kambariu di Jabok na kau rasu. ²³Dipus di kambanta elis, i manda tudu kusas ki teneba. ²⁴Jakó fika el son. Un omi bin luta ku el tok sol mansi. ²⁵Ki omi oja kuma i ka na ngaña, i toka na junta di koşa di Jakó, i dislokal di si lugar, oca e na luta. ²⁶Omi falal: “Disan N bai pabia kau klaru ja.” Ma Jakó falal: “N ka na disau bai si bu ka bensuan.”

²⁷Omi puntal: “Kuma ki bu nomi?” I falal: “Jakó.” ²⁸Omi falal: “Bu nomi ka na sedu mas Jakó, ma Israel, ^bpabia bu luta ku Deus, tambi ku omis, bu ngaña.”

²⁹Jakó puntal: “Di fabur, kontan bu nomi.” I puntal: “Ke ku manda bu misti sibi ña nomi?” I bensual na ki kau.

³⁰Asin Jakó coma nomi di ki kau Peniel ^cpabia i fala: “N oja Deus rostu ku rostu, N fika ku vida.” ³¹Sol bin sai kontra Jakó na pasa Peniel; i na mankusaba pabia di si koşa. ³²E ku manda, te aos, pobu di Israel ka ta kume nervu ku sta riba di junta di koşa, pabia ki omi tokaba na junta di koşa di Jakó, na ki nervu.

Jakó kontra ku Esaú

33 ¹Jakó yalsa uju, i oja Esaú na binba ku kuatrusentus omi. Asin i rapati si fijus na metadi di Leia ku Rakel ku ki dus kriadu

32.12: Kap 28.14 **32.20:** Kap 43.11; Dit 18.16; 21.14

32.24: Os12.4 **32.26:** Luk 18.1-7 **32.28:** Kap 35.10

^b **32.28** *Israel* signifika kuma i ta luta ku Deus.

32.29: Şef 13.17-18 **32.30:** Şef 8.8; 1 Re 12.25

^c **32.30** *Peniel*, o Penuel, signifika rostu di Deus.

femia. ²I pui ki kriadus ku se fijus pa e bai danti, Leia ku si fijus pa e bai tras delis, dipus Rakel ku José pa e bai na kabantada di tudu. ³El propi i pasa danti delis, i mpina na con seti bias, tok i ciga nunde si ermon.

⁴Esaú kuri pa kontra ku Jakó, i barsal, i bežal; e cora. ⁵Dipus Esaú yalsa si uju, i oja minjeris ku mininus, i punta: “E jinti ku sta ku bo i kin?” Jakó falal: “Es i fijus ku Deus pa si bondadi i da bu servu.”

⁶Ki kriadus femia bin ciga pertu, kada kin ku si fijus, e mpina. ⁷Dipus Leia ku si fijus ciga, e mpina. Na fin di tudu, José ku Rakel bin ciga, e mpina tambi.

⁸Esaú punta: “Tudu ki limarias ku N kontra ku el, i pa ke?” Jakó falal: “Pa N oja fabur danti di Ñu.”

⁹Esaú falal: “Ña ermon, kil ku N tene i ciu. Kil ku bu tene, bu ta guardal pa bo.”

¹⁰Jakó falal: “Nau! Si N oja fabur bu danti, bu ta toma ña pursenti, pabia ora ku N oja bu rostu i suma ku N oja rostu di Deus, manera ku bu fika kontenti ku mi. ¹¹Di fabur, N pidu pa bu toma ña pursenti ku N tisiu, pabia Deus na si bondadi i dan el. N tene tudu ku N pirsisa.” I ngodal tok i seta tomal.

¹²Esaú falal: “No pega kamiñu pa bai; ami N na fika bu danti.” ¹³Jakó falal: “Ñu sibi kuma e mininus e pikininu inda. N tene karnelis ku bakas ku na mamanta. Si e pudu pa e yanda dipresa, nin si i pa un dia, tudu limarias na muri. ¹⁴Ñu ta pasa ña danti; ami N na

bai divagar konformi pasu di limarias ku N na leba, konformi pasu di mininus, te ora ku N ciga la na kau di Ñu na Seir.”

¹⁵Esaú falal: “Pera N fikau ku utru de jinti ku sta ku mi.” Jakó falal: “Es i pa ke? I basta manera ku N oja fabur danti di Ñu.”

¹⁶Asin ki dia Esaú pega si kamiñu pa riba pa Seir, ¹⁷ma Jakó bin bai pa Sukot, i kumpu kasa la, i fasi barakas pa si limarias. Pabia di kila i coma nomi di ki kau Sukot. ^a

¹⁸Dipus di Jakó bin di Padan Aran, i ciga diritu na prasa di Siken, ku sta na tera di Kanaan; i kumpu si kampamentu danti di prasa. ¹⁹Ki terenu nunde ki pui si tenda, i kumpral na mon di fijus di Amor, ku sedu pape di Siken, pa sen mueda di prata. ²⁰I lantanda altar la, i comal: Deus, Deus di Israel.

Dina disonradu

34 ¹Dina, fiju ku Leia padi ku Jakó, i sai pa bai jubi minjeris di ki tera. ²Siken, fiju di Amor, eveu, ku seduba šef di ki tera, i ojal, i tomal, i disonral. ³Na si korson i sinti amor forti pa Dina, fiju di Jakó; i amal, i papia ku el ku bon manera. ⁴Siken rabida pa si pape Amor, i falal: “Toman es pa i sedu ña minjer.”

⁵Oca ku Jakó obi kuma si fiju Dina disonraduba, si fijus staba na kampu ku si limarias. I kala tok e bin. ⁶Amor, pape di Siken, i bin pa

^{33.17}: Jos 13.27 ^a ^{33.17} Sukot signifika barakas,

^{33.18}: Kap 12.6; Jos 17.7 ^{33.19}: Kap 12.6; Jos 17.7; 24.32

Jakó pa papia ku el. ⁷Fijus di Jakó bin di matu, e obi kila, e fika tristi dimas, e paña raiba ciu, pabia Siken fasi un kusa fiu dimas na uju di Israel, suma ki dita ku fiju di Jakó, kusa ki ka dibi di fasi. ⁸Amor fala elis: “Ña fiju Siken i sta namoradu di bo fiju. N pidi bos, bo dal el pa i kasa. ⁹Asin bo pudi sedu parenti ku nos, bo ta da bo fijus femia pa nos, bo toma no fijus femia pa bos. ¹⁰Bo pudi mora na no metadi. Ali tera bo dianti. Bo ta mora, bo fasi bo nogos; utru terenu pudi sedu di bos propi.”

¹¹Siken fala pape ku ermons di Dina: “N misti oja fabur bo dianti. N na da bos kil ku bo pidin. ¹²Bo pudi buri pres di kasamenti, bo pidi pursentis. N na da bos tudu kil ku bo misti. N misti son pa bo dan e bajuda pa ña minjer.”

¹³Manera ku se irma Dina disonraduba, fijus di Jakó ruspundi Siken ku si pape Amor ku nganu, ¹⁴e fala elis: “No ka pudi fasi un kusa suma es, pa no da no irma pa un omi ku ka sirkunsidadu, pabia es i ta sedu un borgoña pa nos. ¹⁵No na seta son si bo bida suma nos; tudu macus na bo metadi pa e sirkunsidadu. ¹⁶Asin no na da bos no fijus femia, no na kasa ku bo fijus femia. No na mora ku bos, no na sedu un pobu, ¹⁷ma si bo ka seta sedu sirkunsidadu, no na toma no irma, no bai.”

¹⁸Ki palabra i parsiba bon pa Amor ku si fiju Siken. ¹⁹Asin ki

joven, ku seduba mas rispitudu na tudu familia di si pape, i ka tarda na fasi kil ke pidiba, pabia i gosta ba ciu di fiju di Jakó. ²⁰Amor ku si fiju Siken e bai pa porton di prasa, e papia ku omis di ki prasa, e fala elis: ²¹“Ki omis e misti sedu no amigus. No disa elis e mora ne tera, e fasi nogos li. E kau tene manga di lugar pa elis. No pudi kasa se fijus femia; e pudi kasa di nos. ²²Ma ki omis e na seta mora ku nos, pa no sedu un pobu, son si tudu macu na no metadi sirkunsidadu suma elis. ²³Nta tudu se limarias ku kusas ke tene ka na sedu di nos? No seta es ke na fala; e na mora ku nos.”

²⁴Tudu omis ku moraba na ki prasa seta palabra di Amor ku Siken. Asin tudu macu sirkunsidadu.

Falsiamentu di Simeon ku Levi

²⁵Na terseru dia, kontra e staba ku dur forti, dus fiju di Jakó, Simeon ku Levi, ku junta mame ku pape ku Dina, e toma kada kin si spada, e yentra na prasa, nin jinti ka spera, e mata tudu macu. ²⁶E mata Amor ku si fiju Siken ku spada; e toma Dina na kasa di Siken, e bai. ²⁷Dipus di ki matansa, ki utru fijus di Jakó e bin toma tudu kusa na prasa, pabia la ku se irma disonradu. ²⁸E paña se karnelis, se bakas, se burus, ku tudu kil ku tenba na prasa ku na pontas, e tomal. ²⁹E leba tudu kusa di balur. Minjeris ku mininus leba du prezu. E tira tudu kil ku tenba na se kasas.

³⁰Jakó rabida i fala Simeon ku Levi: “Bo tisin un garandi kansera.

Bo pui jinti de tera, ku sedu kanaeus ku perizeus, pa e kuda mal di mi, ^a suma anos i un pobu puku na numeru. E na bin junta tudu kontra mi, e na kaba ku mi ku tudu ña familia.”

³¹E puntal: “Nta el i pudiba trata no irma suma minjer di mau vida?”

Deus manda Jakó pa Betel

35 ¹Dipus, Deus fala Jakó: “Lanta, bu bai pa Betel, bu mora la, bu kumpu altar pa Deus ku bin parsi pa bo oca bu na kuriba di bu ermon Esaú.”

²Jakó fala si familia ku tudu kilis ku staba ku el: “Bo tira deusis strañu ku sta na bo metadi. Bo purifika, bo torkia bo ropa. ³No na lanta, no bai pa Betel. La N na kumpu altar pa ki Deus ku kudin na ki dia ku N foronta, kil ku staba ku mi na tudu kamiñu ku N yanda.”

⁴Asin e ntrega Jakó tudu deusis strañu ke teneba, ku tudu brinkus di se orejas. Jakó ntera elis bas di karvaju ku staba juntu di Siken. ⁵E bai. Medu di Deus kai riba di ki prasas na roda delis. Asin e ka kuri tras di fijus di Jakó.

⁶Jakó ku tudu jinti ku staba ku el e ciga na kau comadu Luz (ku sedu Betel) ku sta na tera di Kanaan. ⁷I kumpu altar, i coma nomi di ki lugar El Betel, ^a pabia i la ku Deus parsilba kontra i na kuri di si ermon.

Mortu di Debora

⁸Debora, minjer ku kria Rebeka, muri, i nteradu pertu di Betel, bas

di un karvaju. Pabia di kila ki arvuri i comadu Alon-Bakut. ^b

⁹Dipus di Jakó bin di Padan Aran, Deus torna parsi pa el, i bensual, ¹⁰i falal: “Bu nomi i Jakó, ma disna di gosi bu ka na comadu mas Jakó. Israel na sedu bu nomi.” Asin i pul nomi di Israel.

¹¹Deus falal mas: “Ami i Deus ku ten tudu puder. Bu na padi, tok bu jorson ciu. Bu na sedu pape di un nason, ku manga di nason. Reis na sai na bu jorson. ¹²Tera ku N da Abraon ku Isak, N na dau el. Dipus di bo N na dal pa bu jorson.” ¹³Deus disal na ki kau nunde ki na papiaba ku el.

¹⁴Jakó firmanta un kuluna di pedra na ki kau nunde ku Deus papiaba ku el; i darma oferta di biñu riba del, tambi i darma azeiti. ¹⁵I coma nomi di ki kau nunde ku Deus papiaba ku el Betel.

Benjamin padidu, Rakel muri

¹⁶E sai di Betel pa pega kamiñu. Oca ke faltaba inda pa ciga Efrata, Rakel padi, ma i teneba manga di kansera na partu. ¹⁷Oca ki na kansaba dimas, partera falal: “Ka bu medi, pabia bu na bin tene mas e fiju.” ¹⁸Oca Rakel sta kuas pa muri, na si folgu di kabantada, i coma nomi di si fiju

35.1: Kap 28.12-22 **35.2:** Kap 31.19,34; Jos 24.23;

Şef 10.16; 1 Sam 7.3 **35.2:** Sai 19.10,14; 1 Sam 16.5;

Ne 12.30; Eb 10.22 **35.3:** Kap 32.7,24; Sal 50.15;

91.15; 107.6 **35.3:** Kap 28.15 **35.4:** Jos 24.26

^a **35.7** *El Betel* signifika Deus di Betel. **35.8:** Kap 24.59

^b **35.8** *Alon-Bakut* signifika karvaju di cur.

35.10: Kap 32.28 **35.11:** Kap 12.2,7

Benoni,^c ma si pape comal Benjamin.^d

¹⁹Asin Rakel muri, i nteradu na kamiñu di Efrata, ku sedu Belen. ²⁰Jakó firmanta un pedra di lembransa riba di kau ki nteradu nel. Te aos ki pedra sta la pa sinala kau ku Rakel nteradu nel.

²¹Israel bai pa dianti, i torna yarma si tenda dianti di Migdal Eder. ²²Oca Israel na moraba na ki tera, Ruben bai i durmi ku Bila, kumadri di si pape. Israel bin sibil.

Fijus di Jakó

(1 Kron 2.1-2)

Jakó teneba dozi fiju macu. ²³Fijus di Leia e sedu Ruben (purmeru fiju di Jakó), dipus Simeon, Levi, Judá, Isakar ku Zebulon.

²⁴Fijus di Rakel e sedu José ku Benjamin.

²⁵Fijus di Bila, katibu di Rakel, e sedu Dan ku Naftali.

²⁶Fijus di Zilpa, katibu di Leia, e sedu Gad ku Aser. Esis e sedu fijus di Jakó ku padidu na Padan Aran.

²⁷Jakó bin pa si pape Isak na Manre, ku sta pertu di Kiriath-Arba, ku sedu Ebron, nunde ku Abraon ku Isak moraba. ²⁸Isak vivi tok i ciga na idadi di sentu i oitenta anu. ²⁹I da si folgu di kabantada, i muri, i rukujidu pa si papes, oca ki kompleta si dias. Si fijus Esaú ku Jakó e nteral.

^c 35.18 Benoni signifika fiju di ña kansera.

^d Benjamin signifika fiju di ña mon direita.

35.19: Kap 48.7; Rut 1.2; 4.11; 1 Sam 1.1; 17.12; Mik 5.2

35.20: 1 Sam 10.2 35.22: Kap 49.4; 1 Kron 5.1; 1 Kor 5.1

35.27: Jos 14.15 36.1: Kap 25.30 36.3: Kap 28.9

36.8: Lei 2.5; Jos 24.4 36.12: Sai 17.8-16; Num 24.20;

Lei 25.17-19; Šef 6.3; 1 Sam 15; 27.8; 2 Sam 1.8

Jorson di Esaú

(1 Kron 1.34-37)

36 ¹Es i sedu jorson di Esaú (ku sedu Edon). ²Esaú kasa ku minjeris di Kanaan: Ada, fiju di Elon, eteu, ku Aolíbama, fiju di Aná ku sedu fiju di Zibeon, eveu, ³ku Basemat, fiju di Ismael, irma di Nebaiot.

⁴Ada padi ku Esaú Elifaz; Basemat padi Reuel; ⁵Aolíbama padi Jeús, Jalan ku Koré. Esis sedu fijus di Esaú ku padidu na tera di Kanaan.

⁶Esaú toma si minjeris ku si fijus macu ku femia, ku tudu jinti di si kasa, ku si bakas, ku tudu si limarias, ku tudu rikesa ki ngañaba na tera di Kanaan, i munda pa utru tera, lunju di Jakó si ermon, ⁷pabia rikesa ke teneba i ciu pa e morauntu. Kau ke moraba nel i ka pudiba sustenta elis tudu, pabia di se limarias. ⁸Asin Esaú (ku sedu Edon) i bai sinta na montaña di Seir.

⁹Es i sedu jorson di Esaú, pape di edomeus, na montaña di Seir.

¹⁰Es i nomis di fijus di Esaú: Elifaz, fiju di Ada, minjer di Esaú; Reuel, fiju di Basemat, minjer di Esaú.

¹¹Fijus di Elifaz e sedu Teman, Omar, Zefó, Gaetan ku Kenaz.

¹²Elifaz, fiju di Esaú, i teneba kumadri ku comadu Timna, ku padi ku el Amalek. Esis e sedu fijus di Ada, minjer di Esaú.

¹³Fijus di Reuel e sedu: Naat, Zerá, Samá ku Mizá. Esis e sedu fijus di Basemat, minjer di Esaú.

¹⁴ Aolíbama, minjer di Esaú, fiju di Aná ku sedu fiju di Zibeon, i padi ku Esaú e fijus: Jeús, Jalan ku Koré.

¹⁵ Esis e sedu êfifis di jorson di Esaú: Fijus di Elifaz, purmeru fiju di Esaú: Êfifis Teman, Omar, Zefó, Kenaz, ¹⁶ Koré, Gaetan ku Amalek. Esis sedu êfifis di jorson di Elifaz na tera di Edon, ku sedu fijus di Ada.

¹⁷ Esis e sedu fijus di Reuel, fiju di Esaú: Êfifis Naat, Zerá, Samá ku Mizá. Esis e sedu êfifis di jorson di Reuel na tera di Edon, ku sedu fijus di Basemat, minjer di Esaú.

¹⁸ Esis e sedu fijus di Aolíbama, minjer di Esaú: Êfifis Jeús, Jalan ku Koré. Esis e sedu êfifis di jorson di Aolíbama, minjer di Esaú, fiju di Aná.

¹⁹ Esis e sedu se êfifis, fijus di Esaú, ku sedu Edon.

Jorson di Seir

(1 Kron 1.38-42)

²⁰ Esis e sedu fijus di Seir, oreu, ku moraba na ki tera: Lotan, Sobal, Zibeon, Aná, ²¹ Dison, Eser ku Disan. Esis e sedu êfifis di oreus, fijus di Seir, na tera di Edon.

²² Fijus di Lotan e sedu: Ori ku Oman. Irma di Lotan i seduba Timna.

²³ Esis e sedu fijus di Sobal: Alvan, Manaat, Ebal, Sefó ku Onan.

²⁴ Esis e sedu fijus di Zibeon: Aia ku Aná. Es i ki Aná ku oja nasenti di yagu kinti kontra i na bakiaba burus di si pape Zibeon na lala.

²⁵ Esis e sedu fijus di Aná: Dison ku Aolíbama, fiju femia di Aná.

²⁶ Esis e sedu fijus di Dison: Endan, Esban, Itran ku Keran.

²⁷ Esis e sedu fijus di Eser: Bilan, Zaavan ku Akan.

²⁸ Esis e sedu fijus di Disan: Uz ku Aran.

²⁹ Esis e seduba êfifis di oreus: Êfifis Lotan, Sobal, Zibeon, Aná, ³⁰ Dison, Eser ku Disan; esis e sedu êfifis di oreus, konformi rapatimentu di jorsons na tera di Seir.

Reis di Edon

(1 Kron 1.43-54)

³¹ Esis e sedu reis ku renaba na tera di Edon, oca fijus di Israel ka teneba inda rei:

³² Belá, fiju di Beor, rena na Edon. Nomi di si prasa i Dinabá.

³³ Belá muri; Jobab, fiju di Zerá di Bozra, rena na si lugar.

³⁴ Jobab bin muri. Usan di tera di temanitas rena na si lugar.

³⁵ Oca Usan muri, Adad, fiju di Bedad, ku ngaña riba di Midian na kampu di Moab, i rena na si lugar. Nomi di si prasa i Avit.

³⁶ Adad bin muri. Samla di Masreka rena na si lugar.

³⁷ Oca Samla muri, Saul di Reobot na Riu rena na si lugar.

³⁸ Saul bin muri. Baal-Anan, fiju di Akbor, i rena na si lugar.

³⁹ Oca Baal-Anan, fiju di Akbor, muri, Adar rena na si lugar. Nomi di si prasa i Paú. Nomi di si minjer i Meetabel, fiju di Matred, fiju di Mezaab.

⁴⁰ Esis e sedu nomis di êfifis di familia di Esaú, konformi se jorsons, konformi kaus ke ta moraba nel:

36.15: Jer 49.7,20; Ez 25.13; Am 1.12; Ob 9

36.20: Kap 14.6; Lei 2.12,22 **36.28:** Jo 1.1

Êfîs Timna, Alva, Jetet, ⁴¹Aolíba-ma, Elá, Pinon, ⁴²Kenaz, Teman, Mibzar, ⁴³Magdiel ku Iran. Esis e seduba êfîs di Edon konformi kaus ke ta moraba nel, ku tera ku pertensiba elis.

Es i sedu jorson di Esaú, pape di edomeus.

José ku si ermons

37 ¹Jakó mora na tera nunde ku si pape moraba, ku sedu tera di Kanaan.

²Asin ki kontisi na vida di Jakó.

Oca José teneba disaseti anu, i ta bakiaba karnelis ku si ermons, fijus di Bila ku fijus di Zilpa, minjeris di si pape. José sempri i ta bin kontase pape mau kusas aserka delis.

³Israel amaba José mas di ki tudu si fijus, pabia i padil kontra i bejuba ja. I fasil un kamisoti bonitu ku manga di kor. ⁴Oca si ermons oja kuma se pape amal mas di ki elis tudu, e disgosta del; e ka pudiba ja papia ku el ku pas.

⁵José suña un suñu ki kontase ermons; kila bin pui e mas disgosta del. ⁶I fala elis: “Bo sukuta e suñu ku N suña. ⁷No na maraba miju na lugar. Ña maradura lanta i firma; bo maraduras rodial, e mpina pa el.”

⁸Si ermons falal: “Aa! Bu na rena riba di nos? Abo ku na manda riba di nos?” Elis e mas disgosta del pabia di si suñu, ku palabras ki na kontase.

⁹I suña inda utru suñu, i kontase ermons, i fala: “Bo sibi ke? N suña inda utru kusa, ku sol, lua ku onzi strela e mpina tudu ña dianti.”

¹⁰Oca i kontase pape ku si ermons, si pape bin raprindil, i puntal: “Es i kal suñu ku bu suña? Nta ami ku bu mame ku bu ermons no na bin mpina tudu na con bu dianti?” ¹¹Si ermons nvežaba del, ma si pape rakada ki kusa na si korson.

Ermons di José bindil

¹²Si ermons bai bakia koral di se pape pertu di Siken. ¹³Israel fala José: “Bu sibi kuma bu ermons e sta pertu di Siken, e na bakia. Bin, N na mandau pa elis.” I ruspundil: “N sta pruntu.”

¹⁴Si pape falal: “Bai, bu jubi kuma ku bu ermons sta, tamba kuma ku koral sta; bu tisin rasposta.” Asin i mandal desdi kobon di Ebron.

José ciga na Siken. ¹⁵Manera ki na yanda-yanda na buska si ermons, un omi kontra ku el, i puntal: “Ke ku bu na buska?” ¹⁶I ruspundil: “N na buska ña ermons. Di fabur, kontan nunde ke na bakia.”

¹⁷Ki omi falal: “E sai ja li. N obi e na fala kuma e na bai pa Dotan.” Asin José yanda tras di si ermons, i oja elis na Dotan. ¹⁸E ojal di lunju, antis di i ciga nunde elis; e montaplanu pa matal. ¹⁹E fala njutru: “Bo jubi, ala suñadur garandi na bin! ²⁰Bo bin no matal, no botal na un de kobas; no na fala kuma un limaria mau di matu kumel. No na oja ke ku na bin sedu di si suñus!”

37.3: 2 Sam 13.18 **37.7:** Kap 42.6,9; 43.26; 44.14; 50.18

37.11: Mat 27.18; At 7.9; 13.45; Gal 5.21; Titu 3.3

37.14: Jos 14.13,15 **37.17:** 2 Re 6.13 **37.18:** Mat 21;38; 27.1; At 23.12

²¹Oca Ruben obi ki palabra, i tenta kaplintil na se mon, i fala: “Ka no tiral vida. ²²Ka bo darma sangi! Bo botal son ne koba li na lala, ma ka bo bota mon nel.” Ruben fala asin pa pudi kaplintil na se mon, pa ribantal pa si pape.

²³Oca José ciga nunde si ermons, e tiral ki kamisoti bonitu di manga di kor ki bistiba, ²⁴e paña José, e botal na koba, pabia ki koba ka teneba nada; nin yagu ka staba la.

²⁵Oca ke sinta pa kume, e yalsa kabesa, e oja un grupu di ismaelitas na bin di Jilead. Se kamelus na tisiba purfumus, bálsamu ku mira ke na lebaba pa Ejitu. ²⁶Judá fala si ermons: “Es i kal purbitu ku no na ten si no mata no ermon, no sukundi si mortu? ²⁷Bo bin no bindil pa ki ismaelitas. No mon ka na botadu riba del, pabia es i sedu no ermon, ku tene no sangi propi.” Si ermons seta. ²⁸Oca ku nogosiaduris midianita pasa, e yalsa José na koba, e bindil pa vinti mueda di prata pa ismaelitas, ku bin leba José pa Ejitu.

²⁹Ruben bin riba pa koba, i oja kuma José ka staba ja la. I rumpi si ropa, ³⁰i bai pa si ermons, i fala elis: “Rapas ka sta la! Nunde ku N pudi bai gosi?”

³¹⁻³²E toma ki kamisoti bonitu di José, di manga di kor, e mata un kabritu, e tinji ki ropa ku sangi, e mandal pa se pape, e falal: “No oja e ropa. Jubi diritu, bu rapara si i sedu di bu fiju o nau.”

³³I raparal, i fala: “Es i kamisoti di ña fiju! Un limaria di matu kumel. Sertamenti José bidantadu padas

padas!” ³⁴Jakó rumpi ropa ki bistiba, i pui saku na kurpu, i miskiña si fiju pa manga di dia. ³⁵Tudu si fijus macu ku femia lanta pa konsolal, ma i nega pa i konsoladu. I fala: “Na bardadi, N ten ku cora ña fiju te dia ku N bai pa el na kau di jinti ku muri.” Asin si pape cora pa José.

³⁶Midianitas bindi José na Ejitu na mon di Potifar, kapiton di guarda, ofisial di Faraó.

Judá ku Tamar

38 ¹Na ki tempu Judá disa si ermons, i bai fika ku un omi comadu Ira di prasa di Adulan. ²Judá oja la un fiju femia di un omi kananeu comadu Suá. I tomal, i kasa ku el. ³I bin preña, i padi un fiju, i coma si nomi Er. ⁴I torna preña, i padi utru fiju, i comal Onan. ⁵I kontinua i padi utru fiju, i coma si nomi Selá. I staba na Kezib kontra i padil.

⁶Judá toma minjer pa si purmeru fiju, Er; si nomi i Tamar. ⁷Er, purmeru fiju di Judá, i seduba mau na uju di SIÑOR. Pabia di kila, SIÑOR matal.

⁸Judá fala Onan: “Toma minjer di bu ermon, bu yardal, pa bu padi fiju ku el na konta di bu ermon.” ⁹Ma Onan sibi kuma, si i padi fiju, i ka na sedu pa el. Asin, si i na ditaba ku si minjer, i ta darma si simenti na

37.21: Kap 42.22 **37.26:** Sal 30.9; Mat 16.26

37.28: Kap 25.2; Êsef 6.1 **37.28:** Kap 45.4-5; Sal 105.17; Zak 11.12-13; Mat 26.15; 27.3-10; At 7.9

37.29: V 34; Kap 44.13; Num 14.6; Jos 7.6; Êsef 11.35; 2 Sam 1.11; 3.31; 13.19; 2 Re 22.11,19;

2 Kron 23.13; Esd 9.3,5; Est 4.1 **37.33:** Kap 44.28

37.34: V 29 **37.35:** Jer 31.15 **37.35:** Kap 44.29-31

38.3: Kap 46.12; Num 26.19; 1 Kron 2.3 **38.6:** Mat 1.3

38.8: Lei 25.5-10; Mat 22.24

con, pa i ka padi na konta di si ermon. ¹⁰Ki kusa ki fasi i mau na uju di SIÑOR; asin tambi SIÑOR matal.

¹¹Judá fala Tamar, minjer di si fiju: “Fika viuva na kasa di bu pape te ora ku ña fiju Selá sedu garandi.” I fala asin pabia i pensa: “Talves Selá na muri suma si ermons.” Asin Tamar bai i fika na kasa di si pape.

¹²Tempu pasa ciu; minjer di Judá, fiju di Suá, muri. Dipus di konsola, Judá bai pa Timnat, pa omis ku na tiskiaba si karnel. Ira, si amigu adulamita, i bai ku el. ¹³Algin konta Tamar: “Ala pape di bu omi bai Timnat pa tiskia si karnel.” ¹⁴Tamar tira si bistidu di viuva, i kubri ku veu pa kamufli, i sinta na porton di Enain, ku sta na kamiñu di Timnat, pabia i oja kuma Selá seduba ja garandi, ma i ka dadu el pa minjer.

¹⁵Judá ojal, i kuda kuma i minjer di mau fama, suma ki kubriba si rostu. ¹⁶I bai pa el na kamiñu, pabia i ka sibiba kuma i minjer di si fiju. I falal: “Bin pa N dita ku bo.” Tamar puntal: “Ke ku bu na dan pa N dita ku bo?” ¹⁷I falal: “N na mandau kabritu.” I puntal: “Bu na fikan ku un kusa te ora ku bu bin mandal?” ¹⁸I puntal: “Kal kusa ku N na fikau ku el?” Tamar falal: “Bu karimbu ku si korda, ku ki manduku ku bu tene na mon.” I dal ki kusas, i dita ku el; i preña. ¹⁹Tamar lanta i bai, i tira si veu, i torna bisti ropa di viuva.

²⁰Judá manda kabritu na mon di si amigu adulamita, pa toma ki

kusas ki fikaba na mon di minjer, ma i ka ojal. ²¹I punta omis di ki kau: “Nunde ki minjer di mau fama ku staba na kamiñu lungu di porton di Enain?” E falal: “Nin un minjer di mau fama ka staba li.” ²²I riba pa Judá, i falal: “N ka ojal. Omis di ki kau e falan kuma nin un minjer di mau fama ka staba la.”

²³Judá fala: “I pudi fika ku ki kusas. No ka misti pa jinti rinu. N mandal ki kabritu ma bu ka bai ojal.”

²⁴Dipus di kuas tris mis, algin bin konta Judá: “Ala Tamar, minjer di bu fiju, i fasi suma minjer di mau vida. Gosi i preña.” Judá fala: “Bo tiral fora pa i kemadu.”

²⁵Oca ke na tiral fora, i manda konta pape di si omi: “N preña ku omi ku tene e kusas. Jubi si bu pudi rapara kin ku tene e karimbu ku korda, ku e manduku.”

²⁶Judá rapara elis, i fala: “El i mas justu di ki mi, pabia N ka dal ña fiju Selá.” Asin nunca mas i ka durmi ku el.

²⁷Na tempu ki na padiba, i teneba jemias na si bariga. ²⁸Oca ki na padi, un di mininus tira si mon fora. Partera toma liña burmeju, i maral na ki mon, i fala: “Es ku sai purmeru.” ²⁹Ma i rukuji si mon; si ermon sai. Partera falal: “Asin ku bu romba, bu bin sai!” Pa kila i comadu Perez. ^a ³⁰Dipus, si ermon ku teneba korda burmeju na si mon i bin sai; i comadu Zerá. ^b

José na kasa di Potifar

39 ¹Oca José lebadu pa Ejitu, Potifar, un omi di Ejitu, oficial di Faraó, kapiton di guarda, i

38.24: Sir 20.10; 21.9 **38.29:** Kap 46.12; Num 26.20; 1 Kron 2.4-5; Mat 1.3; Luk 3.33 ^a **38.29** Perez signifi­ka romba pa sai. ^b **38.30** Zerá signifi­ka burmeju wak.

kumpral na mon di ismaelitas ku lebalba la. ²SIÑOR staba ku José; kusas kuril diritu. I fika na kasa di si dunu ejipsiu. ³Si dunu oja kuma SIÑOR staba ku José, pabia tudu kil ki fasi, SIÑOR ta pui pa i kuril diritu. ⁴Asin José oja fabur na uju di Potifar, i bin sedu si mon direita. Pabia di kila, Potifar pul riba di tudu si kasa, i ntregal tudu kil ki teneba na si mon. ⁵Desdi ki ntregal si kasa ku tudu si kusas, SIÑOR bensusa kasa di ki ejipsiu pabia di José. Fabur di SIÑOR staba riba di tudu kil ku Potifar teneba, na kasa suma tamba na matu. ⁶Asin i disa tudu kil ki teneba na mon di José. I ka ta mportaba ku nada, son kumida ki ta kumeba.

José seduba rapas bonitu ku teneba bon forma di kurpu. ⁷Mas tardi, minjer di si dunu finka uju na José, i falal: “Bin dita ku mi.” ⁸Ma José nega, i falal: “Ña dunu ka ta mporta ku nada na kasa. Tudu kil ki tene i ntregal na ña mon. ⁹Ne kasa i ka ten ningin riba di mi. Ña dunu ka tujin nada, si i ka sedu abo, pabia bu sedu si minjer. Kuma ku N na fasi e mal garandi, N peka kontra Deus?” ¹⁰Minjer fika i na nsisti ku el kada dia, ma José nega bai dita ku el o sta juntu ku el.

¹¹Un dia, i bai pa kasa pa fasi si sirvis. Nin un di kriadus di kasa ka staba la. ¹²Minjer pegal na si kapa, i falal: “Bin dita ku mi.” Ma i disa si kapa na mon di minjer, i kuri, i sai fora.

¹³Oca ki oja kuma i disa si kapa na si mon, i kuri pa fora, ¹⁴minjer coma omis di si kasa, i fala elis: “Bo

jubi, ki ebreu i tisidu li pa fasinu trosa. I yentra li te na kau ku N sta nel pa dita ku mi, ma N grita risu. ¹⁵Oca ki obin N na grita, i disa si kapa na ña mon; i kuri, i sai fora.”

¹⁶I guarda ki kapa lungu del tok dunu di José bin pa kasa. ¹⁷I kontal mesmu palabra, i falal: “Ki katibu ebreu ku bu tisi pa fasin trosa i bin pa mi. ¹⁸Oca ku N grita, i disa si kapa na ña mon, i kuri, i sai fora.”

¹⁹Dunu di José obi ki palabra ku si minjer kontal, kuma asin ku ‘sin ku si katibu fasil; i paña mbruta di raiba, ²⁰i prindi José, i pul na kalabus nunde ku prezus di rei staba nel. Kontra i staba la na kalabus, ²¹SIÑOR staba ku el, i mostral si bondadi, i dal fabur dianti di êf di kalabus. ²²Êf pul pa i toma konta di tudu prezus ku staba na kalabus, ku tudu tarbaju ku ta fasidu la. ²³Êf di kalabus ka ta kuda ku nada ku staba na mon di José, pabia SIÑOR staba ku José, i ta pui tudu kil ki na fasi pa i kuri diritu.

José splika dus suñu

40 ¹Mas tardi, kil ku ta ntrega kopu di biñu pa rei di Ejitu, ku paderu di rei, e bin yara kontra se mestre, rei di Ejitu. ²Faraó bin paña raiba garandi kontra si dus êf, ku sedu êf di kilis ku ta ntrega kopu di biñu pa rei, ku êf di paderus. ³I pui elis prezu na kasa di kapiton di guarda, na kalabus nunde ku José staba prezu. ⁴Kapiton di

guarda pui José pa i sedu se nkar-gadu, pa i ba ta toma konta delis, i sirbi elis. E bin tarda la manga di tempu. ⁵Kada un di ki dus omi ku staba prezu na kalabus, kil ku ta ntregaba kopu, ku paderu di rei di Ejitu, e suña na ki mesmu noti; kada suñu tene si propi signifikadu.

⁶Oca José bai pa elis parmaña, i oja kuma e staba tarpajadu ⁷Asin i punta ki šefis di Faraó, ku staba prezu ku el na kasa di si dunu: “Pabia di ke ku bo rostu sta tristi aos?” ⁸E falal: “Anos dus no suña, ma i ka ten kin ku na splikanu e suñus.” José punta elis: “I ka Deus ku ta splika suñus? Bo kontan es bo suñus.”

⁹Šef di koperus konta José si suñu, i falal: “Na ña suñu N oja un pe di uva ña dianti. ¹⁰Na ki pe di uva i tenba tris ramu. Oca i na rebenta fojas, si flor bin sai; kacus di uva torna maduru. ¹¹Kopu di Faraó staba na ña mon. N toma ki uvas, N pirmi elis na kopu di Faraó, N ntregal kopu na si mon.”

¹²José falal: “Es i si signifikadu: Ki tris ramu e sedu tris dia. ¹³Dentru di tris dia Faraó na tirau pa fora, i na ribantau na bu lugar; bu na da kopu di Faraó na si mon konformi bu kustumu antigu oca bu seduba si koperu. ¹⁴Ma ora ku tudu na kuriu ben, lembra di mi, bu sinti pena di mi; bu ta papia ku Faraó aserka di mi, bu ta fasin sai ne kau, ¹⁵pabia N tiradu ku forsa di tera di ebreus; nin li tambi N ka fasi nada pa N pudu ne koba.”

¹⁶Kontra šef di paderus oja kuma José splikaba suñu diritu, i falal: “Ami tambi N suña, kuma tris sestu di pon branku staba riba di ña kabesa. ¹⁷Na ki sestu di riba i tenba tudu koldadi kumida ku paderus ta fasi pa Faraó, ma kacus na kumelba na ki sestu riba di ña kabesa.”

¹⁸José falal: “Es i si signifikadu: Ki tris sestu e sedu tris dia. ¹⁹Dentru di tris dia Faraó na tirau fora, i na pindrau na un po; kacus na kume bu karni.”

²⁰Na terseru dia, ku Faraó fasi anus, i fasi un festa pa tudu si šefis. I tira šef di koperus fora, ku šef di paderus, dianti di se kumpañeris. ²¹I ribanta šef di koperus na si lugar, pa i pudi torna ntrega kopu na mon di Faraó, ²²ma i nforka šef di paderus, suma ku José splika ki suñu.

²³Ma šef di koperus ka bin lembra di José; i diskisi del.

José splika suñus di Faraó

41 ¹Dus anu pasa. Faraó suña kuma i firmaba lungu di riu Nilu. ²Seti baka bonitu, gurdu, e bin sai na riu, e kumsa na kume paja. ³Dipus di ki purmerus, utru seti baka, fiu, magru, sai na riu, e bai para lungu di ki utrus na praia. ⁴Ki bakas fiu, magru, e bin kume ki seti baka bonitu, gurdu. Dipus Faraó korda.

⁵I torna durmi, i suña utru bias, kuma i na rebenta na mesmu pe seti fiju di miju, garandi, bonitu. ⁶Dipus, utru seti fiju bin rebenta, pikininu, kemadu ku bentu ku bin di saida di sol. ⁷Ki fijus pikininu e

nguli ki fijus garandi, bonitu. Faraó korda, i nota kuma i suña nan.

⁸Oca sol mansi, Faraó fika tarpajadu na si sintidu. I manda coma tudu jambakus ku tudu omis jiru na Ejitu. I konta elis si suñus, ma ningin ka pudi splikal el.

⁹Dipus, šef di koperus fala Faraó: “Aos N lembra di ña pekadu. ¹⁰Oca ku Faraó paña raiba di si servus, i pun na kalabus, tudu ku šef di paderus, na kau di kapiton di guarda. ¹¹Anos dus no suña na mesmu noti; kada suñu teneba si propi signifikadu. ¹²I tenba un joven ebreu ku staba ku nos, katibu di kapiton di guarda. No kontal no suñus; i splikanu elis konformi suñu di kada kin. ¹³Suma ki splikanu, asin propi ki bin sedu. Ami N ribantadu pa ña lugar; paderu nforkadu.”

¹⁴Faraó manda coma José. E tiral logu di ki koba. I rapa barba, i torkia si ropa, i bai pa Faraó. ¹⁵Faraó fala José: “Ami N suña un suñu. Ningin ka pudi splikan el, ma N obi ja faladu di bo kuma, ora ku bu obi suñu, bu ta splikal.”

¹⁶José ruspundi Faraó: “Es i ka sta na mi, ma Deus na da Faraó un rasposta di pas.”

¹⁷Faraó fala José: “Na ña suñu N staba di pe na praia di riu. ¹⁸I sai na riu seti baka gurdu, bonitu; e kumsa na kume paja la. ¹⁹Utru seti baka magru, fiu, e bin sai se tras. Nunka N ka ciga di oja baka fiu suma kila na tudu tera di Ejitu. ²⁰Ki bakas magru, fiu, e kume ki purmeru seti baka gurdu, ²¹ma, mesmu dipus de kume elis, ningin ka pudiba rapara

nada, pabia e parsiba fiu suma na kumsada. Na ki ora N korda.

²²“Dipus, na utru suñu, N oja na mesmu pe di miju i sai seti fiju garandi, bonitu. ²³I rebenta se tras utru seti fiju seku, magru, kemadu ku bentu ku bin di saida di sol. ²⁴Ki fijus magru e bin nguli ki seti fiju bon. N konta e kusas tudu pa jambakusis, ma ningin ka sibi splikan el.”

²⁵José fala Faraó: “Suñus di Faraó e sedu un kusa son. Deus mostra Faraó kusa ki na bin fasi. ²⁶Ki seti baka bonitu e sedu seti anu; ki seti fiju di miju bonitu e sedu tambi seti anu. Suñu sedu un kusa son. ²⁷Ki seti baka magru, fiu, ku sai dipus delis e sedu seti anu, suma ki seti fiju di miju pikininu ku kemadu pa bentu ku bin di ladu di saida di sol; e na sedu seti anu di fomi.

²⁸“I suma palabra ku N fala ja ku Faraó. Deus mostra Faraó ke ki na bin fasi. ²⁹Seti anu di garandi fartura na bin na tudu tera di Ejitu, ³⁰ma seti anu di fomi na bin dipus del. Tudu ki fartura na tera di Ejitu na diskisidu; fomi na dana tera. ³¹Ki fartura na tera i ka na lembradu pabia di ki fomi ku na bin ten dipus, pabia i na sedu un kusa duru. ³²Ke ku manda suñu bin pa Faraó na dus forma i pabia i un kusa ku Deus resolvi ja fasi; dipus i ten dipresa pa fasil.

³³“E ku manda Faraó ten ku ranja un omi ntindidu, ku ten jiresa, pa pul riba di tera di Ejitu. ³⁴Tambi

41.8: Kap 40.6 41.27: 2 Re 8.1

41.30: Kap 47.13 41.32: Kap 37.7,9

Faraó dibi di pui sêfis riba di tera, pa toma kintu parti di kebur di Ejitu na ki seti anu di fartura. ³⁵E dibi di junta kumida ne bon anus ku na bin, pa rakada miju bas di ordi di Faraó, pa guardal diritu na prasas. ³⁶Ki kumida na sedu reserva pa tera na ki seti anu di fomi ku na bin riba di Ejitu, pa jinti ka muri di fomi.”

Faraó pui José pa i sedu gubernadur di Ejitu

³⁷E planu parsi bon pa Faraó ku tudu si sêfis. ³⁸Faraó punta elis: “Nta no na oja un omi suma es ku tene spiritu di Deus?” ³⁹I rabida i fala José: “Suma Deus fasiu sibi es tudu, i ka ten algin ntindidu o jiru suma bo. ⁴⁰N na pou riba di ña kasa; tudu ña pobu na sta bas di bu ordi. Son ami ku na sta riba di bo, suma N sta na tronu.”

⁴¹Asin Faraó fala José: “Ali N pou riba di tudu tera di Ejitu.” ⁴²Faraó tira anel di si mon, i pul na mon di José. I bistil ropa di liñu finu, i pul un fiu di uru na si garganti. ⁴³José sai na sugundu karu ku Faraó teneba; omis na gritaba si danti: “Bo finka juju!” Asin Faraó pul riba di tudu tera di Ejitu.

⁴⁴Faraó fala José: “Ami i Faraó, ma sin bu palabra ningin ka na lantanda si mon o si pe na tudu Ejitu.” ⁴⁵Faraó coma nomi di José Zafenat-Paneia; ^a i dal Asenat, fiju di

Potífera, saserdoti di On, pa i sedu si minjer. José ta yandaba na tudu tera di Ejitu.

⁴⁶I teneba idadi di trinta anu kontra i yentra na sirvis di Faraó, rei di Ejitu. José sai na pursensa di Faraó, i yanda na tudu tera di Ejitu. ⁴⁷Na ki seti anu di fartura, con pruduzi ciu. ⁴⁸José junta tudu kumida di ki seti anu di fartura na Ejitu; i rakada ki kumida na prasas. Na kada prasa i guarda kumida ku rukujidu na ki area. ⁴⁹Asin José junta manga di miju, tok i ciu suma reia di mar. I ciu dimas tok i bin para kontal, pabia i ka pudiba ja mas midil.

⁵⁰Antis di ki anus di fomi ciga, José padi dus fiju ku Asenat, fiju di Potífera, saserdoti di On. ⁵¹José coma nomi di ki purmeru fiju Manasés, ^b pabia i fala: “Deus fasin diskisi di tudu ña kansera, ku tudu kasa di ña pape.” ⁵²I coma nomi di sugundu Efrain, ^c pabia i fala: “Deus fasin kirsi na tera di ña kansera.”

⁵³Ki seti anu di fartura na tera di Ejitu bin kaba. ⁵⁴Ki seti anu di fomi kumsa, suma ku José falaba ja. I tenba fomi na tudu utru teras, ma na tudu tera di Ejitu i tenba kumida. ⁵⁵Oca ku fomi na kumsa sintidu na tudu Ejitu, jinti raklama pa Faraó pa pidil kumida. Faraó fala tudu jinti di Ejitu: “Bo bai pa José, bo fasi tudu kil ki manda bos.”

⁵⁶Oca ku fomi staba na tudu tera, José yabri armazens, i bindi miju pa pobu di Ejitu, pabia fomi i duru ba na tera di Ejitu. ⁵⁷Jinti di tudu utru teras e bai pa Ejitu pa kumpra

^{41.35}: Dit 6.6-8 ^{41.36}: Kap 47.13-25 ^{41.40}: Dit 22.29
^{41.42}: Est 3.10,12; 8.2,8,10 ^a ^{41.45} *Zafenat-Paneia* signifika salbadur di mundu. ^{41.51}: Num 26.28-37
^b ^{41.51} *Manasés* signifika pui pa diskisi.
^c ^{41.52} *Efrain* signifika padi dus bias.

miju na mon di José, pabia fomi seduba duru na tudu teras.

Ermons di José bai pa Ejitu

42¹Oca Jakó bin sibi kuma kumida tenba na Ejitu, i punta si fijus: “Pa ke ku bo na jubi njutru?² Ami N obi kuma kumida ten na Ejitu. Bo bai te la, bo kumpra miju pa nos, pa ka no muri, ma pa no bibu.”

³Asin des di ermons di José bai Ejitu pa kumpra miju, ⁴ma Jakó ka manda Benjamin, ermon di José, juntu ku si ermons, pabia i tenba medu pa ka kualker mal ojal. ⁵Asin, fijus di Israel staba na metadi di kilis ku bai la pa kumpra miju, pabia i tenba fomi na tera di Kanaan.

⁶José seduba gubernadur di ki tera, kil ku ta bindi kumida pa tudu jinti. Oca ermons di José ciga, e mpina si danti, ku rostu na con. ⁷Kontra José oja si ermons, i rapara elis, ma i finji kuma i ka kungsi elis, i papia ku elis risu, i punta: “Nunde ku bo sai?” Elis e ruspundil: “No bin di tera di Kanaan pa kumpra kumida.”

⁸José rapara si ermons, ma elis e ka raparal. ⁹I lembra di suñus ki suña aserka delis, i fala elis: “Abos i spions. Bo bin jubi kal ki puntu fraku di no tera.”

¹⁰E ruspundi: “Siñor, i ka asin, ma bu servus bin pa kumpra kumida. ¹¹Anos tudu no sedu fijus di un omi. Bu servus e sedu omis ku na yanda na kamiñu diritu; e ka sedu spions.” ¹²José fala elis: “Nau! Bo bin pa jubi nunde ku no tera sta fraku.” ¹³Elis e fala: “Bu servus

seduba dozi ermon, fijus di un omi di tera di Kanaan. Ki mas nobu i sta la aos ku no pape, ma un son i ka sta di vida.”

¹⁴José fala elis: “I suma ku N konta bos, abos i spions! ¹⁵Ma bo na probadu de manera. N jurmenta pa vida di Faraó kuma, bo ka na sai di li tementi bo ermon mas nobu ka bin. ¹⁶Bo manda un son di bos pa i tisi bo ermon; ma abos bo na fika prezu. Bo palabra na probadu, si bo na konta bardadi. Si bo ka na konta bardadi, N pudi fala pa vida di Faraó kuma bo sedu spions.” ¹⁷I pui elis tudu na kalabus tris dia.

¹⁸Na terseru dia José fala elis: “Si bo fasi es, bo na tene vida, pabia ami N rispita Deus. ¹⁹Si bo sedu omis ku ta yanda na kamiñu diritu, un son di bos ta fika na kalabus; utrus ta leba miju pa jinti di bo kansas ku na pasa fomi. ²⁰Bo ten ku tisi bo ermon mas nobu pa mi, pa bo palabra pudi probadu kuma i bardadi. Asin bo ka ta muri.”

E konkorda ku ki palabra, ²¹e fala njutru: “Na bardadi no na kastigadu pabia di no ermon. No oja kuma i foronta, kontra i na roganuba pa si vida, ma anos no ka obi. I pabia di kila ku e foronta bin riba di nos.” ²²Ruben ruspundi i punta elis: “Nta N ka fala bos pa ka bo peka kontra rapas? Ma bo ka obi. Gosi no ten ku da konta di si sangi.” ²³E ka sibi kuma José na ntindiba elis, pabia i teneba colonadur. ²⁴I sai na se

42.4: Kap 35.16-18 42.6: Kap 37.7-9

42.21: Kap 37.23-28 42.22: Kap 37.22

metadi, i cora. Dipus i riba pa elis, i papia ku elis. I toma Simeon na se metadi, i maral se dianti.

Ermons di José riba pa Kanaan

²⁵José da ordi pa inci se sakus miju, pa torna diñeru na saku di kada kin, tambi pa da elis pon di bias. Asin ke fasi. ²⁶E karganta miju riba di burus, e pega kamiñu. ²⁷Na kau ke pasa noti, un son delis yabri saku pa da kumida pa si buru, i oja si diñeru na boka di si saku. ²⁸I fala si ermons: “E ribanta ña diñeru; alil li na ña saku.” E pirdi animu, e panta, e punta ñutru: “Es i ke ku Deus fasinu?”

²⁹E bai pa se pape Jakó na tera di Kanaan, e kontal tudu kil ku kontisi, e falal: ³⁰“Ki omi ku sedu siñor di ki tera i papia ku nos risu, i tratanu suma jinti ku na spia tera. ³¹No falal: ‘No sedu omis ku ta yanda na kamiñu diritu; no ka sedu spions. ³²No sedu dozi ermon, fijus di no pape. Un son ka sta di vida, ma mas nobu sta aos ku no pape na tera di Kanaan.’ ³³Ki omi, siñor di tera, i falanu: ‘Asin ku N na sibi kuma bo sedu omis diritu: Bo disa un di bo ermons ku mi, bo toma kumida pa fomi ku ten na bo kasa, bo bai. ³⁴Bo tisin bo ermon mas nobu; asin N na sibi kuma bo ka sedu spions, ma omis ku ta yanda diritu. Asin N na torna bos bo ermon; bo pudi bai nogosia na tera.’”

³⁵Oca e na tira miju na se sakus, kada kin teneba un sakusiñu ku si

diñeru la dentru. Elis ku se pape e oja ki sakusiñus ku diñeru, e medi. ³⁶Jakó, se pape, fala elis: “Bo tiran tudu ña fijus. José ka sta di vida, Simeon ka sta li; gosi bo na leba Benjamin! Tudu e kusas bin riba di mi!”

³⁷Ruben fala si pape: “Mata ña dus fijus si N ka torna tisiu el. Dan el na ña mon; ami N na tisi.”

³⁸Jakó fala: “Ña fijus ka na bai ku bos, pabia si ermon muri ja, el son ku fika. Si kualker mal ojal na kamiñu pa nunde ku bo na bai, bo na tisi ña kabelu branku ku tristesa pa kau di mortus.”

Ermons di José riba pa Ejitu

43 ¹Fomi staba duru na tera. ²Dipus de kume tudu kumida ke tisi di Ejitu, se pape fala elis: “Bo riba, bo bai kumpranu un boka-diñu di kumida.” ³Judá falal: “Ki omi avisano klaru kuma no ka na oja si rostu mas si no ermon ka bai ku nos. ⁴Si bu manda no ermon ku nos, no na bai kumprau kumida, ⁵ma si bu ka mandal, no ka na bai, pabia ki omi falanu kuma no ka na oja si rostu si no ermon ka bai ku nos.”

⁶Israel punta: “Kuma ku bo tisi e kansera pa mi, manera ku bo konta ki omi kuma bo tene inda utru ermon?” ⁷E falal: “Ki omi puntanu diritu aserka di nos ku no familia. I puntanu si no pape sta di vida inda, si no tene mas un ermon. No ruspundi si purguntas. Kuma ku no pudi sibi kuma i na falanu pa no leba no ermon?”

⁸Judá fala si pape Israel: “Manda rapas ku mi, no lanta no bai, pa no

tene vida, pa ka no muri, nin anos, nin abo, nin no fijus. ⁹Ami N na sedu fiadur pa el; bu na nkargan suma responsavel. Si N ka tisiu el, N ka pul danti di bu rostu, N na sedu kulpadu bu danti pa sempri. ¹⁰Si no ka tardaba, gosi no staba ja na kamiñu pa riba.”

¹¹Se pape Israel fala elis: “Si i ten ku sedu, bo fasi asin: Bo toma kusas de tera ku mas ten balur, bo pui na bo sakus, bo leba ki omi un pur-senti: un bokadiñu di bálsamu, un bokadiñu di mel, purfumu, mira, nozis di pistasera, ku fruta di amen-duiña. ¹²Bo toma diñeru dus bias na bo mon; ki diñeru ki pui na boka di bo sakus, bo torna ribantal mas. I pudi sedu ki yaraba. ¹³Bo toma bo ermon tambi, bo lanta, bo riba pa ki omi. ¹⁴Deus ku ten tudu puder i na pui ki omi pa i ten misericordia di bos, pa i disa ki utru bo ermon pa i bin, tudu ku Benjamin. Si ami N pir-di ña fijus, nta N na fika sin fijus!”

Ermons di José kume ku el

¹⁵Ermons di José toma ki pursenti, ku diñeru dobradu na se mon, ku Benjamin, e lanta e bai pa Ejitu, e bai pursenta danti di José. ¹⁶Kontra José oja Benjamin ku elis, i fala nkargadu di si kasa: “Leba e omis pa kasa, bu mata un limaria, bu purpara tudu, pabia e omis na kume ku mi me-dia.”

¹⁷Omi fasi suma ku José mandal, i leba ki omis pa kasa di José. ¹⁸Oca e na lebadu pa kasa e sinti medu, e pensa: “I pabia di ki diñeru ku ribantadu nano sakus na

purmeru bias ku no bin, e ku manda no tisidu li, pa i kulpanu, i kai riba di nos, i tomanu ku no burus pa fasinu katibus.” ¹⁹Asin e bai pa nkargadu di José, na porta di kasa, e papia ku el, ²⁰e falal: “Siñor, danu lisensa pa no papia. No bin li purmeru bias pa kumpra kumida, ²¹ma no ciga na lugar ku no na paraba di noti; oca no na yabri no sakus, diñeru di kada kin staba na boka di si saku, tudu kompletu ku si pesu sertu. No torna tisil mas; ²²tambi no tisi utru diñeru pa kumpra kumida. No ka sibi kin ku pui no diñeru na no sakus.”

²³Nkargadu fala: “I sta bon. Ka bo ten medu. Bo Deus, Deus di bo pape, i da bos un rikesa na bo sakus. N risibi bo diñeru.” I tisi Simeon fora pa i sta ku elis.

²⁴Nkargadu leba elis pa kasa di José, i da elis yagu pa e laba pe; tambi i da kumida pa se burus. ²⁵E purpara pursenti pa ora ku José bin me-dia, pabia e obi kuma e ten ku kumeba la. ²⁶Oca José bin pa kasa, e tisil ki pursentis ke teneba; e mpina danti del na con. ²⁷I punta elis kuma ke staba; i punta mas: “Bo pape, ki omi beju ku bo kon-tan del, i sta bon? I bibu inda?” ²⁸E ruspundi: “Bu servu, no pape, i sta bibu inda, i sta bon.” E baña kabesa, e mpina.

²⁹Kontra José na jubi, i oja Benjamin, si ermon, fiju di si mame, i punta: “Es i ki bo ermon mas nobu

43.9: Kap 44.32 **43.11:** Kap 32.20-21

43.12: Rom 12.17; 13.8; 2 Kor 8.21 **43.29:** Kap 35.16-18

ku bo kontan aserka del?” Dipus i falal: “Deus ta bensusau, ña fiju.”³⁰ José sinti tokadu dimas pa si ermon, i buska kau nunde ki na cora; i yentra na un kuartu partikular, i cora la.³¹ Dipus i laba rostus, i sai, i domina si kasabi, i fala: “Bo sirbi kumida.”

³²E sirbi di sil aparti, e sirbi tamba di si ermons aparti; ejipsius ku ta kumeba ku el, e sirbi elis tudu aparti; ejipsius ka pudiba kume ku ebreus, pabia i sedu un kusa nujenti pa elis.³³ Ermons di José sintandadu si danti konformi se idadi, desdi mas garandi te na ki mas pikininu. E fika e na jubi ntru; e dimira ciu.³⁴ Kumida sirbidu pa elis di mesa di José, ma kumida di Benjamin i seduba sinku bias mas garandi di ki kualker un delis. E kume, e bibi, e fika kontenti ku el.

Kopu di prata na saku

44¹José da ordi pa nkargadu di si kasa, i falal: “Inci sakus de omis ku tudu kumida ke pudi leba. Pui diñeru di kada omi na boka di si saku.² Ki ña kopu di prata, bu na pul na boka di saku di ki mas pikininu, ku diñeru di si miju.” Omi fasi tudu konformi palabra ku José falal.

³Kontra sol mansi, ki omis dispidi, e bai ku se burus.⁴ Dipus de sai na prasa, ma e ka baiba inda lunju, José fala si nkargadu: “Lanta bu bai tras di ki omis; ora ku bu paña elis, bu ta punta elis: ‘Pabia di ke ku bo paga mal pa ben?’⁵ Nta es i ka kopu ku ña

mestre ta bibi nel, tamba i ta diviña nel? E kusa ku bo fasi, i mau.’”

⁶Oca ki paña elis, i fala elis tudu ki palabra.⁷ E falal: “Siñor, pabia di ke ku bu na fala e palabras? Bu servus ka pudi fasi kusa suma es.⁸ Ki diñeru ku no oja na boka di no sakus, no torna tisiu el desdi tera di Kanaan. Kuma ku no na furta prata o uru na kasa di bu mestre?⁹ Siñor, si kualker di bu servus ojadu ku el, i na muri; anos ku sobra no na sedu bu katibu.”

¹⁰I fala elis: “Asin ki na sedu konformi bo palabras. Kil ku ojadu ku el i na sedu ña katibu, ma abos bo na sedu diskulpadu.”

¹¹E janti, kada kin pui si saku na con, i yabril.¹² Nkargadu kumsa buska na mas garandi, i kabanta na mas pikininu. Kopu ojadu na saku di Benjamin.¹³ E rumpi se ropa; kada kin karganta si buru, e riba pa prasa.¹⁴ José staba inda na kasa kontra Judá ku si ermons yentra; e mborka na con si danti.¹⁵ José punta elis: “Es i ke ku bo fasi? Bo ka sibiba kuma un omi suma mi pudi diviña, i diskubri kusas?”

¹⁶Judá puntal: “Ke ku no na fala ña siñor? Ke ku no na kontal? Kuma ku no pudi proba kuma no ka ten kulpa? Deus bin diskubri pekadu di bu servus. Ali no sedu katibus di ña siñor, anos propi suma kil ku kopu ojadu ku el.”

¹⁷Ma José falal: “Lunju di mi pa N fasi e kusa. Omi ku kopu ojadu na si mon, el ku na sedu ña katibu, ma abos bo pudi bai ku pas pa bo pape.”

Judá roga pa Benjamin

¹⁸Judá bai pa el i falal: “Siñor, di fabur, dan lisensa pa N papia un palabra ku bo. Ka bu paña rai-ba kontra bu servu, pabia bu sedu suma Faraó. ¹⁹Siñor, bu punta bu servus si no tene pape o ermon. ²⁰No ruspundiu kuma no tene un pape beju, ku un rapas, si fiju mas pikininu, ku padidu oca ki beju ba ja. Si ermon muri ja; el son ku fika na si mame. Si pape amal ciu. ²¹Di-pus bu fala bu servus pa no tisiu el, pa bu pudi ojal. ²²Anos no falau kuma rapas ka pudi disa si pape. Si i disal, si pape na muri, ²³ma bu fala bu servus kuma, si no ermon mas pikininu ka bin ku nos, nunca mas no ka na oja bu rostu. ²⁴Oca no riba pa bu servu no pape, no kontal palabras ku Siñor fala. ²⁵Un dia no pape falanu pa no riba pa kumpra un bokadiñu di kumida, ²⁶ma no falal: ‘No ka pudi bai. Si no ermon mas pikininu bai ku nos, no na bai. Si i ka bai ku nos, no ka pudi oja rostu di ki omi.’ ²⁷Bu servu, ña pape, i falanu: ‘Bo sibi kuma ña minjer padi dus fiju ku mi. ²⁸Un son bai ja i fikan. N kuda kuma i padasa-padasadu; N ka torna ojal te gosi. ²⁹Si bo tiran es tambi, si un kusa mau kontisi ku el, bo na fasi ña kabelu branku ria ku dur pa kau di mortu.’ ³⁰Agora, si N riba pa bu servu ña pape, rapas ka bai ku nos, suma ku si vida sta maradu ku vida di rapas, ³¹si ña pape oja kuma rapas ka riba ku nos, i na muri; i ta kontra bu servus fasi kabelu branku di no pape ria ku tristesa pa kau di mortu.

³²Ami N fika fiadur pa vida di rapas danti di ña pape, pabia N falal kuma, si N ka tornal el, N na sedu kulpadu tudu ña vida danti di ña pape. ³³Asin N na pidu, Siñor, disan fika li suma katibu di Siñor na lugar di rapas, bu disa rapas bai ku si ermons. ³⁴Kuma ku N pudi bai pa ña pape si rapas ka sta ku mi? Nau! Ka bu disan N oja mal ku na bin pa ña pape!”

José konta si ermons el i kin

45 ¹José ka pudiba nguenta danti di jinti ku staba ku el; i papia risu, i fala: “Abos, bo sai li.” Asin ningin ka fika ku José kontra i mostra si ermons el i kin. ²I cora risu, tok ejipsius obil. Jinti di kasa di Faraó obil. ³José fala si ermons: “Ami i José. Ña pape bibu inda?” Si ermons ka pudi ruspundil, pabia e panta si danti.

⁴José fala si ermons: “Bo ciga pertu di mi.” E ciga. I fala elis: “Ami i José, bo ermon ku bo bindi pa Eji-tu. ⁵Ka bo fika šatiadu, nin ka bo korson fika pisadu manera ku bo bindin pa li, pabia Deus mandan danti di bos pa salba vida di jinti. ⁶I ten ja dus anu di fomi na tera. I na sobra inda sinku anu ki ka na ten nin labra nin kebra. ⁷Deus mandan danti di bos pa bo jorson ka pirdi na tera, pa guarda bos ku vida ku garandi libramentu. ⁸Asin i ka abos ku mandan li, ma i Deus, ku fasin pa N sedu pape di Faraó, šef

44.28: Kap 37.33 44.32; Kap 43.9

45.5: Kap 50.20; Sal 105.17

di tudu si kasa, gubernadur di tudu tera di Ejitu. ⁹Bo janti; bo bai pa ña pape, bo falal kuma si fiju José fala: ‘Deus i pun pa N sedu gubernadur di tudu tera di Ejitu; bin pa mi; ka bu tarda. ¹⁰Bu na mora na tera di Gosen, bu na sta pertu di mi, abo ku bu fijus ku bu netus, ku bu karnelis ku bakas, ku tudu ku bu tene. ¹¹N na sustentau la, pabia i na ten sinku anu di fomi ku falta inda. Bin pa bu ka muri ku fomi, abo ku bu familia ku tudu ku bu tene.’

¹²“Bo pudi oja ku bo uju propi, ku ña ermon Benjamin tambi, kuma i sedu ami propi ku na papia ku bos. ¹³Bo konta ña pape di tudu ña fama li na Ejitu, ku tudu ke ku bo oja; bo janti pa tisi ña pape li.”

¹⁴I barsa si ermon Benjamin, i cora. Benjamin barsal, i cora tambi. ¹⁵I beža tudu si ermons, i cora riba delis. Dipus, si ermons papia ku el.

Faraó obi aserka di ermons di José

¹⁶Oca noba obidu na palasiu kuma ermons di José bin, Faraó ku tudu si šefis e fika kontenti. ¹⁷Faraó fala José: “Fala bu ermons: ‘Bo fasi asin: Bo karganta bo limarias, bo riba pa tera di Kanaan, ¹⁸bo tisi bo pape ku bo familias pa mi. N na da bos minjor parti di tera di Ejitu; bo na kume fartura di tera.’ ¹⁹Tambi bu ta konta elis: ‘Bo toma karus na tera di Ejitu pa bo mininus, bo minjeris, ku bo pape; bo bin. ²⁰Ka

bo kuda na kusas ku bo na fika, pabia minjor di tudu tera di Ejitu i na sedu di bos.’”

²¹Asin ku fijus di Israel fasi. José da elis karus konformi ordi di Faraó. Tambi i da elis kumida pa kamiñu. ²²I da kada kin un komple, ma i da Benjamin 3,5 kilu di prata ku sinku komple. ²³I manda si pape des buru kargantadu ku minjor kusas di Ejitu, ku des buru kargantadu ku miju ku pon, ku kumida pa si pape na kamiñu. ²⁴I dispidi si ermons. Oca ke na bai i fala elis: “Ka bo bai jusia na kamiñu.”

²⁵E sai na Ejitu, e bai pa tera di Kanaan, pa Jakó se pape, ²⁶e falal: “José sta di vida, i sedu gubernadur na tudu Ejitu.” Jakó dismaja na si korson, pabia i ka fia na se palabra. ²⁷Oca ke konta se pape Jakó tudu ki palabras ku José fala elis, el propi i oja karus ku José manda pa lebal, si spiritu riba nel. ²⁸Israel fala: “I justa ja! Ña fiju José sta bibu inda. N na bai ojal antis di N muri.”

Jakó ku si familia bai pa Ejitu

46 ¹Israel pega kamiñu ku tudu kil ki teneba. Oca ki ciga Berseba, i sakrifika limarias pa Deus di si pape Isak. ²Deus papia ku Israel na vison di noti, i falal: “Jakó, Jakó.” El i ruspundi: “Alin li.”

³I falal: “Ami i Deus, Deus di bu pape. Ka bu ten medu di bai pa Ejitu, pabia la N na fasiu un garandi nason. ⁴N na bai ku bo pa Ejitu, ma N na ribantau mas. José na pui si mon riba di bu uju na dia ku bu na muri.”

45.26: Luk 24.11,41 46.1: Kap 21.33; 26.23-25

46.2: Kap 22.1,11; Sai 3.4; 1 Sam 3.10; At 9.4; 10.13

46.3: Lei 26.5 46.4: Kap 48.21; 50.5,13,24-25; Sai 3.8

⁵Jakó sai di Berseba; fijus di Israel leba se pape Jakó, se mininus ku se minjeris, na karus ku Faraó mandaba pa transporta elis. ⁶E leba se limarias ku tudu rikesa ke ngañaba na tera di Kanaan, e bai pa Ejitu, Jakó ku tudu si jorson ku el. ⁷I leba pa Ejitu si fijus ku si netus, macu ku femia, ku sedu tudu si jorson.

⁸Esis i nomis di fijus di Israel ku bai pa Ejitu, ku sedu Jakó ku si jorson:

Ruben, ku seduba purmeru fiju di Jakó.

⁹Fijus di Ruben: Enok, Palú, Ezron ku Karmi.

¹⁰Fijus di Simeon: Jemuel, Jamin, Oad, Jakin, Zoar, ku Saul, fiju di un minjer kananeu.

¹¹Fijus di Levi: Jerson, Koat ku Merari.

¹²Fijus di Judá: Er, Onan, Selá, Perez ku Zerá. (Ma Er ku Onan muri na tera di Kanaan.) Fijus di Perez e sedu Ezron ku Amul.

¹³Fijus di Isakar: Tola, Puá, Jasub ku Sinron.

¹⁴Fijus di Zebulon: Sered, Elon ku Jaleel.

¹⁵Esis i fijus ku Leia padi ku Jakó na Padan-Aran, ku Dina si fiju femia. Numeru di si fijus macu ku femia i sedu trinta i tris.

¹⁶Fijus di Gad: Zifion, Aji, Suni, Ezbon, Erí, Arodí ku Arelí.

¹⁷Fijus di Aser: Imna, Isvá, Isví ku Berias, ku se irma Sera. Fijus di Berias: Eber ku Malkiel.

¹⁸Esis i fijus di Zilpa, ku Labon da si fiju Leia. Zilpa padi e disaseis fiju ku Jakó.

¹⁹Fijus di Rakel, minjer di Jakó, e sedu José ku Benjamin.

²⁰Na Ejitu José ku Asenat, fiju di Potífera, saserdoti di On, e padi Manasés ku Efrain.

²¹Fijus di Benjamin: Belá, Beker, Asbel, Jera, Naaman, Eí, Ros, Mupin, Upin ku Ard.

²²Esis i fijus di Rakel ki padi ku Jakó, ku sedu katorzi jinti.

²³Fiju di Dan: Usin.

²⁴Fijus di Naftali: Jazeel, Guni, Jezer ku Silen.

²⁵Esis e sedu fijus di Bila, ku Labon da si fiju Rakel. Bila padi e seti fiju ku Jakó.

²⁶Tudu ki jinti ku Jakó padi ku bai ku el pa Ejitu, fora di minjeris di si fijus, e sedu sesenta i seis jinti.

²⁷Fijus di José ku padidu na Ejitu e sedu dus. Asin numeru kompletu di jinti di familia di Jakó ku bai pa Ejitu e sedu setenta.

José kontra ku si pape

²⁸Jakó manda Judá danti pa José pa i pudi mostral kamiñu pa Gosen. Asin e ciga na tera di Gosen. ²⁹José manda purpara karu, i bai pa kontra ku Israel, si pape, na Gosen. Oca ki ojal, i barsal, i cora ciu.

³⁰Israel fala José: “Gosi N sta pruntu pa muri, suma ku N oja bu rostu, kuma bu sta di vida inda.”

46.20: Kap 41.45,50 **46.27:** Lei 10.22

46.28: Kap 45.10; 47.1; Sai 8.22; 9.26

46.30: Luk 2.29-30

³¹José fala si ermons ku tudu familia di si pape: “Ami N na bai papia ku Faraó, N na falal: ‘Ña ermons ku familia di ña pape, ku staba na tera di Kanaan, e bin pa mi. ³²Omis e sedu bakiaduris di karnel, pabia e sedu jinti ku ta sta ku limarias; e tisi se karnel ku se bakas, ku tudu ke tene.’ ³³Ora ku Faraó coma bos, i punta kal ku sedu bo tarbaju, ³⁴bo ta ruspundi: ‘Bu servus ta toma konta di limarias disna ku no pikininu, suma no papes tambí.’ Asin bo na dadu lisensa pa mora na tera di Gosen, pabia tudu bakiadur di karnel sedu nujenti pa ejipsius.”

Faraó papia ku Jakó

47 ¹José bai fala Faraó: “Ña pape ku ña ermons, ku se karnel ku bakas, ku tudu kil ke tene, ciga di tera di Kanaan, e sta ja na Gosen.” ²I kuji sinku di si ermons, i bai pursenta elis danti di Faraó. ³Faraó punta si ermons: “Kal ki bo tarbaju?” E ruspundi Faraó: “Bu servus e sedu bakiaduris di karnel, suma no papes tambí.” ⁴E falal mas: “No bin pa fika ne tera un bokadu, pabia fomi i duru na Kanaan; kumida ka ten pa karnelis di bu servus. No rogau pa bu disa bu servus mora na tera di Gosen.”

⁵Faraó fala José: “Bu pape ku bu ermons e bin pa bo. ⁶Tera di Ejitu sta bu danti. Pui bu pape ku bu ermons pa e mora na minjor parti di tera, na ladu di Gosen. Si bu kungsi

utrus na se metadi ku ten jitu, bu ta pui elis suma șefis di bakiaduris di ña limarias.”

⁷José tisi Jakó, si pape, i pursental danti di Faraó. Jakó bensua Faraó. ⁸Faraó puntal: “Kantu anus ku bu tene?” ⁹Jakó ruspundi Faraó: “Anus di ña bias ne vida i sentu i trinta anu. E anus pikininu, kansadu. E ka ciga numeru di anus di ña papes na se bias ne vida.” ¹⁰Jakó bensua Faraó, i sai na si pursensa.

¹¹José da si pape ku si ermons kau ku pertensi elis propi na minjor parti di tera di Ejitu, na ladu di Ramasés, pa e mora la, suma ku Faraó daba ordi. ¹²José sustenta si pape ku si ermons ku tudu familias di si ermons, i da elis kumida, konformi numeru di se fijus.

José kumpra tera di Ejitu pa Faraó

¹³I ka tenba kumida na tudu ki tera, pabia fomi duru dimas. Asin pobu di Ejitu ku di Kanaan pirdi forsa pabia di fomi. ¹⁴José rukuji tudu diñeru ku staba na Ejitu ku Kanaan pa miju ke ta kumpraba. José tisi tudu ki diñeru pa kasa di Faraó. ¹⁵Oca diñeru di Ejitu ku Kanaan bin kaba, tudu ejipsius bai pa José, e falal: “Ranjanu pon. Pabia di ke ku no na muri bu danti? Diñeru na faltanu.” ¹⁶José fala elis: “Bo tisi bo limarias. N na torkia kumida pa bo limarias, suma bo diñeru kaba.” ¹⁷E tisi se limarias pa José. José da elis kumida na troka di kabalus, karnelis, bakas ku burus. I sustenta elis ku kumida ki anu na konta di

tudu se limarias. ¹⁸Ki anu bin kaba; e bai pa el na anu siginti, e falal: “Siñor, no ka na sukundiu kuma no diñeru kaba ja. Suma Ñu tene tudu no limarias, i ka ten mas nada ku no pudi paga ku el, si i ka no kurpu ku no terenu. ¹⁹Pabia di ke ku no na muri bu dianti, anos ku no tera? Kumpranu, anos ku no tera, pa kumida. Anos no ta sedu katibu di Faraó. Bu ta ranjanu simentera pa no vivi, pa no ka muri, pa ka tera fika sin ningin.”

²⁰Asin José kumpra tudu tera di Ejitu pa Faraó. Ejipsius bindi kada kin si lugar, pabia fomi seduba un kusa duru riba delis. Tudu tera pasa sedu di Faraó. ²¹José pui jinti mora na prasas, desdi un ponta di tera di Ejitu te na utru ponta, ²²ma i ka kumpra terenu di saserdotis, pabia e teneba sustentu di Faraó, e ta kumeba nel; pabia di kila e ka bindi se terenu. ²³José fala pobu: “Aos N kumpra bos ku bo tera pa Faraó. Ali N na da bos simentera pa bo sumia na lugaris. ²⁴Ora ku bo kebra, bo da kintu parti pa Faraó. Kuatru parti ta fika ku bos, pa simentera, ku bo sustentu, ku kilis ku sta na bo kasas, pa bo mininus pudi kume.”

²⁵E falal: “Ñu salbanu vida; no misti oja fabur dianti di Ñu. No na sedu katibu di Faraó.”

²⁶José pui suma lei, te aos, riba di tera di Ejitu, pa Faraó tene kintu parti. Son terenu di saserdotis ku ka bin sedu di Faraó.

²⁷Asin fijus di Israel bin mora na Ejitu, na tera di Gosen. Ki terenu bin sedu di selis. E padi manga di

fiju tok e bin ciu dimas. ²⁸Jakó mora na tera di Ejitu disaseti anu, tok i bin tene idadi di sentu i korenta i seti anu. ²⁹Oca tempu pa mortu di Israel pertu, i coma si fiju José, i falal: “Si N oja fabur na bu uju, N na pidu pa bu pui mon bas di ña perna, bu jurmenta kuma bu na mostra bondadi ku bardadi pa mi, bu ka na nteran na Ejitu. ³⁰Ora ku N muri, N bai pa ña papes, bu ta leban di Ejitu, bu ta bai nteran na kau ke nteradu nel.” José falal: “N na fasi konformi bu palabra.” ³¹Jakó falal: “Jurmentan.” José jurmental. Israel mpina riba di kabesa di si kama.

Jakó duensi

48 ¹Mas tardi, jinti fala José: “Bu pape sta duenti.” José bai, i leba si dus fiju, Manasés ku Efrain. ²Algin fala Jakó: “Ali bu fiju José bin jubiu.” Israel fasi forsa, tok i sinta na kama. ³Jakó fala José: “Deus ku ten tudu puder i bin pa mi na Luz, na tera di Kanaan, i bensuan la, ⁴i falan: ‘N na fasiu pa bu padi, bu buri ciu. N na pui pa bu sedu multidon di rasa. N na dau e tera pa bu jorson dipus di bo, suma diritu pa sempri.’ ⁵Asin, ki bu dus fiju ku padidu na tera di Ejitu antis di N ciga li, e sedu di mi. Efrain ku Manasés na sedu di mi, suma Ruben ku Simeon. ⁶Si bu padi mas fijus dipus delis, e na sedu di bo. Kusa ke yarda i na bin konformi

47.27: Sai 1.7,12; Lei 10.22; 26.5; Ne 9.23; Sal 105.24; 107.38; Zak 10.8; At 7.17 **47.29:** Kap 24.2

47.30: Kap 50.5-13 **48.3:** Kap 12.8; 28.12-19; 35.6-7; Šef 1.22-23 **48.5:** Num 26.28-37; Jos 14.4

nomi di se dus ermon, Efrain ku Manasés. ⁷Oca ku N na binba di Paddan, Rakel muri na kamiñu, na tera di Kanaan, kontra i na sobra ba inda un bokadiñu pa no ciga Efrata. N nteral la na kamiñu di Efrata ku sedu Belen.

Jakó bensua José ku si fijus

⁸Israel oja fijus di José, i punta: “Esis i kin?” ⁹José fala si papa: “Esis i fijus ku Deus dan li.” Israel fala: “Tisin elis pa N pudi bensua elis.”

¹⁰Ujus di Israel staba fusku di bejisa, i ka pudi oja diritu. José ciganta si fijus lungu del. Israel barsa elis, i beža elis. ¹¹Dipus i fala José: “Ami N ka pensaba oja bu rostu mas, ma Deus fasin N ojau tudu ku bu fijus.” ¹²José tira elis lungu di juju di Israel, i mpina si danti ku rostu te na con. ¹³Dipus José toma elis dus, Efrain na si ladu direita pa mon skerda di Israel, Manasés na si ladu skerda pa mon direita di Israel, i ciganta elis pertu del. ¹⁴Ma Israel distindi si mon direita, i pul riba di kabesa di Efrain, mesmu ki seduba mas pikininu. I kursa mon, i pui mon skerda na kabesa di Manasés, mesmu ku el i seduba purmeru fi-ju. ¹⁵I bensua José, i fala:

Deus, ku ña papes
Abraon ku Isak
yandaba na si pursensa,
ki Deus ku sedu ña Gia disna di
dia ku N padidu te aos,

¹⁶ki anju ku kaplintin
di tudu mal,
pa i bensua e rapasis,
pa e comadu na ña nomi,
ku nomi di ña papes
Abraon ku Isak;
pa e buri suma
multidon na tera.”

¹⁷Oca José oja si pape pui si mon direita riba di kabesa di Efrain, i ka fika kontenti; asin, i pega na mon di si pape pa tiral na kabesa di Efrain pa pul riba di kabesa di Manasés. ¹⁸José falal: “Papa, i ka asin, pabia i es ku padidu purmeru. Pui bu mon direita riba di si kabesa.”

¹⁹Si pape nega, i falal: “Ami N sibi, ña fi-ju, N sibi. El tambi i na sedu un rasa, i na sedu garandi, ma si ermon mas pikininu i na sedu mas garandi di ki el; si jorson na sedu manga di nason.”

²⁰I bensua elis ki dia, i fala: “Fijus di Israel na da se benson na bu nomi, e na fala: ‘Deus ta fasiu suma Efrain ku Manasés.’” Asin i pui Efrain danti di Manasés.

²¹Dipus, Israel fala José: “Ami N na muri, ma Deus i na sta ku bos; i na fasi pa bo riba pa tera di bo papes. ²²N na dau un padas di tera mas ciu di ki bu ermons, kil ku N toma ku ña spada ku mansasa na mon di amoreus.”

Jakó anunsia aserka di si fijus

49 ¹Dipus, Jakó coma si fijus, i fala elis: “Bo ciga pertu; N na konta bos ke ku na sedu ku bos na dias ku na bin.

48.7: Kap 35.16-19 48.16: Kap 31.11; 32.22-30

48.16: Eb 11.21 48.19: Num 1.10,33-35; Lei 33.17

48.21: Kap 50.24-25

- 2 Fijus di Jakó, bo junta,
bo sukuta;
bo obi ke ku Israel,
bo pape, na fala.
- 3 “Ruben, abo i ña purmeru fiju,
ña forsa, kumsada
di ña puder,
mas di ki tudu na orgulyu,
mas di ki tudu na puder;
- 4 diskontroladu suma yagu,
bu ka na sedu kil
mas importanti,
pabia bu subi na kama
di bu pape,
bu kontamina kama
di si kumadri.
- 5 “Simeon ku Levi
e sedu ermons.
Se spadas sedu material
di violencia.
- 6 N ka na toma parti
na se palabras sukundidu;
ña korson ka na junta
na se runion,
pabia na se raiba e mata omis;
e pui turus fika manku,
son pa se mau brinkadera.
- 7 Pa maldison sta riba
di se raiba,
pabia i seduba forti;
i fasi elis pa e sedu duru dimas.
Ami N na pajiga elis
na tera di Israel,
N na dividi elis na metadi
di fijus di Jakó.

- 8 “Judá, bu ermons na ngabau;
bu mon na sta riba di garganti
di bu inimigus;

- fijus di bu pape
na mpina bu dianti.
- 9 Judá, bu sedu un fiju di lion.
Bu bai montia, bu mata,
bu riba, ña fiju.
Suma lion i kurva, i dita;
suma lion beju,
kin ku na osa dispertal?
- 10 Bingala di rei
ka na sai na Judá,
nin i ka na falta
algin na si jorson
ku na rena,
te ora ku Siló bin,
ku tudu nasons na obdisi.
- 11 I na mara si buru,
ku fiju di buru
na pe di uva mas bonitu.
I na laba si ropa na biñu,
si kapa na sangi di uvas.
- 12 Si uju na sedu
burmeju di biñu,
si dintis branku di liti.
- 13 “Zebulon na mora
lungu di mar;
si tera na sedu
purtu di barkus;
si frontera na bai
te na Sidon.
- 14 “Isakar sedu un buru forti
ku dita na metadi
di dus kargu.
- 15 I oja kuma kau di diskansu
seduba bon,

49.3: Kap 29.32; Lei 33.6 49.4: Kap 35.22; Lei 27.20
49.5: Kap 29.33-34; 34.25-31 49.6: Sal 1.1;
26.4-5,9; 28.3 49.8: Lei 33.7; Şef 1.1-2; 20.18;
1 Kron 5.2 49.9: Apok 5.5 49.10: Sal 60.7; Is 9.6-7
49.13: Lei 33.18-19; Şef 4.6,10; 5.14; 1 Kron 12.33,40;
Is 9.1; Mat 4.14-16 49.14: Şef 5.15; 10.1; 1 Kron 12.32

- kuma tera seduba sabi dimas;
i rianta si ombra pa paña kargu;
i sirbi suma katibu na tarbaju.
- 16 “Dan na julga si jinti
suma un di jorsons di Israel.
- 17 Dan na sedu serpenti
lungu di kamiñu,
kobra pertu di kau di pasa,
ku na murdi pe di kabalú;
logu kil ku monta nel
i na kai pa tras.
- 18 “SIÑOR, N na pera
bu salbason.
- 19 “Gad na atakadu pa tropas,
ma el i na ataka elis pa tras.
- 20 “Tera di Aser
na da kumida riku;
i na da kusas sabi
pa gustu di rei.
- 21 “Naftali sedu un gazela
ku ten liberdadi,
ku ta padi fijus bonitu ^a
- 22 “José i un arвори
ku ta da fruta ciu,
lungu di fonti di yagu;
si ramu na pasa
riba di mura.
- 23 Inimigus atakal risu
ku mansasa,
e manda flešas, e pirsigil,
24 ma si mansasa fika firmi;
si mon fika disimbaransadu
pabia di mon di Deus
forti di Jakó,
ku sedu Gia ku Roca
forti di Israel,
25 pabia di Deus di bu pape
ku na judau,
pabia di kil ku ten
tudu puder
ku na bensuau
ku bensons di seu ku sta riba,
ku bensons di fundura
ku sta bas,
tambi ku bensons
di manga di fijú.
- 26 Bensons di bu pape i mas ciu
di ki bensons di ña papes,
mas di ki rikesas
di montis di antigu.
Ki bensons e na sta riba
di kabesa di José,
riba di testa di kil
ku separadu di si ermons.
- 27 “Benjamin i lubu brabu;
parmaña i ta kume
kil ki paña;
di tardi i ta rapati
kil ki montia.”
- 28 Esis i ki dozi jorson di Israel. Es
i palabra ku se pape fala elis oca ki
bensua elis. I da kada kin si propi
benson.

49.16: Lei 33.22; Êf 13.2,25; 18; 1 Kron 12.35

49.19: Num 32; Lei 33.20-21; 1 Kron 5.11-22

49.20: Lei 33.24-25 49.21: Lei 33.23; Êf 4.6,10;
5.18; Is 9.1-2 ^a 49.21 *Ku ta padi fijus bonitu o*

“ku ta papia palabras bonitu.” 49.22: Lei 33.13-17

49.24: Jo 29.20; Sal 18.32,34 49.25: Lei 28.2-13

49.26: Sai 105.17-22 49.27: Lei 33.12; Êf 3.15;
20; 21; 1 Sam 9.1; Fil 3.5 49.29: Kap 23.19; 25.8-10;
35.29; 47.30; 50.13; At 7.16

Mortu di Jakó

- 29 Dipus, i da elis ordi, i fala:
“Ami N na muri, N na lebadu pa

ña papes. Bo nteran ku elis na koba ku sta na terenu ku seduba di Efron, eteu, ³⁰ki koba na terenu di Makpela, pertu di Manre na tera di Kanaan, ku Abraon kumpra, tudu ku ki terenu, na mon di Efron, eteu, pa kau di nteru. ³¹La ke ntera Abraon ku Sara si minjer; e ntera la tamba Isak ku Rebeka si minjer. I la propi ku N ntera Leia. ³²Terenu ku koba ku sta nel i kumpradu na mon di fijus di Et.” ³³Oca ku Jakó kaba da ordi pa si fijus, i rukuji si pes na kama, i da si folgu di kabantada, i lebadu pa si papes.

Nteru di Jakó

50 ¹José kai riba di si pape, i cora, i beçal. ²Dipus i da ordi pa medikus na si sirvis pa e mbalsama si pape; asin medikus mbalsama Israel. ³E leba korenta dia, pabia es i seduba tempu ki pirsis pa e mbalsama. Ejipsius cora Jakó senta dia.

⁴Oca dias di cur pasa, José bai pa sêfis di kasa di Faraó, i fala elis: “Si N oja fabur na bo ujus, N pidi bos pa bo papia ku Faraó, bo falal kuma ⁵ña pape pun pa N jurmenta, i falan: ‘Ami N na muri. Nteran na koba ku N purpara pa mi na tera di Kanaan.’ Gosi N na pidu lisen-sa pa N bai ntera ña pape. Dipus N na riba.” ⁶Faraó falal: “Bai bu ntera bu pape, suma el i fasiu pa bu jurmenta.”

⁷Asin José bai ntera si pape. Tudu sêfis di Faraó, jinti garandi di si kasa, ku tudu garandis di tera di

Ejitu, bai ku el, ⁸suma tamba tudu jinti di kasa di José, si ermons, ku jinti di kasa di si pape; son se mininus, ku se karnelis ku bakas, ke disa na tera di Gosen. ⁹Karus ku jinti di kabalu bai ku el tamba. Jinti ciu ba dimas.

¹⁰Oca ke ciga na kau di masa trigu di Atad, ku sta lungu di riu Jordon, e cora risu, di kumpridu. José fasi si pape un cur pa seti dia. ¹¹Oca jinti ku mora na ki tera, kanaanus, oja cur na kau di masa trigu di Atad, e fala: “Jubi kuma ku ejipsius na cora risu!” Pabia di kila, e coma nomi di ki kau lungu di Jordon Abel-Mizrain, ku signifika cur di ejipsius.

¹²Asin fijus di Jakó fasi suma ki manda elis. ¹³E lebal pa tera di Kanaan, e nteral na koba na terenu di Makpela, lungu di Manre, ku Abraon kumpra, tudu ku ki terenu. na mon di Efron, eteu, pa i sedu kau di nteru. ¹⁴Dipus di ntera si pape, José riba pa Ejitu, el ku si ermons, ku tudu kilis ku baiba ku el pa mati nteru.

José da si ermons animu

¹⁵Dipus di mortu di se pape, ermons di José fala: “Talves José rakada un kusa kontra nos; serti-menti i na bin vinganu tudu mal ku no fasil.” ¹⁶Asin, e manda algin pa i bai fala José: “Antis di bu pape muri, i disa ordi ¹⁷pa no falau kuma, el i na rogau pa bu purda

kusas mau ku bu ermons fasi, ku se pekadu, pabia e fasi mal. Gosi no na rogau pa bu purda no pekadu, anos ku sedu servus di Deus di bu pape.” José cora oca ki kontadu ki rekadu.

¹⁸Dipus, si ermons propi e bin, e mborka na con si dianti, e falal: “Ali no sta suma bu servus.” ¹⁹José fala elis: “Ka bo medi. Nta ami N sta na lugar di Deus? ²⁰Bo mistiba fasin mal, ma Deus bidanta ki mal pa ben, pa salba vida di manga di jinti, suma ku bu na oja ne dias. ²¹Ka bo medi; ami N na sustenta bos ku bo mininus.” Asin i konsola elis, i papia bon palabra ku kalma se korson.

Mortu di José

²²José fika na Ejitu, el ku tudu familia di si pape. I vivi sentu i des anu, ²³i oja fijus ku netus di Efrain. Tambi fijus di Makir, fiju di Manasés, pudu na ragas di José dipus de padidu.

²⁴Dipus, José fala si ermons: “Ami N na muri, ma di sertesa Deus na bin juda bos, i na fasi pa bo sai ne tera pa tera ki jurmenta pa da Abraon, Isak ku Jakó.” ²⁵José pui fijus di Israel pa e jurmenta, i fala elis: “N sibi sertu kuma Deus na bin juda bos. Na ki tempu bo na tira ña os li, bo lebal.”

²⁶Asin José muri na idadi di sentu i des anu. E mbalsamal, e pui na un kaşon na Ejitu.

50.20: At 2.23-24; 3.13-15,26 **50.23:** Num 26.29; 27.1; 32.39; Lei 3.15; Jos 13.31; 17.1; Şef 5.14; 1 Kron 7.14 **50.24:** Sai 3.16; 4.31; 33.1; Lei 1.8; 6.10 **50.25:** Sai 13.19; Jos 24.32; Eb 11.22